

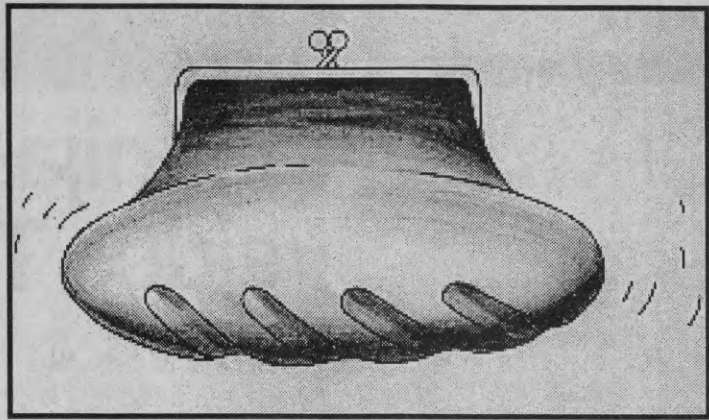
KOMENTĀRI UN VIEDOKĻI

Veco laiku atgriešanās
Latvijas finansu politikā!?Valdība gatavojas uz iedzīvotāju rēķina norakstīt
uzņēmumu parādusGuntis Rozenbergs, *Dienas komentētājs*

K lupdami krizdami virzāms uz tīrām saimniecību, bet nemitīgi kāds mēģina torpēt šo ceļu, cenšoties ar acgārnību rīcību atsvēst Latviju par kādu sprīdi, soli vai gadu atpakaļ. To varētu droši apgalvot par jau pirmā Ministru kabineta (MK) Finanšu un ekonomikas komitejas izskatīšanai valdības sēdē (tā paredzēta jaunā) akceptēto MK noteikumu «Par kārtību, kādā tiek dzēsti uzņēmumu (uzņēmējiesabiedrību) parādi, kas radušies sakarā ar valsts pasūtījumu izpildi un Latvijas rubļa ieviešanu 1992. gadā» projektu.

Finanšu ministrijas sagatavotais projekts tapis saskaņā ar Saeimas pieņemto likuma «Par uzņēmumu ienākuma nodokli» pārejas noteikumu 7. punktu. Tātad par šā soļa atbalstu parpuķējusies arī Latvijas iedzīvotāju ievēlētā deputāti, kuriem valsts uzņēmumu (vai rāki) no tiem tagad privatizēti vai ir privatizējami sarakstā) grēku atlašana un pabalstīšana likusies nozīmīgāka nekā gādība par grūtības nonākušo iedzīvotāju lielāko daļu.

Iecerētā pasākuma būtība ir dzēst bijušajiem un esošajiem valsts uzņēmumiem valstij nemaksāto parādu nodokļa parādu, kas radies nesēnā pagātnē. Jau trešo gadu nerimstas valsts uzņēmumu direktoru raudas par lielajiem zaudējumiem, ko viņu rūp-

Valdība atlaiz parādus — cieš iedzīvotāju naudas maciņš.
Zīmējums — Vilnis Pīķis

ju bērniem nodarījusi Latvijas rubļa ieviešana un nesamaksāšana par tālaika valsts pasūtījuma izpildi. Te gan jāteic: pag' kung! Parādu jau tātums ir jākārto, bet laikam ne jau tā, kā to iecerējusi valdība acimredzot kreiso un daļas centrisko politisko spēku spiediena rezultātā.

Neaizmirsīsim, ka katram pašam ir jāatbild par savu saimniecisko darbību — gan privātzņēmējiem, gan valsts uzņēmumiem un tā vadībai, gan katram iedzīvotājam par ģimenes budžetu. Ja esi parādos, tie jāatdod. Ja nevari, aizņemies naudu un atdod, vai arī jāizpūt. Norakstīt parādus, izpēst no cietuma, atlaist grēkus, aizvadīt 50 padomju «priekā» gados varēja komunistu partijas un citās jubilejās vai vienkārši gada beigās

pret kukuli vai tāpat vien. Uzkrātā bagātā pieredze. Ja tagad atkal radītu precedentu, norakstot parādus, atpēstītajiem būtu kārdinājums krist grēkā vēlreiz, atkal sākt gaudu dziesmas un prasīt parādu norakstīšanu sakarā ar jaunām saimnieciskajām ķībēm.

Ja, 1992. gadā ieviesa Latvijas rubli (LVR). Un jāsaka, paldies Dievam, ka atrāvāmies no padomju rubļa zonas. Protams, jebkurš naudas reformas solis ir sāpīgs. Bet ja tagad valdība uz iedzīvotāju rēķina grib dzēst parādus tikai valsts uzņēmumiem, tas ir pilnīgi pretrunā ar tīrās ekonomikas principiem un turklāt ir negodīgi pret pārējiem, kas arī cietu reformas gaitā. Arī privātzņēmējiem, no kuriem daudzi varbūt pēc LVR ieviešanas drīz bankrotēja... Vai toreiz necieta arī pensio-

nāri un citi iedzīvotāji, kas bija naidu noguldījuši Krājbankā, bet straujās inflācijas rezultātā tā pilnīgi devalvējās! Vai tad tiem arī nebūtu jāpalīdz? Zaudējumus un parādus, ko izraisījis LVR ieviešana, var salīdzināt ar dabas katastrofu, pēc kuras kādu privilēģēt nav nedz parci, nedz godīgi. Varbūt varētu pieļaut dažos gadījumos dzēst tos peļņas nodokļa parādus, kas radušies tāpēc, ka uzņēmumam valsts pasūtījumu gan izdarījis, bet pēc tam par to nav samaksājis (lai gan precē bieži nemaz netika pārdoja). Arī šajā gadījumā nauda tiktu ņemta no visiem valsts nodokļu maksātājiem, bet valstij solījumi būtu jāpilda.

1995. gada 1. janvārī visu veidu Latvijas uzņēmumu valstij nesamaksātā parādu nodokļa apjoms bija 35,9 miljoni latu. Bet to efektīva piedziņa kavējas, kavējas arī pensiju indeksācija un skolotāju algu pielikums. Daļa no 35 miljoniem ir arī tie parādi, ko valdība grib dzēst izdzēstajiem (!?). Latvijā un šīs iedzīvotāji nav tik bagāti, lai palīdzētu šiem bēdīgiem brāļiem. Finanšu ministrijai jāizdomā nevis mehānisms, kā norakstīt parādus, bet kā veicināt to nomaksu valsts kasē. Varbūt parādu apjomā izrakstīt vekselus un laist parādus tirgū.

Jābrīnās, ka tīrās ekonomikas piekritēji valdībā skali neiebilst pret iecerēto parādu dzēšanu. Vai arī tādu tur nemaz vairs nav?... ♦

Kolaboracionisti un patrioti

Ainārs Dimants, *Dienas komentētājs*

Mums, latviešiem, ir daudz tādū, kas sakās cināms vai esot ciniņusies par latviešu tautas lietu. Visi — valsts apvērsuma rīkotājs Kārlis Ulmanis, latviešu leģionāri SS karaspēkā un latviešu padomju gvardi — visi esot ciniņusies par latviešu tautas lietu. Tomēr, atjaunojot tautas lietu un tiesisku valsti, jāvēlams vienojošu un stabili orientēti savai tautai, jādama vispirms tiesiskās un valstiskās kategorijas. Citādi būs tauta, bet ne būs valsts, kā tas arī lielākoties bijis. Citādi arī Saeimas vēlēšanu likumprojekta no šī viedokļa nespējām ieviest skaidrību.

«Cinādamies par latviešu tautas lietu», Ulmanis 15. maijā noguldināja celu Latvijas valsts izmācīšanai, jo ar Latvijas tautas izvēlētais demokrātiskās Satversmes apturēšanu tika iedragāta pilsoņu saikne ar valsti. Ulmanis drupināja šīs valsts tiesisko pamatu.

«Cinādamies par latviešu tautas lietu», leģionāri un padomju gvardi nevarēja parādīt kaujas karogu, kurā būtu rakstīts — par Latvijas Republiku! Tā nav viņu vaina, jo lielākā daļa no viņiem prettiesiski ti-

ka mobilizēti. Viņi bija latviešu karavīri frontē un kā tādi ir pelnījuši cieņu. Taču nevajag glorificēt viņus par latviešu tautas varoņiem.

Gan no psiholoģiskās, gan tiesiskās apziņas viedokļa ir svarīgi teikt skaidri un gaiši — sadarbība ar abām okupācijas varām — gan ar nacistiskās Vācijas, gan Padomju Savienības — bija kolaborācio-

siskais pamats, kāpēc valsts var ierakstīt sava parlamenta vēlēšanu likumā, ka par deputātu kandidātiem nevar pieteikt personas, kas sadarbojušas ar okupējamo valsti speciālajiem dienestiem. Valsts un tātad tās pilsoņi tā pauz attieksmi pret okupācijas varām.

Tāpēc ir kaimiņvalsts Igaunijas paraugs Latvijai — attiecināt šo ie-

Kvislings norvēģu tautas
vairākumam nav nekāds
varonis. Arī Bangerskim par
tādu nav jāklūst

nisms. Kvislings norvēģu tautas vairākumam nav nekāds varonis. Arī Bangerskim par tādu nav jāklūst, lai gan daži Saeimas locekļi uz to aicina pat no parlamenta tribīnes. Kolaboracionists — dzimtenes nodevējs, kas sadarbojies ar okupantiem. Valsts un tātad arī tautas, nevis tikai tautas nodevējs.

Kolaborācijas noliegums ir tie-

robežojumu ne tikai uz bijušās PSRS, bet arī nacistiskās Vācijas speciālo lūdzātārnīekiem. Nemot vērā kandidātu vecumu, tam diez vai būtu ievērojama praktiskā nozīme, toties politiskā gan — lai saprastu šīs ierobežojuma jēgu arī attiecībā uz t.s. čekistiem, vismaz virsniekiem. Katrā ziņā tas nostiprinātu Latvijas valsts tiesisko pama-

Cietumu personāls: reālās grūtības
un miglainās perspektīvas...

Vītolds Zahars*

Cietums gan tajā «sēdošajam», gan tajā strādājošajam ir totalitāra iestāde ar ārējo apsardzi un iekšējo novērošanu, formālu un neformālu lomu, kura ietekmē sadali, depresiju vidi, kura jebkurā brīdī var eksplodēt. Ne tiem, kuri «sēž» likumā noteiktajā kārtībā, ne tiem, kuri te strādā dažādu apstākļu un motīvu vadīt, nekļūst viegli. Pirmajiem tāpēc, ka par viņiem vēlas sabiedrības lāsts par izdarītajiem noziegumiem, otrajiem tāpēc, ka soda izpilde ir saistīta ar ieslodzīto sociālo vērtību un brīvību būtisku piespiedu ierobežošanu. Noziedzīgas morāles un uzvedības tuvināšana sabiedrībā pieņemtajam normam saistīta ar noziedznieku iekšējo pretošanās tam, hipertrofētu labā un ļaunā izpratni, viņu apvienošanās cietumnieku kolektīvā ar savu hierarhiju un subordināciju. Iejaukšanās viņu kolektīva dzīvē, tā orientēšana uz sociāli vērtīgu darbību ir sankcionēta ar likumu un citiem normatīviem aktiem, tātad nodrošināta ar valstiskām garantijām. Tomēr lāsti nebeidz vēlties arī par

cietumu personālu. Tikai retās valstīs, piemēram, Vācijā, Lielbritānijā, Zviedrijā cietumu administrācijas darbs tiek vērtēts augsti un tam tiek dotas prioritāras sociālās garantijas. Latvijā cietumu darbinieku prestižs tradicionāli ir zems. Domāju, ka tautas apziņā tas asociējas ar represīvajām iestādēm, kuras vienlīdz apkaroja gan kriminālnoziedzniekus, gan tautas brīvības cīnītājus.

Tagad ar dienestu un darbu Latvijas cietumu sistēmā savu dzīvi saista vairāk nekā divi tūkstoši cilvēku. Normālā cietumu darbības nodrošināšanai pietiekama skaits ir nepietiekams. Darbinieku un notiesāto etnālā proporcija ir 1:5. Rietumeiropas valstīs šī attiecība ir 2,5—3:1. Arī šī struktūra ir visai atšķirīga. Rietumos uzmanība tiek pievērsta psihologu, psihiatru, pedagogu, sociologu, sociālo darbinieku, ārstu, medmāsu un citu speciālistu, kuru darbs ir cieši saistīts ar cilvēka dvēseles miesas atveseļošanu, komplektēšanu. Pie mums, ņemot vērā cietumu nolietojumu un vājo inženiertehnisko aprīkojumu, vislielākā

uzmanība tiek pievērsta apsardzes, uzraudzības un drošības dienestu personālam. Spriediet pašī — visā cietumu sistēmā ir tikai divi psihologi, desmit psihiatri (praktizējošie ārsti), četrpadsmit skolotāji, pieci arodapmācības meistari.

Arzemu cietumu speciālisti ir izbrīnīti par mūsu cietumu darbinieku fantastisko pašreizējā dzīvi un darba mīlestību. Cietuma medmāsai par 35—40 latiem mēnesi ir jārisē ar cietu, godu un dzīvību, sniedzot medicīnisko palīdzību pat visbīstamākajiem noziedzniekiem. Iesācējam uzraugam par 60—70 latiem, pieredzējušam — par 90—100 latiem mēnesi. Dežūras laikā pastāvīgi jābūt cietuma viskarstākajos punktos — notiesāto dzīvokļa mās telpās, soda izolatoros, jāveic cietuma perimetra apgāta, jārisina konfliktu situācijas. Cietuma priekšnieks, kam vienlaikus jābūt gan juristam, gan pedagogam, gan psihologam, gan būvzinātniekiem, gan organizatoram, gan vienkārši labam un ietūjīgam cilvēkam, pēc nostrādātiem 25—30 gadiem saņem ap 150 latu mēnesi. Neskatoties perspektīvu šeit, drošības un stabilitātes vietas ir izvēlējušies daudzi spējīgi darbinieki.

Personāla komplektēšanas iespējas ir visai ierobežotas. Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes un Latvijas Policijas akadēmijas studenti pēdējo gadu laikā nav pieteikušies strādāt cietumu sistēmā, un brīnumi tuvākajā nākotnē diez vai notiks. Minimālas cerības tiek liktas uz Latvijas Policijas akadēmijā izveidotu penitenciarās specialitātes studentu grupu 14 cilvēku sastāvā, kas, iespējams, pēc dažiem gadiem papildinās cietumu darbinieku skaitu.

Personāla nacionālais sastāvs liecina, ka pārsvarā cietumos strādā citautieši. Latviešu cietumsvars pēckā gados nav pārsniedzis 18—20%. Ņemot vērā arī notiesāto sastāvu (ap 65% notiesāto ir latvieši), šāda proporcija nebūt nav pelāma. Un tomēr — ceturrtajā Latvijas neatkarības atjaunošanas gadā ir rūgti konstatēti, ka cietieni kaut nedaudz latviskot cietumu atmosfērā ir bijuši pārāk gausi un impulsi.

Pēc manām domām un ilggadējiem novērojumiem, pašlaik Latvijas cietumu sistēmā strādā: 1) praktiski ar lielu dzīves un darba pieredzi penitenciarajās un policijas iestādēs, kuriem citur ārpus šīs sistēmas nav lielas nākotnes vēcuma, kvalifikācijas un profesionālās deformācijas dēļ. Aizejot, viņi ti-

kai zaudē, gandrīz neko neiegūstot;

2) romantiski, fanātiski, ideālisti, kuri cer uz brīnumiem un balstās uz ciešu pārliecību, ka visvairāk ir noderīgi šeit un nekur citur, bet tādu nav daudz;

3) citu darbu zaudējušie un to samēklējušie cietumu sistēmā. Pēc pārvaldīšanas kādā no cietumu sistēmā vajadzīgām profesijām viņi strādā godprātīgi;

4) laimes un asu piedzīvojumu meklētāji, kuri nedaudz degumu apsilējuši, «asmeirējas» un ir spiesti aiziet negatīvu motīvu dēļ.

Naivi būtu cerēt uz darbinieku ideālu disciplīnu viņu darba un sadzīves nesakārtotības apstākļos. Vispopulārākā un pieejamākā relaksācijas iespēja ir alkohols. Ja kāds pārdozē, iznāk arī lielākas nepatīksam.

Latvijas neatkarības gados kulkupēšanas gadījumi cietumu sistēmā nav konstatēti un neviena kriminālāeta nav ierosināta. Tomēr parietam dzird, ka kādā no cietumiem atklātas nelikumības, ka atkal kāds no darbiniekiem ir pieķerts nelegālos sakaros ar notiesātajiem. Neskatoties uz mūsu visai stingrām instrukcijām, iegūtājam zināšanām ieslodzījuma vietu departamenta Mācību centra sākotnējās apmācības kursos, jaunatnācēji ir pakļauti vispusīgai izpētei un spiedienam no notiesāto puses, un dažs labs arī uzķeras uz āķa, ienesot cietumā vai iznesot no tā aizliegto priekšmetus, naudu, stipri iedarbīgas vielas vai alkoholu. Lēģitība un naivums me mijas ar savtīgumu un mantrāsību. Mēs varam viņus pelt un lamāt, bet sociālās nenodrošinātības, fiziskās un morālās neaizsargātības apstākļos cietumā, tāpat kā citur sabiedrībā, negācijas ir neizbēgamas.

Šodien ir nopietni jārunā par cietumu kā sabiedriskās drošības sastāvdaļu, jāveicina cietumu sistēmas darbinieku prestiža celšana, jāattīsta penitenciarā zinātne. Cietumu personālam daudz uzmanības velti Saeimas komisijas, valdība, iekšlietu ministri Jānis Adamsons, grošus, prese, radio, televīzija. Mūsu atbalstītāju loka ir arī reliģiskie konfesiju pārstāvi. Labvēlīgā gaisotnē risinās jautājums par cietumu kapelaņu dienesta ieviešanu. Lai atrisinātu samulzinošas problēmas nepietiek tikai ar naudu vien, jāizmaiņa sabiedrības attieksme pret darbu brīvības atņemšanas iestādes. ♦

*V. Zahars — Ieslodzījuma vietu departamenta koordinācijas daļas priekšnieks, tiesību zinātņu maģistrs

Mēs darīsim visu, lai ierēdņiem
nevarētu pārņemt neētisku rīcību

Dienas reportieris Toms Liepiņš sarunā ar Valsts reformu ministru Vītu Tēraudu

Līdz ar likuma «Par valsts civildienestu» pieņemšanu Latvijā tika iezīmēti ierēdniecības apveidi — tās tapšanas nosacījumi, darbības kritēriji. Līdz šim Latvijā nav nevienas institūcijas, kas nodarbotos ar ierēdņu un deputātu ētikas jautājumiem. Arī pašam oficiālajam personālam vajadzības gadījumā nav pie kā griezties pēc padoma. Varbūt palīdzēs šodien dibinātā ētikas konsultatīvā padome?

Vita Tērauda. Foto — Uldis Briedis, *Diena*

Kādi būs šīs struktūras uzdevumi tuvākajā nākotnē?

Apjaušma par šādas padomdevības struktūras nepieciešamību vairākām organizācijām radās jau agrāk, jo katram, kas seko dzīves aktualitātēm, zināms, ka mums ir lielas problēmas ar ētikas standartiem valsts pārvaldē, Saeimā un politikā kopumā. Līdz ar šīs nevisai iepriecinošās situācijas konstatēšanu radās doma par ārpus valsts pārvaldes esošas institūcijas izveidi, kurā griezties nevēlās situācijā nonākušam cilvēkam

vai organizācijai. Arī Valsts reformu ministrijas darbā nācies saistīties ar neskaidrām situācijām, ko rada likumu pretrunība, nesakārtotība.

Ētikas padome ar laiku varētu izveidoties par padomdevēju ētikas standartu jautājumos, kura atsevišķos gadījumos arī pati pievērsis sabiedrības uzmanību kādai problēmai.

Viens no pirmajiem uzdevumiem varētu būt ētikas kodeksa izstrāde. Padome varētu šo darbu veikt kā ārpus ierēdniecības eso-

ša, bet šīs problēmas izpatoša struktūra. Ētikas padomes priekšrocība būs tā, ka šī kodeksa pamatprincipus varēs piedāvāt no apkārtējās sabiedrības viedokļa, kas varētu stipri vien atšķirties no pašu ierēdņu viedokļiem.

Kādas organizācijas piedalīsies ētikas padomes izveidē?

Līdz šim iniciatīvas grupā ētikas problēmu risināšanai esam mēģinājuši apvienot Latvijas Juridisko centru, Civildienesta pārvaldi, Latvijas Attīstības aģentūru, Privatizācijas aģentūru, Latvijas advokātu kolēģiju, kā arī cilvēku kopas — piemēram, LU Praktiskās filozofijas katedru, Pensionāru apvienību, Latvijas banku kolēģiju. Pieaugušo izglītības padome, — kuru speciālisti būtu kompetenti ētikas padomes risināmajos jautājumos.

Vai interesentiem tiks sniegta maksas konsultācija?

Tas ir izslēgts, jo ētikas konsultatīvā padome būs sabiedriska organizācija, kas nevēlēsies kļūt par partijas tipa anonīmu ziedojumu saņēmēju.

No kādiem līdzekļiem tiks veidota ētikas padomes finansālā bāze?

Mūsu biedru naudas nebūs lielas, jo tas liegtu apvienot daudzas bezpeļņas organizācijas. Tādējādi mūsu lielākā cerība ir vietējie un ārvalstu ziedojumi. Jau pašreiz esam sagatavojuši vairākus pieteikumus, uz kuru pamata ceram gūt juridisku un konsultatīvu atbalstu, jo arī tie ir sava veida ziedojumi. ♦

VĒSTULES

Labs vēstnieks un labs cilvēks

Amerikas pilsoņu kara laikā norūpējušos pilsoņu grupa reiz griezās pie prezidenta Linkolna ar lūgumu, lai viņš pārtrauc Savienības armijas komandiera ģenerāļa Ģranta pārmeģro dzeršanu. Godprātīgajiem pilsoņiem par pārsteigumu Linkolns atbildējis, ka viņiem jāpasakot, kas tiek dzerts, lai prezidents pats varot nosūtīt visiem saviem ģenerāļiem pa vienai pudelei, jo neviens nav uzvarējis tik daudz kaujās kā Ģrants.

Si amerikāņu anekdote atgādina senos notikumus, kad Latvijas prese pārkaļķu klūdāni un nepārdomāti raksti par valsts vēstnieku Vašingtonā Ojāru Kalniņu. Šajos rakstos netika pems vēstnieka agrāk paveiktais un tika apgalvots, ka viņš uzvedies neētiski un nepareizi. Šajā gadījumā aizmirsts, ka sabiedrībā pazīstamām personām ir un arī vajadzētu būt privātajai dzīvei.

Kopš laika, kad Ojārs Kalniņš kļuva par vēstnieku ASV, viņam izdevies paveikt Latvijas labā tik daudz, cik retiats varētu izdarīt. Līdzīgi ģenerālim Ģrantam, viņš uzvarējis visās lielajās kaujās. Pašlaik pārspētas visas agrākās cerības uzmanības izlaidzānā no ASV puses, jo starp Vašingtonu un Rīgu notikušas vairākas abpusējas vizītes, ASV sniegusi lielu finansālu palīdzību Latvijai. O. Kalniņam ne tikai izdevies ASV saglabāt Latvijas atmodas laikā pastāvošo interesi par šo valsti, viņam izdevies to pat palielināt. Lai arī ko varētu teikt par viņu, O. Kalniņš savai valstij ir bijis labs vēstnieks.

Vairamāms latviešu to zina. Diemžēl, daudzi sākuši domāt, ka vēstnieks Kalniņš uzvedies neētiski un nepareizi. Tā nav taisnība. Nevienam laimīgs, kad notiek šķiršanās, it īpaši, ja tajā ir iesaistīti bērni. Lai arī reizēm emocijas sit augstu vilni, jāatzīst, ka šķiršanās latviešu vidū notiek tikpat bieži kā amerikāņiem, un tas var notikt gan ar vienkāršiem cilvēkiem, gan augsta ranga ierēdņiem. Ja mēs būsim godīgi pret sevi, mums nāksies atzīt, ka dzīve ir sarežģītāka un komplētāka, nekā mēs to patiesībā vēlētos. Ir jāsaprot, ka gandrīz jebkura lieta var tikt attēlota kā slikta, ja vien konkrētā gadījumā iesaistītie cilvēki to vēlētos.

Tācu šeit ir vēl lielāka problēma. Mūsu televīzijas laikmetā dominē personības, tādēļ vērojama tendence vērtēt cilvēkus, nevis viņu paustu viedokli. Sabiedrībā nozīmīgiem cilvēkiem jābūt priekšzīmīgiem, un viņi nedrīkst darīt neko tādu, kas ir pretrunā ar likumu vai sabiedrības uzticību, kuru konkrētā persona bauda. Vēstnieks Kalniņš nav izdarījis neko tādu, kas pārkāpj šīs robežas. Arī oficiālām personām nepieciešama privātā dzīve, kurā neiejaucas valsts un mediju pārstāvji. Sokrats reiz ir teicis, ka nenovērtētu dzīvi nav vērts dzīvot. Mūsu laikmets rāda, ka cilvēks nevar dzīvot, ja tiek pastāvīgi pēģits kā ar mikroskopu. To varētu nosaukt arī par izaicinājumu brīvībai.

Ojārs Kalniņš mūžīgi nebūs Latvijas vēstnieks ASV, pieļaujot, ka notikumi ies savu gaitu, kā tam arī jābūt. O. Kalniņam nav jāsaņem nekādi mājieni par šo negadījumu, jo ne tikai viņš, bet arī Latvijas valsts šajā gadījumā būtu zaudētāji.

Es lepojos, ka varu nosaukt Ojāru Kalniņu par savu draugu un kolēģi. Viņš ir labs savas valsts vēstnieks, bet, kas ir vēl svarīgāk, — viņš ir labs cilvēks.

Pols Goubis, Kārneģi Starptautiskā miera fonda vecākais zinātniskais līdzstrādnieks Vašingtonā

Diena REKLĀMA UN SLUDINĀJUMI

Jūs izvietojat reklāmu, kuras izmēri ir 14,3 cm x 15 cm

Sešas reizes nedēļā

no pirmdienas līdz sestdienai,

Jūs apmaksājat tikai četrus reklāmas laukumus

6 = Ls 965,25

6 = Ls 643,50

Diena

Galvenā redaktore
Sarmīte Elerte

Redakcijas adrese: Pils ielā 12, Rīga, PDP, LV-1963. **Tālrunis 220019.**

Iznāk kopš 1990. gada 23. novembra.

Iespēsti a/s *Preses nams* tipogrāfijā Balasta dambī 3, Konta nr. 004467737 Latvijas Industriālajā bankā.

Izdevējs — a/s *Diena*.

Reģistrācijas apliecības nr. 1046.

Laikraksts iznāk katru dienu, izņemot svētdienas. The Newspaper of the Republic of Latvia *Diena* (The Day), 12 Pils St., Rīga, PDP, LV-1963, Latvia.

Mētiens latviešu izdevumam 56 570, krievu — 16 100.

© Parpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauc uz *Dienu* obligāto Studinājumus *Dienai* pieņem Pils ielā 12, tālr. 221133

Pasūtījuma indekss 68116.

Manuskripti iesniedzami divos eksemplāros mašīnrakstā, tos nereceznē un atpakaļ neizsniedz.

ĪPAŠUMS

Centrāltirgus starp vēsturisko patiesību un padomju valdības lēmumu

Ilmārs Ezernieks

Kamēr valdība jau vairākus mēnešus vilcinās teikt galavārdu, kam piederēs Centrāltirgus — Rīgas domei vai kopdarbības savienībai *Turība*, abi pretendenti sākuši izstrādāt tirgus pārveidošanas projektus, mēģinot apliecināt, ka lielākais Latvijas tirgus tiem patiešām rūp. Pašreizējie tirgus saimnieki — *Turības* izveidotais uzņēmums *Rīgas tirgi* — gatavojas būvēt lielu nojumi virs atklātās teritorijas un nelielus paviljonus puķu pārdevējiem. Savukārt tirgus vēsturiskais īpašnieks — Rīgas dome, cerībā to atgūt, pazīstamajam arhitektam Gunāram Birkertam pasūtījis izstrādāt savu projektu. G.Birkertam par darbu jau samaksāti 5000 latu.

Pirms kara gan zeme, gan paviljoni piederēja Rīgas pašvaldībai. Bet 1987.gadā Padomju Latvijas valdība pieņēma lēmumu trīs Rīgas un dažus Jūrmalas tirgus nodot Centrālajai patērētāju savienībai, kas tagad nosaukta par *Turību*. Pašlaik Rīgas dome atjaunojusi īpašuma tiesības uz zemi tirgus teritorijā. Bet *Turība*, atsaucoties uz 1987.gada lēmumu, paviljonus uzskata par savu īpašumu. Gan Rīgas dome, gan *Rīgas tirgi* sola Centrāltirgu beidzot ieviest kārtībā.

Uzņēmuma *Rīgas tirgi* direktors un Rīgas domes deputāts Helms Jūrcāns: «Rīgas domes pilsētas īpašuma komitejas priekšsēdētāja Jura Karlsona apgalvojums par kārtības ieviešanu Centrāltirgū gada laikā ir liela mulķība, jo tas ir milzīga apjoma un nopietns darbs. Vai tad jūs nesaprotat — Karlsona kungs ar populismu mērķē uz 6.Saeimu?»

Bet Jūrijs Karlsonam, kas ir arī pašvaldības jaunveidotās akciju sabiedrības *Rīgas Centrāltirgus* padomes priekšsēdētājs, ir pretējas domas: «Tikai pašvaldība, kas ir valsts struktūra, spēs ieviest Centrāltirgū kārtību finansu, drošības un citās jomās.»

Rīgas dome sarosījis pārņemt tirgu, kad uzzināja par Centrāltirgus nekustamo īpašumu iekļāšanu *Bankā Baltija*. *Turība* šīs bankas kredītu garantēja ar trīs Rīgas tirgu nekustamo īpašumu. Rīgas dome jau ir izveidojusi akciju sabiedrības *Rīgas Centrāltirgus* vadības struktūras (valde, padome) un pacietīgi gaida, kad valdība atceļ 1987.gada MP lēmumu.

«*Turība* nesaprot, ka paviljoni nav tās īpašums. Kā domes īpašuma un privatizācijas lietu komitejas priekšsēdētājs, nešaunīgi esmu pārliecināts, ka pat tieša šīs strīda izšķiršana nav vajadzīga, jo paviljoni pirms kara Zemesgrāmatu nodaļā bija reģistrēti kā pilsētas īpašums,» *Dienai* sacīja J.Karlsons. «*Turība* bezmaksas pārvaldījuma Centrāltirgu saņēma 1987.gadā. Augstākā Padome savulaik pieņēma lēmumu, ka šāda veida padom-

Lai gan nav vēl izlemts, kam piederēs Centrāltirgus, abi pretendenti — Rīgas dome un kopdarbības savienība *Turība* — sākuši izstrādāt tirgus pārveidošanas projektus. Foto — Uldis Briedis, Diena

ju normatīvie akti ir jāatceļ vai jākorrigē, taču lēmums par tirgu nodošanu *Turībai* kaut kādu iemeslu dēļ «paslīdējis zem galdā» un nav atcelts.»

Gada sākumā, acimredzot lai palielinātu ienākumus, tirgos tika paaugstināta maksa par tirdzniecības vietu nomu un citiem pakalpojumiem. *Turības* ieceltais *Rīgas tirgu* direktors H.Jūrcāns *Dienai* ne noliedza, ka daudzi tirgotāji nav vēlējušies maksāt paaugstinātās nodevas un vairs netirgojas: «Jāņem vērā, ka tirgus ekonomika ir nežēlīga. Es varu just līdzīgu, bet nespēju uzturēt tos, kas neiztur konkurenci. Nelielu apjomu tirgotājiem jāizmanto mazie tirgi pilsētas mikrorajonos. Izputējušo tirgotāju vietā Centrāltirgū nāk citi. Bet zemiekiem mēs katru ritu varam piedāvāt brīvās vietas.»

J.Karlsons uzskata, ka tarifā gada sākumā tika paaugstināti, ekonomiski neizvērtējot tādu nepieciešamību. «Tarifus var paaugstināt, taču tikai pamatojot, nevis, lai vienkār-

ši grūti papildu pelnu. Ja zemnieks nevar samaksāt, tad padomāiet — kas var samaksāt tirgus tarifus? Zemnieks tirgoties netiek. Ir nepieciešama regulācija, lai pārtikas precu ražotājiem pieeja tirgum būtu vienkārša, ar atvieglotiem tarifiem vai radot iespēju nodot produkciju bez starpniekiem u.tml.»

Jūris Karlsons divas reizes tikās ar Ministru prezidentu Māri Gaili. Viņš abas reizes apliecinājis, ka vēsturiskā patiesība tiks atjaunota un 1987.gada lēmums tiks atcelts. «Taču ierēdņi, kam jāsaņem atbilstošs valdības lēmuma projekts, strādā lēni un novilcina laiku. Baidos, ka skaidrība tiks rastā tikai maija sākumā. Cerams, valdība saprātis, ka jautājuma izmācīšana ilgāk nevar kavēties,» *Dienai* vēlējās uzsvert J.Karlsons.

Ministru kabineta Finanšu un ekonomikas komiteja vienā no pēdējām sēdēm šo īpašuma piederības problēmu nolēma nodot juridiski izskatīt Tieslietu ministrijai.

Turības priekšsēdētājs Ivars Strautiņš vienā no Finanšu un ekonomikas komitejas sēdēm, paziņoja, ka *Turība* pēc tirgus nodošanas

tās rīcībā ieguldījis tajā ievērojamus līdzekļus, kas jāvis Centrāltirgus pasargāt no sabrukuma. Turklāt *Turība*, saņemot kredītu no *Bankas Baltija*, trīs Rīgas tirgus, arī Centrāltirgu, iekļāva kā kredīta garantiju. Zaudējot ienākumus no tirgiem, *Turība* rastas ievērojamas grūtības dzēst saistības pret kreditoru. Bet Centrāltirgus privatizācijas komiteja vairs nav tik strikta attiecībā pret Gaili. Viņš abas reizes apliecinājis, ka vēsturiskā patiesība tiks atjaunota un 1987.gada lēmums tiks atcelts.

Rīga ir naudas trūkumā. Tāpat arī *Turība*. Taču Centrāltirgus privatizācijas komisijai ir pietiekami vairāki investori. Paredzams, ka Rīgas pašvaldībai piederēs 30 procenti no akcijām. Pagaidām audita pārbaude nav devusi īpašuma precīzu novērtējumu. ♦

VIEDOKLIS

Kopš 14.marta, kad Ministru kabinets atlaida dabīgā monopolista valsts akciju sabiedrības *Latvenergo* padomi un kad par tā vienīgo pārvaldnieku MK iecelts enerģētikas valsts ministrs Jūris Ozoliņš 16.martā no amata atbrīvoja *Latvenergo* prezidentu Gunāru Koemecu, ilgst nikns konflikts. Koemecs un viņa piekritēji vērsas pret Ozoliņu un Gaiļa valdību kopumā par tās rīcības nepamatotību. Koemecs sevi iedomājas par Ozoliņa personīgo antipātiju upuri. Bet ministrs un valdība savu rīcību pamato kā likumsakarīgu iznākumu pēc Valsts kontroles (VK) pērnā gada rudenī veiktās *Latvenergo* pārbaudes rezultātiem. VK *Latvenergo* atklāja ne tikai rupjus grāmatvedības pārkāpumus, bet pārbaudē apstiprinājās arī fakti, ka valsts uzņēmums monopolists, lai arī bijis valstij parādā 6 miljonus latu, plaši tērējis ikviena siltuma un elektroenerģijas patērētāja naudu, lai gredzēni dzīvotu — Ls 157 000 ziedoti dažādām organizācijām un pasākumiem, iegādāti vairāki desmiti gresnu ārzemju auto, neražojošo objektu būvēti atvēlēti Ls 714 000, bet zem administrācijas ēkas Ganību dambi izveidots lepns atpūtas

centrs. Ls10 000 ieguldīti, lai uzturētu tikai zaudējumus nesāso finansu norēķinu centru, kura vadītājs bijušais enerģētikas valsts ministrs Andris Krēsliņš šā gada pirmajos divos mēnešos nopelnījis 1700 latu, lai gan uzņēmums, kas dibināts pērn augustā, lai piedzītu naudu no parādniekiem, līdz šim nav atguvis ne lata. Par *Latvenergo* finansiālo darbību saskaņā ar likumu «Par valsts uzņēmumu» vispirms atbild tā direktors. *Latvenergo* pērn vēl nenopelnīto tērējis tā, ka reti kuram rodas šaubas par šā uzņēmuma darbības un vadības neefektivitāti. Valdības acis Koemecs ir zaudējis uzticību kā valsts uzņēmuma vadītājs. *Diena* plašāk par *Latvenergo* lietu rakstīja 22.III.

Diskusija par šo sabiedrībā lielos augstus pacelto konfliktu notiks arī šodien Saeimā, jo uz deputātu pieprasījumu *Latvenergo* lietā atbildēs Māris Gailis un Jūris Ozoliņš. Dodam jums iespēju šodien iepazīties ar Gunāra Koemeca viedokli, bet rit informēsim par Saeimā notikušo viedokļu saduri, kas varbūt pieļiks punktu konflikta oficiālajai norisei.

Diena

Kurp burāsi, Latvijas enerģētika?

Gunārs Koemecs*

Zināmā mērā jāpiekrit *Latvijas cēla* valdei, kas Ministru kabineta veiktajā valsts a/s *Latvenergo* padomes nomainā un a/s prezidenta atcelšanā nesaskatīja neko personisku. Jo Ozoliņa — Koemeca konflikta būtība sakņojas dažādās izpratnēs par Latvijas enerģētikas tālāko attīstību. Ja man būtu dota iespēja ar Māri Gaili atklāti izrunāties, es varbūt viņu pārliecinātu par uzņēmumā sāktu pārkārtojumu nepieciešamību. Bet starp mums kā mūris nostājas Jūris Ozoliņš. Piecpadsmit gadi, kopā nobūrti ar jahtām, izveidojuši ciešas saites starp Ministru prezidentu un enerģētikas valsts ministru, ciešākas nekā parasti vērot starp valdības locekļiem. Zem vienām burām ar premjeru braucis (tiesa, mazāku laiku) arī *Latvenergo* padomes loceklis un Ministru prezidenta ekonomisko lietu padomnieks Eizēns Cepurnieks.

Ekspertu atzinums — Latvenergo nav jādala

Dienā, kad mani atcēla no amata, a/s vadība kopā ar ekspertu padomi izvērtēja J.Ozoliņa atbalstītos priekšlikumus privatizēt *Latvenergo*, nodalīt ražošanu un enerģotikus. (*Latvenergo* ir noslēgusi sadarbības līgumus ar vairākām ārzemju firmām, to vadītāji ietilpst a/s padomnieku grupā.) Izrunājām visu līdz sīkumiem, līdz noskaidrojām sekojošo. Ja Eiropā ir tendence dalīt lielas kompānijas, veicinot savstarpēju konkurenci, tas nenozīmē, ka šis modelis automātiski jāpieņem Latvijā, akli kopējot Pasaules bankas vai ERAB konsultantu piedāvāto metodi. Eksperti pateica nepārprotami — *Latvenergo* nav jādala. Jo mūsu sistēma ir pārāk maza — viena HES kaskāde, divas siltumelektrostācijas —, lai tās uzņēmumi spētu savstarpēji konkurēt.

Enerģētika Latvijā tiešām ir dabiskais monopols. Var decentralizēt *Latvenergo* kaut līdz pēdējai transformatoru būdai, tik un tā savā pagastā šī būda būs monopols. Ja monopols normāli strādā un dod valstij pelnu, tad vajag to pilnveidot, nevis izmīcināt pārprastu brīvā tirgus ideju vārda. Valsts no *Latvenergo* saņem desmitiem miljonu latu nodokļos, pagājušajā gadā vēl pusotra miliona dividendēs. Tieši valsts budžets pirmais ciestu, ja *Latvenergo* — vienošanās — tālāk attīstība tik-

tu vardarbīgi pārtraukta. Decentralizācijas taustāmākais rezultāts būs birokrātijas pieaugums. Mazajiem patstāvīgajiem energouzņēmumiem vajadzēs vairāk vadošo darbinieku un lielākus kantorus, lai nokārtotu tās lietas un dokumentus, ko tagad *Latvenergo* paveic centralizēti. Demonopolizējāji vēlas daudz mazu sabiedrību, lai katrai ir savs īpašnieks. Bet, lai vairotu īpašnieku skaitu, nav obligāti sadalīt sabiedrību. *Latvenergo* akcijas jāpiedāvā atklātā tirgū, lai katram ir iespējas ieguldīt sabiedrībā savus līdzekļus — kā Ķeguma HES 30.gados. Jo vairāk īpašnieku, jo veiksmīgāka būs a/s attīstība. Viens īpašnieks, turklāt ļoti politizēts — valdība —, to drīzāk bremzēs.

Konkurēt mēs varam ar kaimiņiem — Igauniju un Lietuvu. Jā, šodien tiem ir enerģijas pārpilnība, bet Igaļinas AES ir bistama, degakmens termoelektrostācijas — vecas, piesārņo vidi. Mums ir izdevīgāka starta pozīcija, jo energosistēmas pārkārtošana nav jāsāk ar buldozeru palīdzību. Latvijai ieguldīt līdzekļus kaimiņu energouzņēmumos varbūt ir teorētiski pareizāk, bet izdevīgāk tomēr celt savus, radot jaunus darbvietas, valstij papildu nodokļu naudu, saglabājot saimniecisku neatkarību.

Enerģētikas demonopolizācija «nozares teorētika». J.Ozoliņa vadībā var kļūt par kolhozu putināšanu līdzīgu kampaņu, kur ideja (kā personas ambīciju piespē) ir svarīgāka par saimniecisko efektu. Latvija piecietu eksperimentus nozarē, kuru ražojošajiem deficitu aizstāj importa prece. Šādi eksperimenti ar infrastruktūru — dzelzceļu, sakariem, enerģētiku — var novest pie visā reģiona saimnieciskās nāves. Pirkstgalus jau esam apdedzinājuši, vai tiešām grūdisim krāsni visu roku?

Par tarifiem

Latvenergo divus gadus nav paaugstinājis elektrības un siltuma tarifus. Cenas noturējam, gāzi aizstājot ar daudz lētāku mazutu, pakārtot atlaides no *Latvijas gāzes*. Tarifus nevajag celt, kā tagad runā MK, bet izlīdzināt, nosakot vienotu siltuma tarifu iedzīvotājiem, budžeta iestādēm un ražotājiem, lai uzņēmēji beigtu taisīt biznesu ierētās budžeta iestāžu telpās. Tarifus pacelt, energosistēma neko neieņūst, tai tikai vajag parādnieki. Valdībai gan tas

izdevīgi, jo nodokļus budžetā ieskaita no apkrēpītajiem ieņēmumiem.

Vēlme atdalīt tiklus no enerģijas ražotājiem un tos sadalīt nozīmē, ka elektrības tarifs Madonā būs desmitreiz augstāks nekā Rīgā. Ja tiks ir liels, tam ir lielāki uzturēšanas izdevumi, tāpēc patērētājam jāmaksā dārgāk, lai to visu uzturētu. Rīgā savukārt ir liels patērētāju blīvums, tāpēc tarifi būs zemi. Rezultātā Rīga attīstīsies, bet Madona? Pārārstīti naudas tāsīšanas centri Rīgā un Ventspilī, bet mūžamēžs pārējā valsts teritorijā — vai tas ir Latvijas mērķis? Vienots tarifs (ar budžeta kompensācijām atlaidēm, lai stimulētu saimnieciski pasīvos reģionus) var līdzsvarot visas Latvijas, visu novadu infrastruktūru un saimniecisko attīstību. Tāpēc vajadzīgs vienots *Latvenergo*, lai būtu valsts enerģētiskā politika kā valsts (pagaidām vēl neesošās) saimnieciskās politikas instruments.

Vai enerģētika attīstās valsts un sabiedrības interesēs?

Pēc enerģētiku novērtējuma, nozares attīstībā Latvija no Rietumeiropas atpaliek par 15—20 gadiem. Lai patērētājiem nodrošinātu ne tikai pietiekami lētas enerģijas piegādi pietiekamā daudzumā, bet arī pietiekamā kvalitātē — bez frekvenču krituma un pārtraukumiem piegādē — nepieciešama jauna tehnika, jāskolo darbinieki, pat jāmaina viņu domāšana.

Vai vajadzēja gaidīt, kamēr pieaug klientu maksātspēja un palielinās patēriņš, kas dotu līdzekļus *Latvenergo* modernizācijai, vai sākt strādāt tagad? Ja mēs būtu stāvējuši uz vietas, šīs 15—20 gadu atstatums tikai palielinātos — Rietumu kompānijas uz vietas nestāvē. Enerģētiku izšķirās par tūlītēju rīcību. Ja gribam nokert tos, kas mums priekšā, pašiem jāspēr plati soļi. Tāpēc katru gadu aptuveni 35 cilvēki tiek sūtīti uz ASV mācīties strādāt ar modernām iekārtām. Tāpēc tiek ieviesta jauna tehnika, moderni iaudas slēdži, transformatori, darbariki; kopā ar *Lattelekom* uzstādīti optiskie kabeli, paplašinot sakaru iespējas. *Latvenergo* maina ne tikai darbinieku zināšanas un tehniku, maina arī savu darba kultūru. Jo a/s vēlas kļūt par sabiedrību, kas visaugstākajā kvalitātē nodrošina

klientu prasības. Valsts kontroles šausmināšanās par *Latvenergo* ofisu gresnību (tāpat kā citas apsūdzības, kuru tendenciozītāti esmu skaidrojis gan LC valdei, gan presē) ir klaja divkosība. A/s ēku labiekārtošana un speciālistu darba apstākļu uzlabošana, *Latvenergo* emblema un karogi pie a/s centrālās ēkas, sakoptas foajē, gaiši kabineti ar parocīgām, bet vienkāršām biroja standartmēbeļiem ir nepieciešamība jebkurai firmai, ja tā vēlas attīstīties un sasniegt augstāku līmeni. VK pārmet par *Daimler-Benz* automašīnām, aizmirstot piebilst, ka tie nav limuzīni, bet gan kravas mašīnas, kas sarūpētas kā humānā palīdzība 1500 mašīnu ielaijam a/s autoparkam, kurā 70 procenti mašīnu ir nobraukušas vairāk nekā 300 000 km. A/s darbinieku algas (vidēji Ls 108) ir 5—10 reizes mazākas kā *Ventspils naftā*, daudzārt mazākas kā kuģniecībā. Nedomāj, ka *Latvenergo* būtu valstij mazāk nozīmīgs uzņēmums vai tā darbinieki slinkāki. Algas ir pat ļoti mazas, samērojot ar to slodzi un zināšanām, ko prasa darbs enerģētikā. Tāpēc vien mēs cenšamies maksāt kaut cik pieklājīgu atalgojumu, lai par mūsu pašu naudu izskolītu speciālisti neaizmuktu uz bankām.

Valdības rīcība — acīm redzama «stiprās rokas» demonstrācija — mani nemaz nepārsteidz. Kā Ivara Godmaņa kabineta loceklis, rūpniecības un enerģētikas ministra vietnieks atceros, ka arī Ministru Padome, nostrādājusi 3 vai 4 mēnešus, sāka kalt plānus par lielo monopolu «iekaušīšanu». Tautai tas patīkst, valdības popularitāte celšoties.

Tā ir klaja atkāpšanās no V.Birkava valdības deklarētās ekonomikas liberalizācijas un neiejaukšanās saimnieciskā uzņēmumu darbībā, viena cilvēka ambīcijas pacelot valsts interešu līmeni. Domāju, ka nākamie MK «dienkartē» būs *Latvijas gāze*, *Ventspils nafta* un *Latvijas kuģniecība*. Premjers taisīs sev priekšvēlēšanu imidžu, apkarojot «spekulantus un ierāvējus» — bet vai valstij un pilsoniem no tā būs labāk? Nav jau tik svarīgi, kas ir pie *Latvenergo* stūres. Svarīgi, lai enerģētika attīstītos valsts un sabiedrības interesēs. Tāpēc MK vajadzētu pamānīt, ka šī nozare tomēr ir stipri sarežģītāka par a/s piederšajām jahtām. ♦

* G. Koemecs — Latvijas Elektroenerģētiku biedrības priekšsēdētājs

Kendall MOTOR OIL

American

Firma no noliktavas Rīgā valrūmā un mazumtirdzniecībā realizē akumulatorus, motoreļļas un autorlepas, ražotas ASV.

Rīga, Stabu iela 119. Tel.275547, 528225.
Rēzeknē (246)32683. Fakss (371)7820391.

Tabakas Nams

ZEM VIENA JUMTA PLAŠĀ IZVELE!

TABAKAS IZSTRĀDĀJUMI UN ALKOHOLISKIE DZĒRIENI

VISZEMĀKĀS CENAS LATVIJĀ!

Rīgā, Rītipes iela 8/12, ☎ 17144393, 17144696,
Ventspilī, Kārļa ielā 2, ☎ (236) 22983,
Liepājā, Klaipešas ielā 19/21, ☎ (234) 26527, 31341,
Daugavpilī, Sakņu ielā 16/18, ☎ (254) 29827,
Valmierā, Graudu ielā 1, ☎ (242) 28685,
Rēzeknē, Dārza ielā 28, ☎ (246) 23131,
Dobele, Viestura ielā 1, ☎ (237) 22329.

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas līdēdībā atrodas lieta par Frici Ernēstu d. Džuku, dzim. 1881.gadā, izsludināšanu par mirušu.

Līdzam visas personas, kurām bija zināma Fricis Džuka atrašanās vieta vai miršanas fakts, par to paziņot trīs mēnešu laikā no sludinājuma publicēšanas dienas Rīgas pils. Ziemeļu rajona tiesai.

Uzskatīt par nederīgiem trīsdienu spiedogus ar teikumiem:

«SIA Firma «GĀZE—komunālserviss» Jūrmalas iecirknis Tehn.dokument.» un

«SIA Firma «GĀZE—komunālserviss» Jūrmalas iecirknis Darbu vadītājs»

KOLEKCIJA KOLEKCIJA

25% ATLAIDE NĀKAMAJAM PIRKUMAM

Veja Apavi Somas Trauki Rotājlietas Kosmetika Galanterija Elektropreces Audio Video un fotoapreces Higienas preces Parfimerija

VEIKALI RĪGĀ CENTRĀLAIS VEIKALS VĒŽU IELĀ 7 (PIE TIRDZNICĪBAS OSTAS) TĀLR.: 321 400
VEIKALS TĒRBATAS IELĀ 45 TĀLR.: 276 067

99 1/2

FINIŠĒ ZIEMA — STARTĒ ADIDAS...

adidas

...ar savu kolekciju tieši tev, aktīvam un enerģiskam cilvēkam.

Rīgā, K.Barona ielā 7/9

LATVIJAS RADIO

AUTORPROGRAMMAS

IZKLAIDES RAIDĪJUMI

DAUDZKRĀSAINA MŪZIKA

KATRU DIENU

16.00 - 24.00

RĪGA FM 99.12 MHz
RĪGA FM 69.71 MHz
LIEPĀJA 71.54 MHz
KULDĪGA 69.47 MHz
VENTSPILS 72.95 MHz
DUNDAGA 70.16 MHz
VALMIERA 66.68 MHz
CESVAINA 66.29 MHz
DAUGAVPILS 72.41 MHz
RĒZEKNE 68.78 MHz

JŪS VĀRĒSIET IZMANTOT TO JAU IZEJOT NO VEIKALA

MOBILIE TELEFONI NMT-GSM

NMT GSM

NOKIA BOSCH
DANCALL PIONEER
MOTOROLA ERICSSON
SPECTRONIC MOTOROLA

VEIKALĀ

K. BARONA 16/18. TĀLR. 287517.

TELEFUNKEN

SAKARUS NODROŠINA LMT

IZSTĀDE

Latviskajam māksliniekam Jēkabam Bīnem — 100

Dekoratīvi lietīšķās mākslas muzejā līdz 30.aprīlim mākslinieka Bīnes simtgadei veltīta izstāde

Beata Berga, speciāli Dienai

Jēkaba Bīnes galvenā radošās darbības sfēra bija glezniecība, taču viņa daudzpusīgais talants atklājās arī grafikā, lietīšķajā mākslā, vitražā, mākslas teorijā un kritikā, kā arī pedagogijā.

Ekspozīciju veido septiņdesmit divas gleznas, vairāki zīmējumi un skices, kā arī pēc J.Bīnes metiem izgatavotas mēbeles. Plašāku priekšstatu par mākslinieka personību palīdz veidot izstādītās fotogrāfijas un dokumenti no ģimenes arhīva un Latvijas Valsts arhīva fondiem.

Sarp Jāņa Roberta Tilberga vadītās figurālās meistardarbnīcas pirmā izlaiduma (1927.gada februārī) absolventiem ir arī gleznotājs Jēkabs Bīne. Augstskola tiek beigta ar altārgleznu *Augsāmcēlšanās*, kuru mākslinieks uzdāvinā Jūmpurvas baznīcai. Izstādē var iepazīties ar diplomdarba skici.

Divdesmito gadu beigas un trīsdesmitie gadi ir veiksmīgākais posms Jēkaba Bīnes dzīvē un darīdā. Viņš strādā gandrīz visos stāzglezniecības žanros — ainavā, portretā, klusajā dabā, animālajā, aktu glezniecībā, sadzīves žanrā, mitoloģiskajā un sakrālajā glezniecībā.

Mākslinieks ir uzticīgs tradicionāli realistiskai glezniecībai, un pat pēc Vakarēiropas apceļošanas (1927.gadā) viņa stils nemainās. J.Bīne, kaut arī dzimis un uzaudzis Rīgā, visu mūžu strādājis pilsētā (Rīga, Kuldīga), vasaras viennēm centās nodzīvot laukos. Viņam bijusi tuva Latvijas daba, tādēļ visas ainavas un sadzīves žanra gleznas vēlītas lauku tematikā.

Ari klusajās dabās izmantotie priekšmeti gandrīz vienmēr ir dabas sastāvdaļa, mazs fragmentiņš no tās, piemēram, ziedi, augļi, zivis. Aplūkojot J.Bīnes gleznotos portretus, jākonstatē, ka to lielākā daļa ir tieši pašportreti un ģimenes locekļu portreti. Labprāt mākslinieks gleznojis arī sev ļābi pazīstamus un tuvus cilvēkus. Izstādē skatāmi vairāki mākslinieka pašportreti, kas tapuši dažādos dzīves posmos. Taču galvenais šajos pašportretos nav cilvēka ārējo, t.i., fizisko izmaiņu konstatācija un fiksācija. Katrā nākamajā pašportretā mākslinieks meģina atklāt no jauna un katreiz savādāk savu iekšējo garīgo dzīvi, tās pulcējas, dvēseliskos noskaņojumus.

Pats J.Bīne sevi uzskatīja par žanristu, droši vien tādēļ arī viņa gleznotie akti gandrīz nekad nav akti paši par sevi vien, bet iesaistīti kādā

Jēkabs Bīne. *Saulē*. 1933

Galda pulkstenis, darināts pēc Jēkaba Bīnes meta. 1937. Foto — Raitis Puriņš, Diena

žanriskā skatā — modelis ģērbjas, sauloties, gatavojas peldēi u.tml. Mākslinieks ir vēlējis ar sava modeļa palīdzību atklāt glezniecībā tādās kategorijas kā jaunība, sievišķība, skaistums, vitalitāte, dzīvesprieks (*Mākslinieka darbnīca, Ieva, Rīta, Peldētāja Zuzana, Saulē*).

J.Bīnes glezniecisko mantojumu nav iespējams analizēt, nezinot viņa pasaules uzskatu un reliģisko pārliecību. Sākot no divdesmito gadu otrās puses, mākslinieks garīgi satuvinās ar Ernestu Braštinu, un šo kontaktu rezultātā mainās J.Bīnes ētisko vērtību mērs, pat pasaules uzskats. Trīsdesmitajos gados gleznotājs jau ir kaismīgs dievturis un latviskās senātes mantojuma pētnieks. Protams, laika gaitā tas atspoguļojas arī mākslinieka daiļradē — parādās vairāki latviešu mitoloģijas tematiskāi vēltīti darbi. Lūk, kad tapusi glezna *Dievs, Māra, Laima* (1931), J.Bīne ir Dievturu sadraudzes vadītāja vietnieks, un glezna pauž personisko un dievturkustības reliģisko programmu.

Jaunības gados izveidojies pasaules uzskats un radušās intereses noteica tēmu loku visa mūža garumā. Ari studiju gados izvēlēta realisma koncepcija ir nemanīga un paliek vienīgā daiļrades metode, lai gan daudzus J.Bīnes laikabiedrus divdesmitajos gados ietekmēja Eiropas modernisma strāvojumi.

Mākslinieka gleznu emocionālā ietekme ir brīva un atraisīta. Formālajā ziņā gleznojumi ir balstīti uz stingra zīmējuma, ar stabilitu un pārsvarā simetrisku kompozīcijas uzbūvi un tonālā ziņā bagāti.

J.Bīne neiegrimst naturalistiskos sīkumos, bet ar drošu otas tri-

pienu veido formu. Ari gaismēna parastī asi pretstatīta. Loti droši gleznotājs rīkojas ar silto un vēso toņu attiecībām. Teiktais vēl lielā mērā attiecas uz spilgtu krāsu izvēli un to koncentrāciju pat lielos laukumos.

Atsevišķi dažādos laika posmos tapušie darbi atspoguļo pakļaušanos oficiālajām prasībām, bet rakststūrīgi, ka tie, tāpat kā dažas pasūtījuma gleznas, atšķiras ar samākslotību un schematicu ārējās formas atdarināšanu. Tomēr, par spīti dažādiem apstākļiem, Jēkabs Bīne vienmēr ir saglabājis zināmu stabilitāti un noturību. ♦

MŪZIKA

Vēl trīs dienas — Dārziņskolas jubilejas kulminācija!

Inese Lūsiņa, speciāli Dienai

Spožais jubilejas noslēgums iesākās jau vakar — ar skolu absolvējušo ērgelnieku koncertu Domā. Vairāku mēnešu gaitā par jubileju atgādinājuši daudzi koncerti, kuru virsotne bija Gidona Krēmēra viesošāns. Kas vēl būs?

Šovakar, 6.aprīlī, Lielajā gildē plkst.19 muzicēs skolas absolventi — solisti un diriģenti un Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris, kura dalībnieku vairākums arī ir Dārziņskolas audzēkņi. Koncertu ar Dž.Verdi uvertūru no operas *Likteņa vara* iesāks diriģents, Austrumeiropas un Rietumeiropas apceļotājs Ilmārs Lapiņš, turpinās Viesturs Gatlis, Imants Resnis un Aleksandrs Vilmanis, kurš arī, izrādās, savulaik absolvējis Dārziņskolu. Solistu — pianistu, starptautisko konkursu laureātu un izcilo pedagoģu profesoru Ilzes Graubiņas un Arņa Zandmaņa, kā arī vijolnieka Ulda Viestura Sprūža un flautistes Ditas Krenbergas — vārdi komentārus neprasa. Tā vienkārsi ir reta iespēja dzirdēt viņus visus vienā vakarā! Kā nupat noskaidrojās, no saviem

Speciāli uz savas skolas jubileju no Maskavas ieradies fagotists Andris Arnicāns. Foto — Raitis Puriņš, Diena

darba pienākumiem Maskavā, slavenā diriģenta Jevgenija Svetlanova vadītāja orķestrī, tomēr ir izdevies uz dažām dienām atbrīvoties savulaik labākajam Latvijas fagotistam, dzimē-

nē sen neredzētajam Andrim Arnicānam, kurš par jubilejas velti izvēlējies K.M.Vēbera Koncertu fagotam ar orķestri Si bemol mažorā. Vēl citi skolas absolventi koncer-

Skolas absolventu un izcilāko audzēkņu koncerti no 6. līdz 8.aprīlim

tēs rīt, 7.aprīlī, Vāgnera zālē plkst.19. Ja mēģinātu uzskaitīt visus, iznāktu garš saraksts. Tajā, piemēram, ierakstījušies talantīgie jaunie pianisti Armands Ābols, Juris Žvikovs un Ināra Zandmane, pirms dažiem gadiem Latvijā jaunatklātais Teofilis Bīķis, kurš daudzus gadus pavadījis Novosibirskā, bet tagad ir mūsu Mūzikas akadēmijas profesors, klavieru katedras vadītājs. Speciāli uz savas skolas jubileju ir atbraukusi arī Meksikā dzīvojošā vijolniece Rasma Lielmane. Būs interesanti kameransambļi.

Savukārt jubilejas noslēguma koncertā Lielajā gildē 8.aprīlī plkst.18 uzstāsies gan N.Vaiča vadītais skolas audzēkņu simfoniskais orķestris, gan «spicākie» no skolas audzēkņiem, kuri pēdējos gados sevi spoži apliecinājuši ne tikai republikas, bet arī starptautiskos konkursos. Zināragājiem, visus līdz galam neizklāstot, tomēr jāpavēsta — jā, spēlēs arī mūsu publikas iemīļotā prima, šā gada Latvijas Lielās mūzikas balvas laureāte Liene Cīrcene. Protams, skanēs arī E. Dārziņa *Melanholiskais valsis*. ♦

TEĀTRIS

Ikvienam prieka slāpst

Silvija Geikina, speciāli Dienai

Rīgas Muzikālās teātris skatītāju vērtējumam nodod pasaulē populāro Dž.Hermana mūziklu *Hallo Dollj!* un cer, ka jauniestdzējums spēš apmierināt Muzikālā teātra cientiāju slāpes pēc prieka, labas mūzikas, asprātīga dialoga. Šis mūzikls piedāvā ne tikai populāru amerikāņu mūziku. Tā pamatā ir laba literatūra — ievērojamā amerikāņu rakstnieka Torntona Valdera lugā *Precinieci*. Libreto autors Maikls Štuarts to nedaudz pārveidojis un pievienojis mūzikla prasībām, bet tēli, sižets, konflikts saglabāti. Torntona Valdera daiļrades speciālisti raksta, ka pats rakstnieks esot bijis nedaudz samulsis par mūzikla *Hallo Dollj!* grozījumiem panākumiem Brodvejā 1964.gadā. Piecus gadus vēlāk — 1969.gadā — *Hallo Dollj!* iestudēja arī Rīgas Operetes teātris. Kritika šo uzvedumu atzina par izcili veiksmi mūzikla žanrā.

Taču *Hallo Dollj!* mūs var saist-

īt ne tikai savas slavenās pagātnes dēļ. Tajā ir samērā daudz mūsdienīgu motīvu un tēmu. Kaut vai tā saucamais «amerikāņu sapnis», kurš dod individuālu ticību, ka viņš no kurpnieka var kļūt par miljonāru. «Tieši šo ticību saviem spēkiem, iekšējo enerģiju un dzīvesprieku, kura daudziem šodien pietrūkst, mēs gribam atklāt savā iestudējumā. Tiem, kurus pārņemusi nedrošība un pesimisms, vēlamies atgādināt, ka dzīve tomēr ir skaista un milēt nekad nav par vēlu.» stāsta iestudējuma režisors — Nacionālā teātra aktieris un režisors Jānis Kaijaks.

Vitalitāti un optimismu pauž galvenā atraitne, kura iepazīstina labāko aprindu kungus un dāmas. Iepazīšanās mērķis — likumīga laulība. Nu pienācis brīdis, kad Dollja nolēmusi parīpēties par sevi un apņēmt bagātā tīrģotāju Gorasu Vanderhelderu. Iestudējumā ir daudz komiskā epizodu, ir pārpratumi, saga-

Režisors Jānis Kaijaks un baletmeistars Juris Pūrmalis uzveduma mēģinājumā

disāns, dziesmas un dejas.

Kopā ar režisoru Jāni Kaijaku uzveduma tapšanā piedalījušies scenogrāfs Gunārs Zemgals, kostīmu māksliniece Ieva Kundziņa, diriģents Normunds Dreģis, baletmeis-

tars Juris Pūrmalis, aktieri Renāte Šteinberga, Aija Smiltēna, Ieva Kepe, Sarma Riekstiņa, Jura Pučka, Vilnis Raktiņš, Džintars Segliņš, Egils Grunte, Ilmārs Briedis, Arnis Čakstiņš. ♦

Jauno aktieru un režisoru izrādes ArtGendai

Dainis Zvejnieks, speciāli Dienai

Kopenhāgenā 1996.gada Eiropas kultūras galvaspilsētas pasākumu ietvaros aprīlī notiks jauno talantu biennāle *ArtGenda*. Tā aptver visu mākslu un populārās kultūras izpausmes — arhitektūru, glezniecību, tēlniecību, grafiku, instalāciju, fotogrāfiju, kino, video, teātri, deju u.c. Māksliniekiem jābūt vecumā no 18 līdz 30 gadiem, jo galvenais mērķis ir iepazīstināt ar jauniešiem talantiem, kuri starptautiskā «izslaušanās», iespējams, nav vēl notikusi, tomēr kuru mākslinieciskie dotumi šādu iespēju pieļauj.

Biennāles devīze — *Māja*. «Mūsdienu esamība metizacinājumu mājai kā identitātes avotam, kā drošai, pasargātai vietai. Tādējādi māja mākslā biežāk ir sastopama caur tās nolegumu, nemājisās jēdzieniem.» — tā biennāles devīzi komentē dāņi.

dāriens (režisors Regnārs Vaivars) — 9.aprīlī pulksten 18.30, bet 10.aprīlī — A.Čehova *Melnās mūks* (režisors Dž.Dž.Džilindžers) un teātra *ISI A.Zināma Piedod, Bokačo, ja vari...* (režisors Jānis Ulmis).

11.aprīlī — Liepājas teātra izrāde E.Vilsona *Daudz laimes!* 12.aprīlī — Daugavpils teātra izrāde Anšlava Eglīša romāna *Homo novus* dramatisējums (režisori Baiba Nollendorfa un Nauris Klētņieks).

13.aprīlī — Daņa Sauliņa *performances «Vienas nakts sapņi»*. Egas dzeja. Pēc tam — Anša Rūtentāla

8.aprīlī studijteātri *Skatve* jauno aktieru un režisoru izrāžu atlase

kustību teātra izrāde. G.Godiņa un U.Praulīņa *Pilsēta*, ko iestudējis Valdis Liepiņš, būs jāskatās Dailes teātra Mazajā zālē 15.aprīlī pulksten 18.30.

Kura izrāde dosies uz Kopenhāgenu, — to noteiks profesionālā žūrija. Izrādes (*performances* u.c. teatras izpausmes) nedrīkst būt garākas par divām stundām un tajās var piedalīties ne vairāk kā septiņi daļinieki (ieskaitot tehnikos darbiniekus). Tālruni uzzinām — 222281 (*Skatve*, Anna Eizvertiņa) un 2323459 (Rīgas pilsētas valdes kultūras pārvalde, Maija Līne). ♦

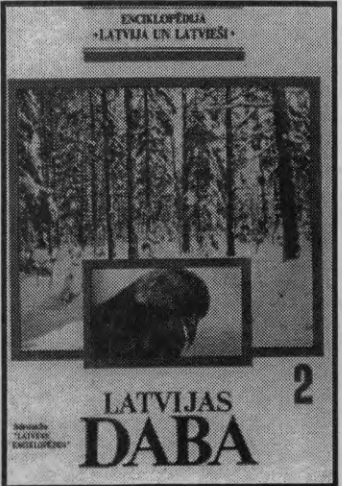
GRĀMATA

Dabas, mākslas un mitoloģijas gaitas

Egils Zirnīs

Enciklopēdija *Latvijas daba*. 2.sējums. *Latvijas enciklopēdija*, Rīga 1995, 256 lpp.

Dace Lambergā. *Jēkabs Kazaks*. *Latvijas enciklopēdija*, Rīga 1995, 32 lpp.

Enciklopēdiju un vārdnīcu izdošana nav tas vieglākais darbs. Katras vārdnīcas sastādīšana faktiski ir akadēmiskais pētījums, uzskata izdevniecības *Latvijas enciklopēdija* galvenā redaktore Ieva Smīte, kas apliecinājumu savam viedoklim saņēmusi Eiropas padomes konferencē *Kooperācija grāmatniecībā*. Čehijas pārstāve teikusi, ka četrdesmit tūkstošu šķirklju vārdnīcas viena eksemplāra pašizmaksa ir divas vidēji augstas mēnešalgas. Vārdnīca ir katras valsts kultūras spoguļis, un būtu ļābi, ja visā Eiropā nepirktu slikti veidotas vai tulktotas vārdnīcas un tirgotāji nepieņemtu grāmatas, kas izdotas, neievērojot autortiesības un

nelietojot ISBN indeksu.

Minēto, lielo pašizmaksu ieskaitot, var attiecināt arī uz enciklopēdiju veidošanu. Šaubos gan, vai pārmēruma enciklopēdiju un vārdnīcu kvalitātes pazemināšana būtu pelnījusi stabilitātes, piesātinātus tirgus. Taču mūsu mazais un nepieciešinātais tirgus bērnīgs gan nem preti jebkuru barību — to rāda arī tulktotās bērnu enciklopēdijas *Kas Kur Kad* liele panākumi. Ari mācītu viru, sevišķi biologu, vidū tā ir jo iecienīta diemžēl, kā dažādu tulkošanas straujā procesā radītu dabzinātnisku kuri-ozu krātuve, kas draugu pulkā ļauj krietni izsmieties. Jāatzīmē, ka izdevēji ir apsolījuši otrajā *Kas Kur Kad* sējumā ievietot pirmā kļūdu laboju-

mu. Ari izdodot par jaunu šķietami cienjamas agrāku gadu grāmatas, noiet greizi pat pieredzes bagātiem apgādiem — kā *Zvaigznī ABC* ar Rupeika *Latvijas zvēriem*.

Sesējumu enciklopēdija *Latvijas daba* nule piedzīvojis jau otro sējumu (Dons—Kn). Tātad no dzimtā daba mums ir pieejama no «Abai-nes» līdz «Knāvu purvuram». Turklāt otrā sējumā beigās ievietots arī pirmajā sējumā pamanīto kļūdu labojums, tajā uzzinām, piemēram, ka ap 1000 koku saspridzināts nevis vispār, bet tikai septiņdesmitajos gados. Cerēsim, ka divos pirmajos sējumos aprakstīto Latvijas dabas objektu vairumu nepiemeklēs tāds liktenis kā Staburagu, kas iznīcināts krietni pirms *Latvijas dabas* tikšanas līdz burtam «S». Pirmā sējuma ievadā atbildīgais redaktors Gunts Kavacs raksta, ka grūti izvairīties no subjektivisma gan attiecībā uz pēt-nieku veikumu. Taču man, iedomājoties «svētdienas dabasmīļu» ikdienas apzināšanu informētības līmeni, mazliet ķecerīgi griežoties dažā labā šķirklī redzēt vairāk subjektivisma — protams, ne jau kā šķirklja pamatu, bet, teiksim, kā tēla veidotāju, citādi tas vietumis pazūd svešvārdu un

saisinājumu biežpā. Vēlreiz atkārtotju, ka apzinās šīs domas ķecerīgu- mu attiecībā uz enciklopēdiju, taču gribas arī mazliet mitoloģijas.

Ja reiz esmu pieminējis mitoloģiju, jāuzteic arī pērn iznākusi *Mitoloģijas enciklopēdija* divos sējumos un jāvēsta, ka ar to notiek mitiskās lietas. Proti, pirmais sējums aizgāja rūkdams, bet otrs, kur līdzās tiem šķirkljiem ir gan latviešu mitoloģija un kristietības mitoloģija, gan indiēšu mitoloģija, slāvu mitoloģija, skandināvu mitoloģija, pasaules koks, rūķi un skaitļi, vēl nav izpirkts. Varbūt pie vainas ir nevis kāds mitiskais skopuma dievs, bet gluži racionalā izskatījamā pirkstspējas kritēšanās? Izdevniecība *Latvijas enciklopēdija* šajā sakarā informē, ka labprāt par zināmu atlīdzību iegādātos pirmo sējumu, lai būtu iespēja veidot pilnu komplektu.

Turpinās arī sērija *Mazā mākslas enciklopēdija*. Apakšsērija *Virzieni un stili* iznākusi jau sešas brošūras, apakšsēriju *Mākslinieki un darbi* aizsāks *Daces Lamsteres* brošūra par *Jēkabu Kazaku*, kā parasti, ar 32 krāsainām reprodukciju lapu-šēm. Būs arī trešā apakšsērija — *Skolas un grupas*. ♦

GUMIJAS ZIMOGI
FIRMA I.G.V.
IESPIEDDARBI
287540
285560
RĪGA, BLAUMAŅA IELA 38/40,
3.stāva, 39.k.

SAS Tomis
PIEDĀVĀ GULTŅUS
(IZM. 2500).
Lietuva 3002, Kauna,
Juozapavičaus pr.196.
Tālr./fakss (8-0127) 740632.
Tālr. 209232.

LATVIJAS-VĀCIJAS KOPUZŅĒMUMS SIROWA LTD.
SAKARĀ AR JAUNAS APTIEKAS ATVĒRŠANU MEKLĒ LICENCĒTU
PROVIZORU APTIEKAS VADĪTĀJA AMATAM.PRASĪBAS:
● vecums līdz 40 gadiem,
● vēlams vācu/angļu valodas zināšanas.
PIEDĀVĀJAM:
● labus darba apstākļus,
● labu atalgojumu — atbilstoši ieguldītajam darbam.
Savus pieteikumus, CV un foto sūtīt:
Sirowa Ltd., Vilandes iela 1, LV 1010, Rīga, Latvija.

JUMTU KLĀŠANA
Rīgā, Grēcinieku ielā 1, tālrunis 211490

4PA Privatizācijas aģentūra
K. Valdemāra iela 31,
Rīga, LV-1887, Latvija
Tālr.: 332082
Fakss: 1-7830363

PRIVATIZĀCIJAS AĢENTŪRA PAZIŅO, KA IR APSTIPRINĀTI PRIVATIZĒJAMĀS VALSTS ŠOŠANAS FABRIKAS "ASOTE" PRIVATIZĀCIJAS NOTEIKUMI.

Privatizējāmā objekta juridiskā adrese:
Slīmnīcas iela 1, Jēkabpils, LV - 5200.
Objekta atrašanās vietas:
● Slīmnīcas iela 1, Jēkabpils, LV - 5200;
● Rīgas iela, Jēkabpils, LV - 5200;
● Slīmnīcas iela 1-a, Jēkabpils, LV - 5200;
● Slīmnīcas iela 7, Jēkabpils 7, LV - 5200.

Objekts tiek privatizēts, izmantojot pārdošanas, ieguldīšanas vai privātā kapitāla piesaistīšanas metodu. Privatizācijas pamēriens - piedāvājumu konkurss.

Privatizācijas subjekti var iepazīties Privatizācijas aģentūrā ar šī objekta privatizācijas noteikumiem un pieteikties tā privatizācijai. Piedāvājumu konkursa dokumenti iesniedzami līdz 1995.gada 16.jūnijam.

Privatizācijas aģentūras adrese:
K. Valdemāra iela 31, Rīga, LV - 1887,
2.stāvs, 203.ist.
Tālr. 321112.

SPORTS

Širovs — Kramņiks

Montekarlo šaha turnīra sestajā kārtā Aleksejs Širovs tikās ar Vladimīru Kramņiku un uzvarēja gan ātrajā, gan «aklajā» šahā — tāpat 2:0. Alekseja kontā tagad ir 6,5 punkti, un viņš kopā ar Gatū Kamski, Žoelu Lotfē, Jerunu Piketu un Juditi Polgaru dala ceturto — septīto vietu. Līdzris ar 9,5 punktiem ir Anatolijs Karpovs. ♦

Sproģa Kolos starp lideriem

Krievijas čempionātā futbolā otrajā kārtā Krasnodaras *Kolos*, kura sastāvā ir arī Džintars Sproģis, ar 1:0 uzvarēja *Asmaral*. *Kolos* kontā ir seši punkti (maksimālais rezultāts) un astotā vieta pirmās līgas turnīra tabulā. ♦

Neilande izmežģi potīti un padodas

Dāmu tenisa turnīrā Amelijailēndā vienspēļu pirmajā kārtā jūrniece Larisa Neilande tikās ar spānieti Virdžīniju Ruano-Paskvalu. Pirmo setu ar 6:2 uzvarēja spāniete un arī otrajā viņa vadībā ar 2:0, kad Neilande potītes izmežģīja un cīņu pārtrauca. ♦

Arvis Piziks iebruc desmitniekā

Spānijā notiek kārtējais profesionālu daudzdienu velobrauciens — šoreiz pa Basku zemi. Tā otrajā posmā pirmo reizi šajā profesionālajā karjerā desmitniekā iebruc Arvis Piziks. Viņš ierindojas astotajā vietā (finišēja kopā ar Lorānu Žlabēru), uzvarētājam 41 gadu vecajam francūzim Žilbēram Diklo-Lasalam zaudējot 5 minūtes 27 sekundes. ♦

Latviešu ūdensslalomisti — labākie Baltijā

Viļņas apkaimē notika Baltijas valstu čempionāta pirmā posma sacensības airēšanas slalomā. Visās klasēs uzvarēja latvieši. Smailiņu vieninieka labākie bija Mārcis Laidiņš un Antra Limbēna, kanoe vieninieka — Aigars Auznieks, bet kanoe divnieka — Māris Vitoliņš un Atis Bērziņš. Latvijas slalomistu kontā arī pa trim otrajām un trešajām vietām. Otrā posma sacensības šo sestdien notiks Ogrē. ♦

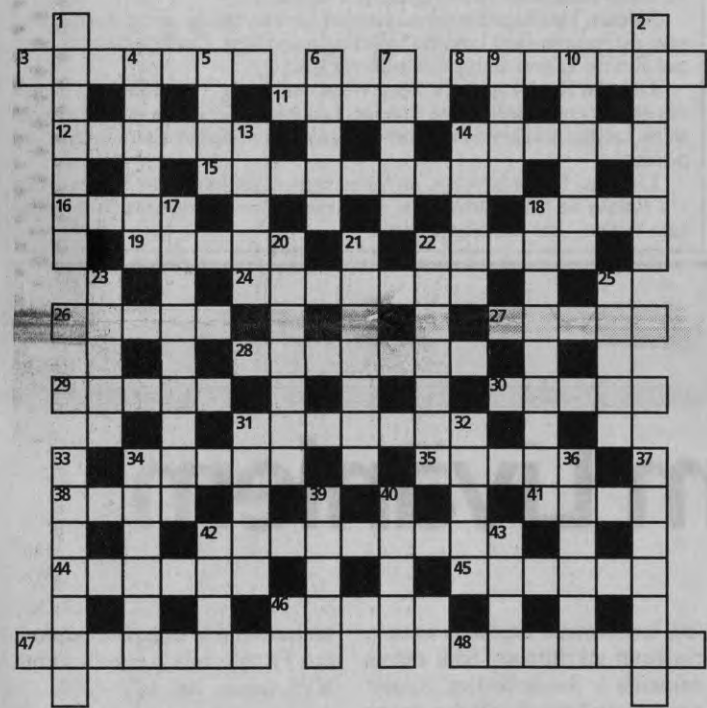
Armijnieki jau pusfinālā

Latvijas čempionātā handbolā kungiem arī otrajā ceturtdaļfinālā spēlēja *RoSK/ASK* visai pārliecinoši ar 37:15 uzvarēja *Ogri/Vārpu* un iekļuva pusfinālā. Vēl viens pusfinālists noskaidrojās *Dobeļe/Spodribe* un *US* mačā, bet pārējie divi būs zināmi pēc tam, kad no Ukrainas, no Eiropas čempionāta kvalifikācijas spēlēm, mājās būs atgriezušies valsts izlases spēlētāji. ♦

Regbisti sāc ar kausa izcīņu

Latvijas regbija 35.sezona oficiāli sāksies šodien ar Latvijas kausa izcīņas ceturtdaļfinālā spēli *RVR/UV Centrs* — *Rāmava VEF* stadionā plkst.18.30. Ceturtdaļfinālā vēl sacentīsies *RK Latgale* — *RK Jugla* (8.aprīlī plkst.10.45 *VEF* stadionā un *RAF* — *Jelgavas «Alpi»* (spēles laiks vēl nav saskaņots). Šajā kārtā komandas tiksies divreiz, savukārt pusfinālā un finālā — vienreiz. ♦

Krustvārdu mikla

Sastādījis
Egils Eiklons

Horizontāli. 3.Valsts Rietumāfrikā. 8.Teritoriāla vienība Šveicē. 11.Konditorejas izstrādājums. 12.Spāņu tautas deja. 14.Asteru dzimtas ārstniecības augs. 15.Latviešu rakstnieks, stāsta *Kalpa zēna vasara* autors. 16.Sporaugs. 18.Neredzīgi. 19.Salikts ķekars. 22.Ipaša prece ar vispārēju ekvivalenta nozīmi. 24.Irīsi. 26.Akutā vīrusu infekcijas slimība. 27.Ezers Somijas ziemeļos. 28.Gobu ģints koki. 29.Dekoratīvs priekšmets rotājošs caurumoju. 30.Skaidrotājs, saprātējs. 31.Vairākkārt bīdīt. 34.Dāvana. 35.Mājas govs priekštecis. 38.Latviešu fotomākslinieks (dz.1934.g.). 41.Pārtraukt kādu darbību. 42.Arhipelāgs Dienvidamerikas galējos dienvidos. 44.Intervāls mūzikā. 45.Postoša, graužošs. 46.Dabas rezervāts Liepājas rajonā. 47.Atriebība. 48.Loģiski nepareizs pierādījums vai spriedums, ko cenšas izteikt par pareizu.

Vertikāli. 1.Augsts graudzāļu dzimtas augs tropos un subtropos. 2.Latviešu gleznotājs (dz.1943.g.). 4.Hermētiski noslēdzams trauks gāzes glabāšanai. 5.Daļēji norobežota okeāna daļa. 6.Pūšamais instruments

ŠAHA KLUBS

Neizšķirts — tas nav tikai puspunkts

Tikties ar starptautisko meistari ridznieci *Tatjanu Voronovu* vēlējos jau decembrī, tūlīt pēc 31.pasaules šaha olimpiādes. Maskavā Tatjana sasniegta Latvijas šahistiem individuāli labāko rezultātu — 7 punktus deviņās partijās.

Tikai tagad, aprīļa sākumā, mana iecere īstenojās. Tatjana nesen atgriezies no zonas turnīrā Tallinā ar trešo vietu, iegūti 6,5 punkti no 11 iespējamajiem, un tikai puspunkta pietrūcis pirmās vietas dalīšanai. Kā zināms, uz starpsezonu sacensībām dosies pirmās divas — Dagne Čuksīte (Lietuva) un Monika Ciganova (Igaunija) — abām pa 7 punktiem.

Tatjana atkal bija labākā starp Latvijas šahistēm. Anda Šafranska ar 6 punktiem dalīja 4.—6.vietu, Ingūnita Erneste — 5 punkti un dalīja 9.—10.vietu, bet Ilze Rubene ar 4 punktiem palika 11.vietā.

Tapa, tu biji veiksmīgākā no mūšējām Tallinā. Pietrūka tik maz, lai turpinātu cīņu starptautiskā turnīrā. Kā vērtē savu sniegumu?

Ar savu spēli Tallinā esmu apmierināta. Turnīram biju nopietni gatavojusies, izrakstīju un izstādēju iespējamo Tallinas pretinieču agrāk spēlētās partijas, sacensības sāku ar uzvaru un fiziski jutos labi. No 11 partijām deviņas beidzu ar punkta dalīšanu un tikai divas reizes saņēmu uzvaras apsvērumus. Taču neizšķirts nenāk tik vienkārši. Taisnības labad jāaska — tikai ar Igaunijas starptautiskajām meistareēm Moniku Ciganovu un Leili Pernpu nebija ilgas cīņas, jo mūsu partijās teorētiski izveidojās pozīcijas, kas nesolīja izredzes nevienai pusei. Ik-

Starptautiskā meistare, vairākkārtējā Latvijas čempione **Tatjana Voronova.**

viena partija prasa daudz enerģijas, zināšanu un izpratnes, tāpat arī neizšķirts. Ieraugot puspunktu turnīra rezultātu tabulā, šķiet, ka istas cīņas nav bijis. Bet tā vis nav! Tikai paš spēlētājs zina, cik daudz enerģijas patērēts puspunktā iegūšanai. Man šķiet, tu visobjektīvāk varētu raksturot Latvijas dāmu spēli, kas atceroties Maskavas olimpiādi, gan nupat aizvadītās cīņās Tallinā. Olimpiādē Latvijas meitenes atpalika gan no Igaunijas, gan Lietuvas šahistēm.

Domāju, ka šādi situācijai nav gadījuma raksturs. Mūsu ziemeļu un dienvidu kaimiņienes ir nopietni sasparējušās. Arī mēs nedrīkstam atslābināties, iespējas pilnveidoties mums ir. Pašreiz arī jūtama Latvijas valsts ieinteresētība. Mani joprojām savīļo Valsts prezidenta Uļmana kunga informētība par mums, šahistiem, ko izjutām pieņemšanā pirms došanās uz olimpi-

di. Uzlabojies arī Latvijas Šaha savienības finansiālais stāvoklis, pateicoties *Bankas Baltija* atbalstam.

Jārunājam par cīņām Maskavā, mūsu meitenes vienkārši fiziski un arī psiholoģiski nespēja izturēt trīs nedēļu ilgo distanci. Es biju rezerviste un cīņas iekļāvās trešajā, piektajā un sestajā kārtā, bet, sākot ar devīto maču, turpināju spēlēt līdz beigām. Guvu piecas uzvaras un četrus reizes partijas beidzu neizšķirti. Bet vispār nervu slodze olimpiādē bija milzīga, reiz pēc uzvaras sarezģitā partija man šķita, ka galva pilnīgi kūp kā pārkaršēts gludeklis.

Tallinā sevi vēlreiz par bezkompromisa cīnītāju apliecināja Anda, gūstot trīs uzvaras pēc kārtas. Iespējams, ja distance būtu garāka, viņa spētu sasniegt augstu vietu. Ingūnī spēle «negāja», un viņa samierinājās; ja nav, tad nav! Ilzei neizdevās gūt nevienu uzvaru, kaut arī viņa mēģināja pat ar upuru palīdzību sarežģīt spēli. Taču, nenoliedz-

les čempionāta finālmačā). Taču pašas mača beigās no zaudējuma *Juventus* glāba vācietis Jirgens Kēlers, ļaujot atviegloti uzelpot 83 000 skatītāju. Interesanti, ka abus vārtus *Borussia* labā guva spēlētāji, kurus pirms diviem gadiem *Juventus* vadīja pārdeva Dortmundes klubam. Bēdīgākā ziņa dortmundiešiem — otrās dzeltenās kartītes dēļ atbildes spēlē 18.aprīlī nevarēs piedalīties ne Zammers, ne abi *Borussia* pamatuzbrucēji — Mellers un Rīdls (viņu vietā varbūt spēlēs šveiciešis Šapuisats un dānis Poulsens). Vieniņais zaudējums turnīriešiem — pus-sargs Toričelli, kurš šajā spēlē tika brīdināts divkārt. Abu vienību treneri savējo izredzes pēc divām ne-

Sabres patīk spēlēt mazākumā

Nacionālā hokeja līga, 4.marts.
Sabres — **Whalers** 6:3 (2:1, 3:0, 1:2). Odets 19, Preslijs 10, 11, Lafontēns 6, 7, Dovs 6; Nikolišins 5, 6, Sander-

sons 14.
Tā nu sanāca, ka trešo daļu vārtu *Sabres* hokejisti guva, spēlējot mazākumā. Otrajā trešdaļā, kad bija noraidīti divi bufaļieši, Džeisons Dovs vienatnē aizslidoja līdz pretinieku vārtiem un pārspēja Būrkū. Pagāja tikai 21 sekunde, un hartfordiešu aizsargu nesaprašanās izmantoja Veins Preslijs. Tobird rezultāts kļuva 5:1. Mača gaisotni aptumšojo negadījums — Glens Fezerstons no *Whalers*, aizmetot savu ķiveri tribinēs, trāpīja Bufalo zāles vietu ierādītājam. Bez ātras palīdzības iztika, taču notikuma vieta ieradās policija. Nosprīdusi, ka trāpījums nav bijis tīss, kārtības sargi Ģlenū tomēr lika mierā. *Devils* — *Lightning* 1:1 (0:1, 0:0, 1:0).

0:0). Raihers 19; Semaks 3.
Stefans Raihers rezultātu izlīdzināja tikai 13 sekundes pirms mača beigām, dodot savam partnerim Nilam Brotenam karjeras 600. rezultatīvo piepeli un liedzot Tampas vārtsargam Dž.S.Beržeronam karjeras pirmo *shot out*.

Islanders — *Capitals* 4:5 (1:2, 2:3, 1:0). Birss 1, Grīns 1, Palfijs 5, Feraro 16; Gendrons 2, Kīl 1, Millers 8, Bondra 22, Hristihs 10, Zūno +3, Johansons +3.

Flames — *Blackhawks* 3:2 (0:1, 3:0, 0:1). Nivendaiks 14, Kisio 1, Fleri 23+2; Pulēns 12, Čelioss 5.
Teorēnam Fleri kārtējie trīs rezultativitātes punkti: 23+18+41 (8.vieta NHL). Savukārt Bernijam Nikolsam viena piespēle (22+22+44, 5.vieta).

Canucks — *Stars* 2:2 (1:0, 0:1, 1:1, 0:0). Dž.Kurtņols 14, 15; Gilkrists 6, Ledjards 4.

Abas komandas nespēj noskaidrot uzvarētāju savstarpējā mačā jau trešo spēli pēc kārtas. ♦

dēļam novērtēja kā *fifty-fifty*.
Bayer (Leverkūzene, Vācija) — *Parma* (Itālija) 1:2 (1:0). Seržio (20); D.Badžo (48), di Kjara (53).

Rietumos vadību pārņem Spurs

Nacionālā basketbola asociācija, 4.marts.
Warriors — *Suns* 122:114. Mārsāls 28, Mulins 25 (13 atl.b., 13 piesp.); Pirsons 26. *Spurs* — *Clippers* 113:89. D.Robinsons 27 (18 atl.b.); Pjatkovskis 17. Atšķirībā no Finikssas, kas pēdējā laikā vajā neveiksmes, Sanantonio droši soļo pret Rietumu reģiona uzvarētāju lauriem — jau 12.uzvaru pēc kārtas un labākā sezonas bilance visā NBA (53—18). *Pacers* — *Nicks* 94:90. Milers 27, Jūings 27, Stārks 20. *Celtics* — *Cavaliers* 97:92. Duglass 24, Radža 23. *Jazz* — *SuperSonics* 114:92. Melouns 26 (17 atl.b.); Peitons 26. *Kings* — *Rockets* 109:105. V.Ļijamss 30; Drekslers 29. *Trail Blazers* — *Timberwolves* 95:91. K.Robinsons 33; Raiders 20. *Lakers* — *Nuggets* 104:101. Van Eksels 18. *Heat* — *76ers* 95:92. Raiss 25; Baross 22. ♦

bez skaņu caurumiņiem. 7.Maksimālā norma, limits. 9.Laukuma mērvienība angļu mēru sistēmā. 10.Paralīze. 13.Dabiska minerālkrāsa. 14.Lokveidā būvkonstrukcijas. 17.Speciālistes, kas dod kompetentus spriedumus. 18.VFR kanclers no 1949. līdz 1963.gadam. 20.Pilsēta Jēkabpils rajonā. 21.Uzarta vecāmeitne. 22.Nejust, neuztvērt. 23.Sīki atkritumi, pabiras. 25.Keramikas trauks ar sauru augšdaļu. 31.Dažu mūzikas instrumentu sastāvdaļa. 32.Francū akteris (1763—1826). 33.Dekoratīvs izšuvumu elements. 34.Pilsēta Balvu rajonā. 36.Bišu mitekļs. 37.Bezdievība. 39.Pantomīmas aina kļauņu izpildījumā. 40.Meža putni, kas kal domubums kokos. 42.Kukaiņi — parazīti. 43.Francijas valsts un politiskais darbinieks (1872—1957). ♦

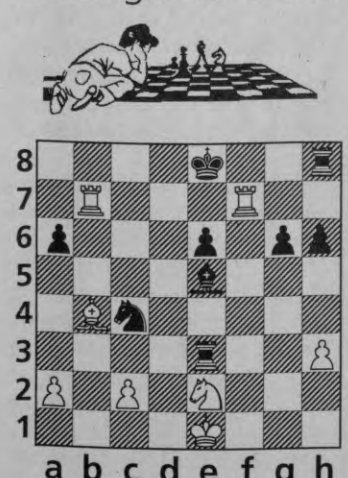
Vakardienas
krustvārdu miklas
atrisinājums

LAUKUMS K BUBULI
U L T RAKA L N
N KALTE F RIVET D
KAUŠI RAUDA ŽĪVURI
A RENTĒ C KALIS A
N B G ODERA T K N
AMĒBAS T U OŠKARI
A L MAZULIS O E
SMAUJA A PIETAKŠIJS
N S KRĪTĒTNĀ L Z
PASAKA N E STEPEŠ
A ER VĪRSĀ A OK
K RĪEPA A LORDS A
LĒDĒS SĀKNE TĪTURI
A EĻEJR N JAUNSD
J A REĀLA G A
SAKSIJA T SPROSTS

cd 5.cd Zc6 6.Zf3 e6 7.Zc3 Dd8
8.Ld3 Zf6 9.a3 Le7 10.Lc2 0-0
11.Dd3 Te8 12.Lg5 g6 13.Td1 a6
14.h4! Dc7 15.De2 b5 16.Ze5 Lb7
17.h5 Ta8 18.hg hg 19.Z.g6! fg
20.D.e6! Kg7 21.Lh6+ Kh8 22.Lf8+
Zh7 23.Th7+. Melnie padēvās.

23.marta pozīcijas atrisinājums
Baltie: Kd3, Ta2, bb. b3, f3, f7, h7.
Melnie: Kd7, Th8, bb. a5, b4, c3, d4, g6.
Lielmeistaru Vasilija Ivančuka — Alekseja Širova partija Novgorodā 1994.gadā baltie šajā saistošajā pozīcijā guva uzvaru ar interesantu manevru: 1.Te2!! a4 2.Te8! ab 3.Th8 b2 4.Td8+!! Melnie padēvās.

Patstāvīgai risināšanai

Melnie nospēja 1. ... Th3, kas izrādījās nopietna kļūda, tagad baltie sāk un uzvar.

Atbilde nākamajā *Šaha klubā*. ♦

Šaha klubā vada Latvijas meistare Astra Klovāne

PĒRCIET SAVAM
BĒRĒM DROŠĪBU!

Ekoloģiski tīra
bērnu pārtika no Austrijas.
80 dažādos veidos.

HiPP

BIO pārtikas ražošanā
tiek izmantotas tikai
ekoloģiski tīras izejvielas
no bio-lauksaimniecības.

Tālrunis: 213302; 367833; 226064

VIENMĒR JŪSU CELĀ

NAFTAS PRODUKTU UZGLABAŠANA UN REALIZĀCIJA

JELGAVA IECĀVA BAUSKA TUKUMS OLĀINE TALSI AUCE

LAIPNI LŪDZAM

ZN

«ZEMGALES NAFTA»
Jelgava, Aviācijas iela 10
Tāl. 230-23372
Fakss 230-21031, 21348

ZEMGALES NAFTA

UNITED COLORS OF BENETTON.

TIKAI 7 DIENAS

no 6. līdz 12.
aprīlim
lielā izpārdošana!

Tikai 5 cenas:
2,10,15,20,30 Ls
Cepures, šalles, cimdi-2 Ls
Džemperī, svīteri -10 Ls
Žaketes -15 Ls
Jakas -20 Ls
Mēteļi -30 Ls

Veikala adrese: Brīvības 47, bez brīvdienām

PULKSTENI BIŽUTĒRIJA PARFIMĒRIJA RADIOTEHNIKA SAULEBRILLES

VAIRUMTIRDZNIECĪBA

Rīga, Hanzas ielā 14a, tālr. 331695.
SIA "HALIS"

Banka Atmoda

- Korespondences rēķini atrodas ASV, Dānijā, Itālijā, Zviedrijā, Šveicē, Lielbritānijā, Krievijā, Baltkrievijā, Kazahijā, Ukrainā.
- 22% ienākumu gadā no depozītu noguldījumiem valūtā un latos.
- Kredītu izsniegšana.
- Brīvi konvertējamo un miksto valūtu konvertācija.
- Akkreditētās operācijas.
- Beznodokļu kompāniju dibināšana 11 pasaules valstīs un to turpmākā apkalpošana.
- Elektroniskā sistēma «BANKA-KLIENTS»..

Pils ielā 21, Rīga, LV-1050
tāl. 371 2 222562, 371 2 221262; fakss: 371 2 211811
int. fax: 371 8 820448; telekss: 161364 ATMD LV

Latio

JŪRMALAS BIROJS

PĒRK

ZEMI UN MĀJAS JŪRMALAS PILSĒTĀ

Jūrmala
DUBULTU prospektā. 3
tāl. 769655

ŪDENSVADA UN KANALIZĀCIJAS PIEVADU, ĀRĒJO UN IEKŠĒJO TĪKLŪ:

- remonts,
- izbūve,
- avārijas likvidēšana.

UZSTĀDA:

- ūdensmērītājus,
- hidroforus,
- sūkņus gruntsūdens līmeņa pazemināšanai.

SIA Mats, tālr. 294266.

RĪGĀ

Nozagts unikāls
sudraba augļu trauks

Trauks izgatavots no sudraba pēc veco laiku tehnoloģijas piecu gadu laikā. Foto no O.Auzera arhīva

Uldis Rudaks

Rīga, 5.apr. Otrdien ap pusdienlaiku Olega Auzera juvelieru kolēžas (Rīgā, Ausekļa ielā 6) darbnīcā iebraukuši trīs brupoti noziedznieki, viens no tiem izšāvis grīdā, gan drīz tāpat vienam no studentiem galvā. Pēc tam noziedznieki pavēlējusi studentiem gulties uz grīdas un nolaupijuši unikālu sudraba augļu trauku *Rudens veltes*, kā arī sporta somu ar O.Auzera dokumentiem. Darbnīcā nebija ne apsardzes, ne signalizācijas, vēsta Iekšlietu ministrijas operatīvā informācija.

Trauka izmēri — 59x48x48 cm, svars 10,5 kg. Pats trauks izgatavots no 875. proves sudraba piecu gadu laikā, tā iekšpuse klāta ar Vīnes emalju, bet dekoratīvie elementi veidoti zeltā. Šim traukam ir liela māks-

linieciska vērtība, tas ir valsts īpašums un bija domāts Zelta fonda izveidei un Latvijas prezentācijai ārzemēs. Noziedznieki esot zinājuši telpu plānojumu un zinājuši arī, kur unikālo mākslas darbu meklēt, trešdien sarunā ar *Dienu* pastāstīja O.Auzers. Viņš izteica neapmierinātību par Ziemeļu rajona policijas darbinieku rīcību, kas pieprasījusi nau-
du par noziedznieku fotorobotu izgatavošanu, kā arī par TV raidījumu *Panorāma*, kas pieprasījis naudu par ziņojumu savā raidījumā kā par reklāmu.

Kriminālpolicija aicina visus, kam ir kāda informācija par nozagto trauku, zvanīt pa tālruni 219680, 219733, 219611 vai 02. Anonimātē garantēta. Policija lūdz pievērst pastiprinātu uzmanību lielu kravu transportēšanai pār robežu. ◆

Tiesu piesēdētāju papildu vēlēšanas

Dzintra Āboliņa

Rīga, 5.apr. Rīgas domes deputāti no 1.maija līdz 31.maijam noteikuši tiesu piesēdētāju papildu vēlēšanas. Līdz 30.aprīlim noteikts tiesu piesēdētāju pieteikšanās laiks.

Tiesu piesēdētāju vēlēšanu sagatavošanas komisijas priekšsēdētājs Ilgvars Osvalds informēja *Dienu*, ka pirmajā tiesu piesēdētāju vēlēšanu kārtā ievēlēti tikai 513 no ne-

pieciešamajiem 4555 tiesu piesēdētājiem. Martā saņemti 125 pieteikumi no tiesu piesēdētāju kandidātiem Centra rajona tiesā, 97 — Zemes priekšpilsētas tiesā, 247 — Kurzemes priekšpilsētas tiesā, 105 — Latgales priekšpilsētas tiesā, 71 — Ziemeļu rajona tiesā, 206 — Vidzemes priekšpilsētas tiesā un 205 kandidāti pieteikušies Rīgas apgabaltiesā. Joprojām trūkst 2986 tiesu piesēdētāju kandidātu. ◆

Kīpsalā būs
piecvaigžņu viesnīcu

Dzintra Āboliņa

Rīga, 5.apr. Rīgas pilsētas pašvaldība nolēmusi dibināt kopuzņēmumu ar Francijas firmu *Bouygues*, kas būs piecvaigžņu viesnīcu Kīpsalā. Kā līdzdalības kapitālu pašvaldība ieguldā 8603 kvadrātmetru lielu zemes gabalu Balasta dam-
bī, kura vērtība ir *DEM* 2 700 000, un naudas līdzekļus — *DEM* 15 000. Kopējā celtniecības izmaksa varētu būt aptuveni *DEM* 50 miljoni.

Pilsētas attīstības komitejas priekšsēdētājs Juris Paegle, aizstāvēd izvirzīto projektu, teica, ka mīnētā firma esot pasaulē plaši pazīstama un tā gatava būvēt pagaidām vienīgo piecvaigžņu viesnīcu Rīgā, kas varētu piesaistīt pasaules biznesa cilvēkus, jo arī citās Baltijas val-

stīs šāda līmeņa viesnīcu vēl neesot.

Vairāki deputāti — Jēkabs Raipulis, Heinrihs Lācis, Oskars Caune — iebilda pret izraudzīto vietu, jo uzskatīja, ka vispirms jāpabeidz Kīpsalas detalplānojuma izstrāde, lai Daugavas kreisā krasta apbūve neaizsegto Vecrīgas panorāmu. Savukārt Ingūna Rībena bija norūpējies par to, vai tiks rīkots konkurss arhitektiem un vai šī celne atbilst nacionālajai mentalitātei. J.Paegle norādīja uz to, ka firma *Bouygues* būvēd objektus, nem vēd katras zemes īpatnības.

Domes priekšsēdētājs Māris Purgailis atzīmēja, ka, pieņemot šo piedāvājumu, Rīga iegūst lielas investīcijas, radīsies jaunas darba vietas. «Tas ir gandrīz vai politisks lēmums,» teica M.Purgailis. ◆

Latgales priekšpilsētā top pansionāts

Sarma Kočāne

Rīga, 5.apr. Savulaik neno-beigtajā kopmītnē ekā Aglona ielā 35 Latgales priekšpilsētas valde iekārto veco laurbūti pansionātā. Kā *Dienai* pastāstīja priekšpilsētas valdes priekšsēdētājs Juris Karlsons, šo objektu bijis paredzēts nobēigt jau maijā, bet līdzekļu pietiek tikai celtnieku algām, tādēļ pansionāts varēs sākt darboties ne ātrāk kā jūnijā. Vēd jānosīd dzīvo vienības dzīvokļos, ēkas pirmajā stāvā un puspagrabā atradīsies medicīniskās aprūpes iestādes, arī veikali, kasfeja, un citi telpu nomnieki, kas palīdzēs pašvaldības SIA šo iestādi uzturēt. Pansionāriem būs jāmaksā minimālas ires maksas, un tās

būs diferencētas, atkarīgas no katra cilvēka ienākumiem un arī no tā, kādu dzīvokli pansionātā iemīnīnīks būs atstājis pašvaldībai. Tā kā jau tagad pieteikušies vairāki cilvēki, nekā pansionātā būs vietu, priekšroka būs tiem, kuri dzīvo līelos dzīvokļos, nesēj nokārtot ires un komunālos maksājumus un savus dzīvokļus atbrīvo. J.Karlsons atzīmēja, ka šāda kārtība būs izdevīga gan pensionāriem, gan pašvaldībai.

Savukārt valdes izpildītore Linda Baltiņa piebilda, ka atbrīvoto dzīvokļu ires tiesības bijis paredzēts pārdot izsolēs, taču, tā kā neesen pieņemti likumi to aizliedz, būšot jāmeklē citas iespējas, kā finansēt pansionāta darbību. ◆

Rites augstskolai atbalsts Dānijā

Māra Grinberga

Jēkabpils, 5.apr. Jēkabpili vairāku dienu vizītē ieradusies rajona teritorijā esošās Rītes tautskolas atbalsta grupas pārstāvi no Dānijas — Nils Bendiks Knudsens un Lisa Nilsena, lai piedalītos tautskolas jauno statūtu izstrādāšanā, kā arī paredzētās ģenerālās asamblejas sagatavošanā. Asambleja notiks Viesīte 25.maijā, un tajā piedalīsies atbalsta grupu pārstāvi arī no Dānijas un Zviedrijas. Augustā turpat tiks rīkots seminārs par pieaugušo izglītības attīstību un Dānijas — Latvijas turpmākajām sadarbības iespējām šajā jomā.

Kā *Dienai* sacīja Rītes tautskolas direktore Aija Rutka, asambleja būs notikums ne tikai jēkabpīliešiem, bet arī citām līdzīgām izglītības iestādēm Latvijā. L.Nilsena pastāstīja, ka Rītes tautskola visvairāk atbilst pieaugušo izglītības sistēmas idejai, tāpēc tieši šai skolai vislielāko atbalstu izrādījušas Dānijas valsts institūcijas un sabiedriskās organizācijas. Pagājušajā nedēļā Rītes skolas padome un tās dāņu atbalstītāji tikusies ar šīs valsts vēstnieku Latvijā, un tas esot vēl viens apliecinājums, ka taut-

skolu tīkla veidošanā abās valstīs turpmāk iesaistīsies arvien vairāk cilvēku.

L.Nilsena un N.Bendiks Knudsens tikusies arī ar Rītes pagasta iedzīvotājiem, lai noskaidrotu, ko viņi gaida no tautskolas. Dānijā izveidojusies Rītes tautskolas 35 cilvēku atbalsta grupa. Tajā ir arī vairāki Latvijā pazīstami mūsu valsts atbalstītāji — Dānijas kultūras institūta Rīgā direktore Rikke Helms, Dānijas mazo fermeru apvienības priekšsēdis, Dānijas Baltijas lauksaimnieku sadarbības koordinācijas centra Jēkabpili pārstāvis Andreass Petersens un citi.

Līdzīga grupa top arī Zviedrijā, savukārt Latvijā tautskolas atbalsta grupā ir Rītes kaimiņu pagastu — Saukas, Elkšņu, kā arī Viesītes pilsētas pašvaldību pārstāvi un Jēkabpils rajona skolu valdes darbinieki. Grupu pārstāvi palīdz skolai ne tikai morāli, bet arī ar simboliskām naudas summām. Dānijā tās ir 100 kronas, Latvijā — trīs latu gadā. No Jēkabpils rajona budžeta Rītes tautskolai šogad atvēlēti 1000 latu. Patlaban šeit notiek remontdarbi, lai savestu kārtībā kaut vai daļu no nodarbibām paredzētajām telpām. ◆

Zemkopības ministrija
sponsorēs lopu iegādi
mazpulcēniem

Sarma Kočāne

Dobeles, 5.apr. Dobeles 1.vidusskolas 437.mazpulka *Jaunau-dze* mazpulcēni savā saimniecībā *Zaļkalnos* uzsākma ciemipus — vecākus un rajona sabiedrisko organizāciju pārstāvis. Viesi no Latvies biedrības, *Daugavas vanagiem*, Represēto biedrības un Latvijas Zemnieku savienības noklausījās bērnu stāstīto par saimnieciskās uzsākšanu jaunajā saimniecībā, ko mazpulcēniem pagājušajā rudenī nopirka rajona padome. LZS jauniešiem uzdāvināja zirgu, sadāvinātas arī vistas, zosis, pīles. Kā *Dienai* pastāstīja mazpulka vadītāja Ai-

na Kliesta, Zemkopības ministrija solījusi sponsorēt lopu — bulīšu, aitū, kazū, sivēnu iegādi. Pašlaik bērni sakopj augļu dārzus un dzīvojamā māju, tiek audzēti agro dārzeņu stādi. Pavasarī paredzēts iestādīt miežus, auzas, zirņus, kukurbitus un lopu bites. Katrs no 20 mazpulcēniem saņems 100 kvadrātmetrus zemes, kur stādīt dārzeņus. Saremontēta vecā kūts, taču, lai būtu iespējams normāli saimniekot, nepieciešama jauna kūts. A.Kliesta paskaidroja, ka kreditu nemt būtu pārāk riskanti, tādēļ atliek cerēt uz turīgāko rajona zemnieku un pašu sabiedrību atbalstu. ◆

SAIMNIECĪBA

Kā Brocēni nekļuva par otriem Livāniem

Ieva Zolneroviča

Valsts dienvidrietumos esošo Brocēnu vārds Latvijas iedzīvotājiem asociējas ne tikai ar diezgan spēcīgu basketbola komandu, bet arī ar pelēkiem, kūpošiem skursteņiem Rīgas — Liepājas šosejas malā — kādreiz saukto cementa un šifera rūpnīcu, tagad akciju sabiedrību.

Kas neriskē zaudēt,
tas riskē nomirt
dabiskā nāvē

«Nebūtu mēs riskējuši, šis Latvijas reģions būtu tikpat mierīgs un kluss, kā, piemēram, Līvāni,» domā akciju sabiedrības tehniskais direktors Jānis Klaviņš.

Lielā daļā rūpniecības uzņēmumu Latvija nedarbojas galvenokārt tādēļ, ka tiem trūkst līdzekļu ražošanas tālākai atjaunošanai un paplašināšanai. Līdzīga situācija atradās arī *Brocēni*, bet viņi riskēja nemt kreditu arī ar ļoti augstiem procentiem. Turklāt cementa ražošanā, kā jau smagajā rūpniecībā, kapitāla aprites laiks ir visai lēns — jāpaiet vidēji septiņiem gadiem. Cits kredīts jāva izbūvēt mazutā krātuvi, kur var uzglabāt 5000 tonnas šā kurināmā. Kā atzīst a/s *Brocēni* ģenerāldirektors Juris Reisons, šāds uzkrājums dod ne tikai iespēju Latvijas tirgū manipulēt ar mazutā cenu, bet arī stabilizē ražošanu uz vietas.

Pārstrādājot Latvijas derīgos izrakteņus — kalķakmeni, ko pazīnēji uzskata par tirāko un labāko Baltijā un kura kurjeru dēļ bankas riskē dot kreditu, *Brocēni* sāka konkurēt pasaules tirgū pat ar savās vecajās, nolietotajās iekārtās ražoto cementu. Ar pastāvīgajiem cementa noņēmējiem Vācijā tika atrasts tāds kontakts, ka vācieši paši izcei-
ca vēlmi sadarboties, vēloties iepirkt vēl vairāk produkcijas.

Zviedri smādē, vācieši
kļūst līdzpašnieki

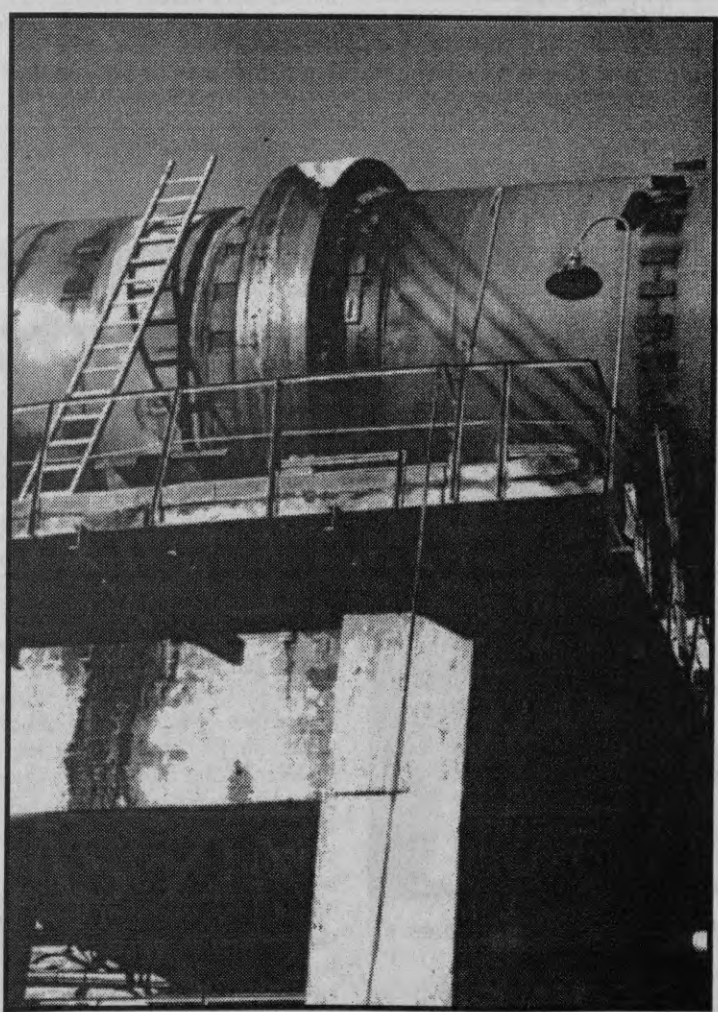
Pēc a/s *Brocēni* direktora domām, vieniem atdot banku parākus un vēl nomaksāt kredītprocen-tus nebūtu iespējams. Tikai stabila partnerattiecības lautu izdzīvot. Sākotnēji likās cerības uz zviedru kolēģiem neko vairāk par divu gadu ilgām sarunām tā arī nenesa, jo zviedri *Brocēnu* ražotni no-vērtēja pat pārsteidzoši zemu. Fak-

tiski jau citas izvēles nebija, un nepieciešamības dēļ nāktos saistīties ar ziemeļu kaimiņiem, taču kā intens glābējzvēns istajā brīdī izska-nēja vācu firmas *Readymix* aicinājums sadarboties.

Readymix ir jaudīga cementa ražotāja un betonu maisījumu gatavotāja firma ar plašu realizācijas tīklu Anglijā, Vācijā, Francijā un ASV. Vāciešus galvenokārt intere-sējis *Brocēnu* labais, lētais ce-ments, kā arī izdevīgais ģeogrāfiskais stāvoklis. Firmai *Readymix* ta-gad pieder 30,01% uzņēmuma ak-ciju, un tas ir pietiekami daudz, lai tiktu ārā no vecajiem banku parā-diem. «Pēc viņu stratēģijas ar *Brocēnu* cementu mums jāapgādā konkrēts Vācijas rajons ap Lībekas pilsētu. To darījām pērn, šogad un acimredzot arī daudzus nākamos gadus,» *Dienai* teica J.Klaviņš. Pa-gājušajā gadā *Brocēni* saražoja 210 tūkstošus tonnu cementa, no tām 89 tūkstoši tika eksportētas, bet viss pārējais — pārdots vietējā tir-gū. Šogad jau noslēgti līgumi par 120 tūkstošiem tonnu cementa eksportu. Tehniskais direktors lēš, ka pēc 2000.gada tirgus izaugs līdz 750 — 800 tūkstošiem tonnu ga-dā, un līdz tam laikam jābūt gata-viem apgādāt pilnīgi visu Latvijas tirgu.

«Jāpzinās, ka tiklīdz krāsns strādā *Brocēnos*, kāda cita apstā-jas — Skandināvijā vai citur. Tik-līdz sāk strādāt 200 — 300 cilvēki šeit, tā bez darba paliek tās pat daudzums strādnieku kaimiņos. Tā ir tirgus cīņa, kurā izdzīvo tas, kas ražo lētāk, labāk un strādā vai-rāk. Pagaidām tajā nezaudējam un negrasāmies zaudēt arī turpmāk.» Kā apgalvojis J.Klaviņa sacita-ma ir arī fakts par Eiropas kvali-tātei atbilstošas nodrošinājuma sis-tēmas ieviešanu akciju sabiedrības ražotajai produkcijai. Pat ne visi Vācijas uzņēmumi ir ieguvuši ser-tifikātu pēc šīs jaunās kvalitātes no-drošinājuma sistēmas.

Prognozēt un plānot tirgu vēl

Atšķirībā no agrākiem laikiem, kad *Brocēnu* simbols bija pelēkie putekļi, nu šī «manta» ievērojami gājusi mazumā. «Ražošanai nepieciešamā elektroenerģija ir dārga, tādēļ ir putekļus nedrīkst tā vienkārši palaist gaisā. Tie nonāk atpakaļ ražošanā un kļūst par klinkeru,» saka tehniskais direktors Jānis Klaviņš. Foto — Uldis Pūce

pērn bija tikpat kā neiespējami, la-bākajā gadījumā — vienam mēne-sim. Tagad stabilās partnerattiecī-bas ražošanu ļauj izplānot jau gu-du uz priekšu. Šā gada darba plā-nā ir ostas termināla attīstība, kas ļautu palielināt eksportu. Taču gal-venā uzmanība vērsta uz atkritu-mu izmantošanu cementa ražošanā, tādējādi daļēji aizstājot impor-ta degvielu mazutā.

Nākotnē dziedinās
autotiepes

Viena gada laikā Latvijā veido-

tas, ka cementa ražošana notiek, dedzinot atkritumus. Šādi ražots cements ir daudz lētāks. Nemot par pamatu Amerikas Vides aizsar-dzības centra apkopoto pieredzi, šādā veidā cementu ražo 30 rūp-nicas ASV vien. Ražošanā izman-to atkritumus, kas satur iespējami mazāk kaitīgo piemaisījumu, kā arī autoriepās. 1480 grādu temperatū-rā riepas sadeg ar visu metāla kor-du. Dzelzs sastāvdaļas un tās pu-tekļi ieiet klinkera sastāvā, un ne-cinks, ne svins, ne kadmījs, ne citi kaitīgi elementi nepaliek brīvībā, jo pārpalikumu noķer elektrofiltri. Divas tonnas autoriepu, ko vienā stundā patērē krāsns, aizstāj 1,2 — 1,4 tonnas mazutā. Turklāt šis problēmas var risināt dabai pilnīgi nekaitīgā veidā, vēl uzlabojot vi-di un ģenerējot nacionālo ienākumu kopumu. Amerikāji palīdz rīkot konkursu par nepieciešamo iekārtu iegādi, palīdz izveidot parei-
zo tehnoloģiju, bet *Brocēni* ar visu to taisīs savu projektu — pēc Lat-vijas patenta. Atkritumu pārstrā-des komplekta aptuvenās izmak-sas priekšprojekta stadijā lēstas uz 275 tūkstošiem latu.

Ar šķidro atkritumu pārstrādi esot nobrieduši tikt galā jau šogad, bet ar autoriepām būs jāpagaida, līdz izstrādās kārtīgu to savākša-nas, atvešanas, šķirošanas un pa-došanas sistēmu. Amerikā par vie-nu riepu rūpnīcai vēl piemaksājot septiņus centus, Latvijā tās pārva-dāšana vien izmaksātu vidēji 19,5 latus. Taču jaunajā atkritumu saimniecības likuma projektā ie-strādāts tāds mehānisms, kas at-risinātu atkritumu savākšanas un iznīcināšanas problēmas Latvijā gan to atdevēju, gan savācēju in-terēsēs. Tajā paredzēts maksāt pie-cus santimus par riepu kilogramu.

Izvēlies Latvijas preci!

Šāda patriotiska aicinājuma plakāts joprojām lasāms *Brocēnu* flīžu cehā noliktavā. Dzīvē re-lizēt to cenšas arī vairākums pa-šu akciju sabiedrības darbinieku, ģenerāldirektoru Reisonu ieskaitot, — viņam gan vannas istaba, gan garāža esot apdarināta ar *Brocēnu*, nevis spāņu vai itāļu flīzēm. Latvijā pērn tika pārdots kopumā 300 tūkstoši kvadrātmetru flīžu,

no kurām 60% bija *Brocēnos* ražotas. Pārējās bija lielākoties bijušo NVS valstu, bet 15 — 20% — it-

rika3 . Ar pēdējiem kā stabilier-pasaules tirgus noteicējiem *Brocēni* cer nodibināt ciešākas saites. Un dara to, gan braucot uz Spā-niju basketbolu spēlēt, gan risinot lietišķus dialogus. Flīžu cehā pa-šu rokām uzbūvēta jauna krāsns, nokomplektēta itāļu gleznošanas un dekorēšanas līnija par 303 tūkstošiem dolāru. Taču tehniskais direktors atzīst: «Tehnoloģiju kā tādu nošķirot ir ļoti grūti. Itāļi mierina, lai mēs neuztraucamies — vieniem pieredze nākusi pēc 20 gadu ilga darba. Taču mēs tik ilgi gaidīt nevaram.» Sanitāri tehnis-ko prasību ziņā *Brocēnos* ražotās flīzes neatpaliek, bet zaudē glazūru kvalitāti. Tagad flīzēm tiek smalki noslīpētas malīņas, tādējādi aizņemot soli priekšā krievu un čehu flīzēm. Izstrādāti arī pasaules normām atbilstoši jauni flīžu ģeometriskie izmēri.

Ieceru un sāktu darbu akciju sabiedrībai ir daudz. Aizvietojo at-
bestu ar makulatūru un celulozi, daļēji sadarbojoties ar Koksnes ķīmijas institūtu, *Brocēni* gatavojas pāriet uz bezazbesta šifera ražošanu. Radikālāk šo problēmu risinās ar dāņu firmas *Eternit* palīdzību, kas ražo šiferi tikai no celulozes un cementa. Taču pašus *Brocēnos* strādājošos visi šie noteiktieši procesi, jaunu līgumu slēgšana un partneru meklēšana neuztrauc, ja nu vienīgi tik daudz, lai būtu nodrošināts darbs un iespēja nopel-nīt. Jānis Andersons, kurš uzņēmumā strādā trīsdesmit piekto gadu, un Afonijis Kļemonovs — cet-rdesmit otro gadu — abi ir pensi-onāri, bet aicināti strādāt vēl. No darba sākotnējām gaitām nekas daudz mainījies neesot, tikai samā-zināties strādājošo skaits. Taču sa-vu darbu viņi protot labi. Tehnis-kais direktors apgalvo, ka tieši no atsevišķu cilvēku darba prasmes un pieredzes atkarīgs rezultāts. Vasarā strādājošo vidējā izpēja bi-juši 120 latu, tagad samazinājies — jāgaida, līdz sāksies sezona, — tad skursteņi kūpēs ar lielāku spa-ru, un jācer, ka dažā laice cērē tā vienkārši dūmos neizkūpēs. ◆

SARUNAS STILĀ

Cik maksā *Jauns Mēness* tavā superveikalā?

Daiga Mazvērsīte, speciāli *Dienai*

Aizstikla durvim uzreiz pa labi *Radio SWH* sēdēja di-džejs Ainars Mielavs, noguris atbildēt uz žurnālistu standarta jautājumu — kāpēc viņš nogriezis matus. Pasniedzis man nupat izdoto *Jauna Mēness* disku *100+1 vēlēšanās*, uz kura vāka lidojumā amatierfoto iemūžināts viņa dēls Mārtiņš, Ainars teica, ka svarīgākais notikums viņam pagājušajā gadā ir meitas piedzimšana. Ainara balss bieži dzirdama radio, tā tad viņa darbs visiem kā uz delnas, taču to nevar teikt par pārējiem grupas *Jauns Mēness* dalībniekiem. Juris Kroičs dzīvo Baldonē, labo mašīnas un sargā jauno ierakstu studiju. Gints Sola no Salaspils pārcēlies uz Turaidu, pasakainu vietu kalna galā, un nodarbojas ar galdniecību. Māris Muktupāvels ir namu pārvaldnieks, bet Ilvars Zālītis kopā ar Ainaru strādā *Radio SWH* par skaņu inženieri un tehniķi. Viņš ir arī menedžeris klubā *Lito* (bijušajos *poligrāfikos*). Pēc iepriekšējā diska *Show In A Mirror* iznākšanas *Jaunam Mēnesim* bijušas tikai divas nelielas publiskas uzstāšanās, kas lika domāt, ka iestājies «mēness ap-tumsums». Bet, šē tev — jauns albums paklusām ir nogatavojies un izsniegts publikas vērtējumam.

Pastāsti par jaunā diska koncepciju, darbu pie tā.

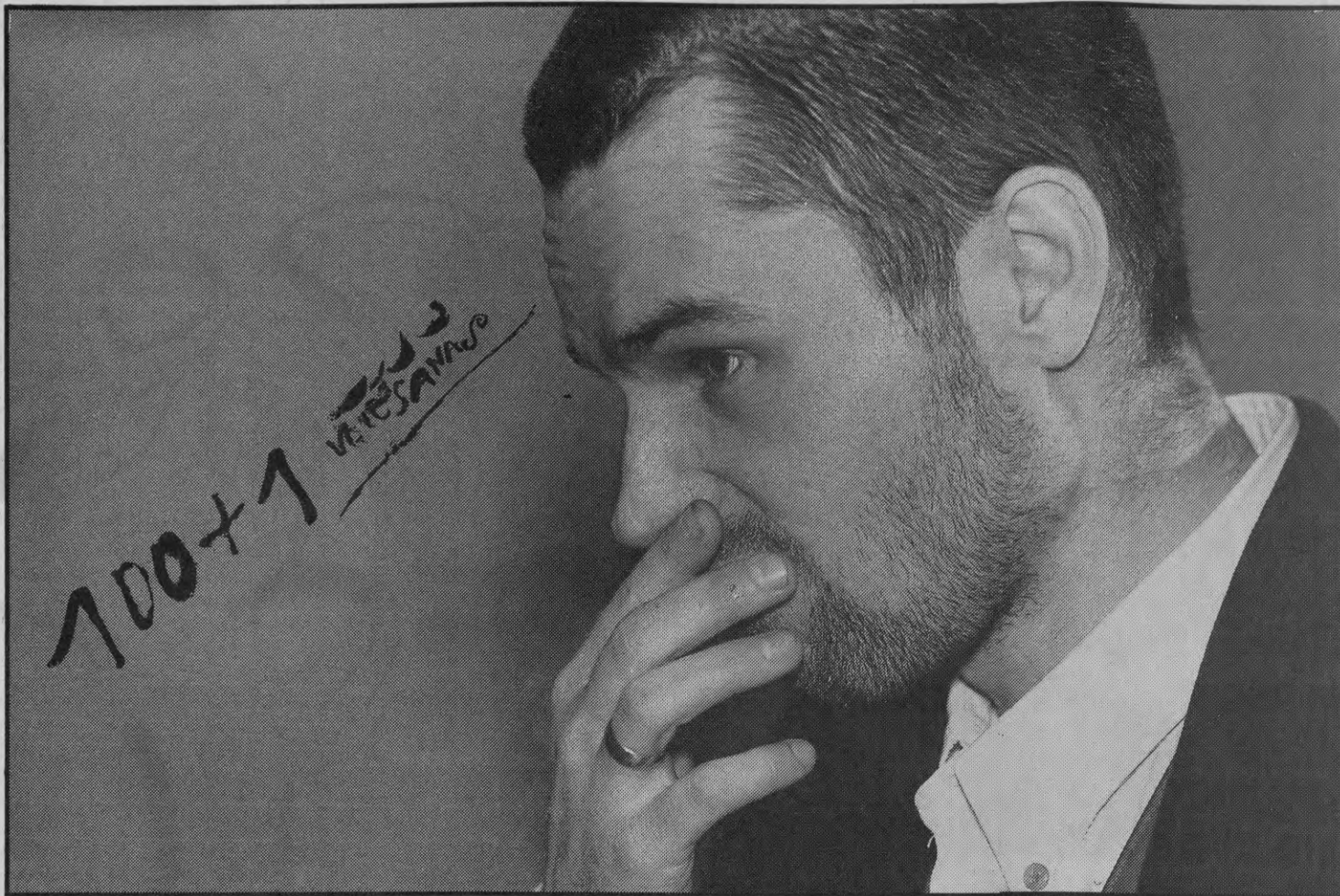
Man jau sen bija emocionāla nepieciešamība kaut ko darīt, un tāda vēlme mani ir vēl tagad, kaut gan šobrīd jūtos maksimāli piepildīts un noguris pēc padarītā darba. Izšķīrošais grūdiens, kas lika kaut ko reāli sākt, bija bridis, kad Ainārs Gulbis man lika saprast, ka būtu gatavs materiāli atbalstīt ierakstu.

Otrs šāds nesavtīgs cilvēks bija Zigmārs Liepiņš, kas ļāva izmantot savu *L&M* studiju, lai mēs varētu strādāt, un pavisam 12 dziesmām tika patērētas 220 stundas studijas laika.

Viss sākās pagājušā gada augustā, kad nedēļas nogalēs braukāju uz Salaspili pie Ginta, un tā mēs lēnām sākām sacerēt dziesmas. Šī ir pirmā reize, kad visu sacerējām divatā, jo iepriekšējās reizes dažās dziesmas dzina, grupai kopā mēģinot. Tas bija aptuveni tā — Gints sāka kaut ko spēlēt, kas ienāk prātā vai ko viņš mājās uz sintezatora jau izdomājis, atbraucu es un piedāvāju, ko te varētu dziedāt. Pārējiem *Jauna Mēness* dalībniekiem tika aranžētāju loma. Varbūt tas tā notika tāpēc, ka mēs visi esam tik ļoti iegrīmuši savās lietās, ka, atskaitot mani un Gintu, pārējiem bija grūti atnākt atpakaļ iepriekšējā noskaņā. Mēs satiekam labi, bet agrākās emocionālās tuvinības vairs nav. Es gan vairākkārt esmu uzsvēris, ka šim sastāvam nekad nav bijis tik cieša attiecību kā pirmajam, kur mēs bijām kā brāļi. Mēs vienmēr esam sapratušies pietiekami augstā intelektuālā līmenī, bet ne esam ārkārtīgi draudzīgiusies.

Vai tas nav raksturīgi, ka, iestājoties briedumam, gandrīz visu grupu dalībnieki it kā distancējas, sāk solodarbu?

Tas atkarīgs no katra individa atsevišķi, bet jauniāb vispār viss ir vieglāk un gribas vairāk — izklai-

dēties, mīlēt, draugus, ir vieglāk negulēt. Kad cilvēks noveco, viņš ir kā veca mašīna — vairs nevelk, un tad ir jāizvēlas, ko tu gribi paturēt. Šobrīd es skaidri zinu, ko gribu paturēt un kas man ir dārgs un tuvs. Solodarbu es nemaz nevarētu sākt, jo man nav muzikālas izglītības, esmu pieradis strādāt divatā ar Gintu, un man tā ir labi, es ceru, ka arī viņam. Vecums nav vienīgais kritērijs — mūsu attiecībās ar Gintu ir kaut kas vairāk, kas varbūt neizpaužas tīri vizuāli, tas ir dvēselē. Es domāju, ka mēs kaut ko viens otram dodam.

Par ko ir jaunās dziesmas, ko tu domāji tajā laikā?

Tagad es domāju tikai par to, vai jauno albumu pirkts, vai cilvēkiem tas patīks. Tas ir tas pats *Jauns Mēness*, kas bijis, — diezgan romantiska mūzika. Tur nav nekādas īpašas filozofijas un koncepcijas, tikai es un Gints, kādi nu mēs esam. Es neanalīzēju savas domas un jūtas, varbūt tikai kaut kādas kļūdas, ko gadās pielaut, bet viss taču notiek likumsakarīgi. Dziesmu vārdi ir radušies no Ginta uzburētās noskaņas, melodijas un harmonijas. Te nav īpaši ko skaidrot un izlikties gudrākam ar filozofiskiem traktējumiem. Taču viens atklājums bija gan — ja iepriekšējos albumos Māris Muktupāvels bija tas, kas sevi nesa papildinošos folkelementus, tad tagad par lielām brīnumiem izrādījās, ka tas *folks* pilnīgi neapznāti mani un Gintā jau pašos ir iekšā. Tas bija pārsteigums un gandarījums.

Kāpēc tāds vārdu salikums — simts un viena vēlēšanās. Vai tas ko simbolizē?

Tas labi skan, un tikai. Tā dziesma ir sajūtu kolekcija, tajā katra rinda ir pati par sevi.

Diskā vairākums ir latvisku

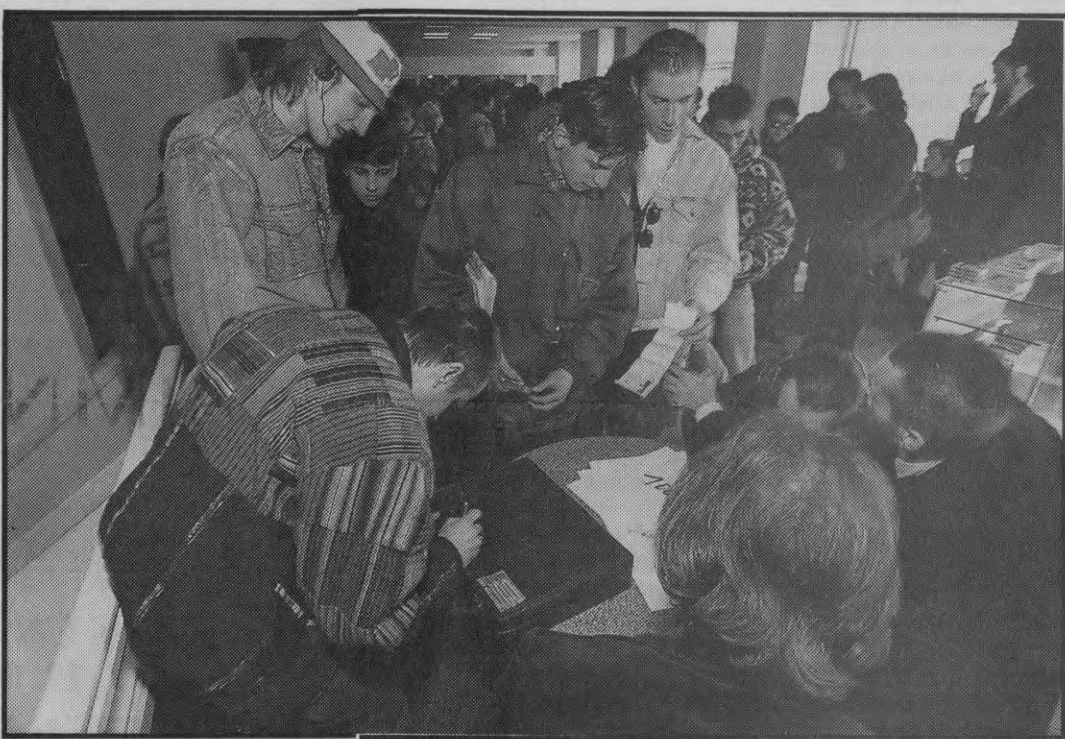
Visu līdz šim iznākušo *Jauna Mēness* albumu noformējumā izmantots viens un tas pats rokraksts. Tas nebūt nav paša Aināra Mielava, bet gan mākslinieka, ar kura draudzību Ainārs ļoti lepojas, Ilmāra Blumberga rokraksts. Arī šādi smalkumi ir JM stilā...

dziesmu, bet divas tomēr ir angļu valodā...

Tas bija dabiski, kad es neko sarakarīgu latviski nevarēju izdomāt. Ideja man bija skaidra, bija tikai vajadzīgi īsi un skaidri vārdi, kādu latviešu valodā trūkst.

Albuma reklāmas kampaņa noritēja pēc Rietumos aprobētā principa, atskaņojot tikai singlu *Mans superveikals*...

Nekur pasaulē mūzikas neizspēlē uzreiz vairākas kārtis, jo, iespējams, ka pirmo, galda uzņemto, klausītājs nokauj. Tāpēc arī es izmantoju šo vienu singlu, kura uzdevums bija pievērst uzmanību tam, ka esam atgriezušies. *Mans superveikals* arī labi raksturo jauno disku, tajā skan orķestris *Rīgas kamermūzikā*, un tas tiešām bija ne-

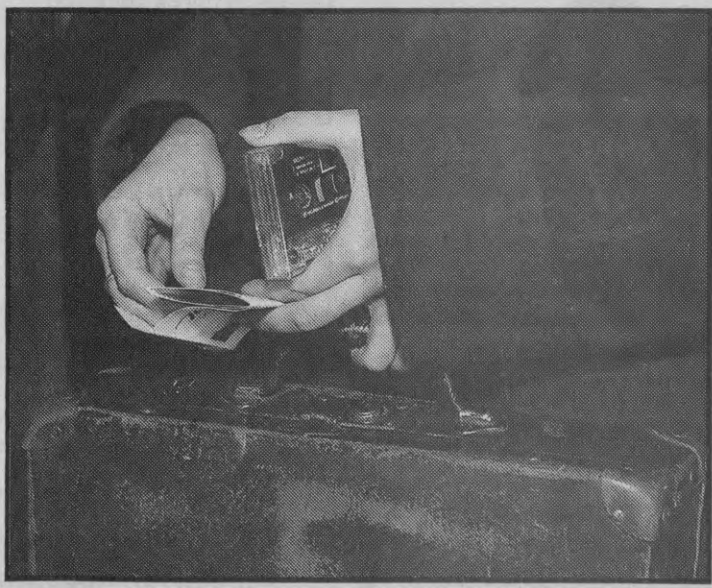
aizmirstams pārdzīvojums — strādāt kopā ar tik daudziem talantīgiem cilvēkiem.

Dziesmā *Sapņi skan Ziemeļamerikas indiāņu sū mīlas dziesmas, kas liecina, ka tavs redzesloks ir visai plašs. Bet ko tu klausies mājās, vai varbūt didžei darbā mūzikas ir tik daudz, ka tu negribi par to runāt?*

Mani favorīti joprojām ir ķelti, tā reģiona mūzika.

Vai tu seko arī latviešu mūzikai?

Iespēju robežās, kaut gan uz koncertiem neeju. Latviešu mūzikai beidzot ir sapratuši, ka radio ir tik ietekmīgs masu medijis, ka paši piegādā savus ierakstus, līdz ar to es kaut ko zinu, bet no «konservētas»

Gints Sola, Ainārs Mielavs un Juris Kroičs diez vai bija cerējuši uz tādu pielūdžu plūsmu

Veikala *Vegners* darbinieki apgalvo, ka neviens cits latviešu albums nav pirkts tik aizrautīgi jau pirmajā dienā.

Foto — Raitis Puriņš, *Diena*

mūzikas man nekas nav tuvs. Es redzēju *Prāta vētru* koncertā, nevaru teikt, ka mani aizrāva viņu mūzika, bet man patika, kā viņi to dara. Viņiem nav kompleksu, bet ir ļoti labs un strauji progresējošs dziedātājs un perspektīva nākotne.

Kāda ir *Jauna Mēness* vieta Latvijā un pasaulē?

Par to es vairs neloloju lielas ilūzijas, kaut gan cerības par iesau plāsumā neesmu atmetis. Mēs arī tagad apziņosim visus iepriekšējos partnerus, arī *MTV* un Francijas mūzikas kanālu, ka mums ir jauns albums un, cems, būs arī video. Bet lielākais, ko varu cerēt, ir kāda distribūcijas liguma noslēgšana par mūsu mūzikas izdošanu arī kādā citā valstī. Mēs labprāt uzstātos Anglijā vai Amerikā, jo tās ir vienīgās vietas, kur vērts spēlēt, vai arī piedalītos kādā Eiropas mēroga festivālā, piemēram, Roskildē.

Vai nav riskanti koncertēt, ja balss un instrumenti ilgū laiku nav turēti kaujas gatavībā?

Gints spēlē visu laiku, tāpat Ilvars grupā *F... Art*. Es pats nekad speciāli mājās neesmu vingrinājis, un rokenrols nav golfs, kur bumbiņa jātrāpa ar milimetra precizitāti... Izpildījuma perfektums nav tik svarīgs, cik tas, kā tu to izdari! Pēdējā *Grammy* visi dižie, izņemot Kēdi Lengu un Toniju Benetu, dziedāja ga-

Ja kompaktdiskam vēl nepietiek *100+1 vēlēšanās* ir nopērkama arī kasetē

rām un to neviens nepārdzīvoja.

Jautāts par *Jauna Mēness* Latvijas tūres iespējamību, Ainārs atbildēja, ka tikai uz koncertu jau neviens nenāksot, publiku var pievilināt vienīgi ar nakts deļām tā turpinājumā — kā *100.debija*. Pašlaik top akustiska programma, ar kuru uzstāties izredzētās vietās, bet varbūt rudenī tiks sarīkots liels koncerts Filharmonijā vai Kongresu namā analogi iepriekšizdoto albumu tradīcijai.

Ainārs noteikti gribēja teikt padies visiem, kas piedalījušies ierakstā — joprojām *Jaunam Mēnesim* uzticīgajai Ilgai Reizniecei, izcilajam stīgu aranžētājam Uģim Praulīnam, Normundam Šnē un nesavtīgajiem *Rīgas kamermūziķiem*, skaņu režisoram Tālim Timrotam, ar kuru *Jauns Mēness* nolēmis strādāt arī pie visiem turpmākajiem ierakstiem. Bet *100+1 vēlēšanās* ir eiropieks un civilizēts disks arī ar to, ka vācībā nav aizmirsts pateikties tiem, kas piedalījušies tā pasaulē nāksnā.

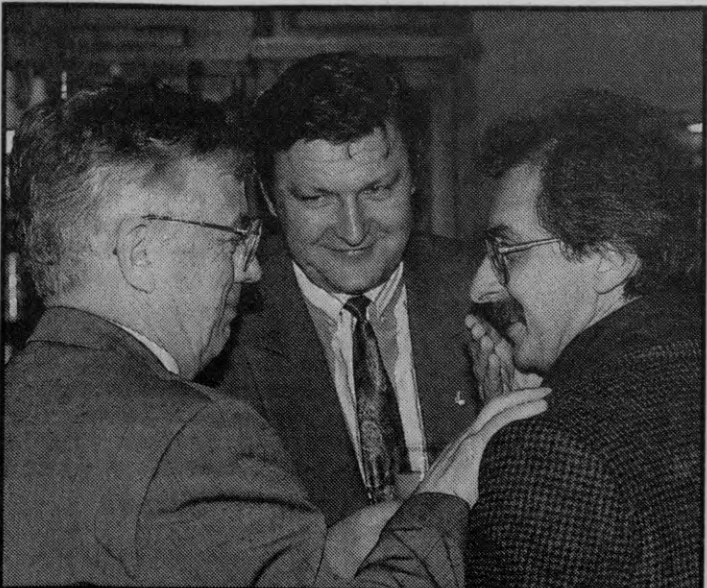
«Ir kur dzīvot, ir ko mīlēt — Man ir gandrīz viss. Ir ko cerēt, ir kam ticēt — Man ir gandrīz viss.»

Un *Jauna Mēness* albums skan kā atbilde uz neizteiktiem jautājumiem un kā garī jautājumi bez atbildēm. Viens ir arī man: kas tad isti ir pats Ainārs Mielavs — dziedot didžei vai dziedātājs un dzejnieks, kas savu maizi pelna ar svešas mūzikas atskaņošanu? Atbilde nāks dzīves garumā. ♦

SMALKO APRINDU HRONIKA

Šnabi dzert vairs nemaz nav smalki

Egils Zīrnis

Mēnessērdzīgie satikušies: Raimonds Pauls, Jānis Kinna, Ojārs Rubenis. Foto — Raitis Puriņš, *Diena*

Aprīļa sākumu pat smalku jauzī starpā gadās pa pārpratumam. Pēc kādas Filharmonijā notikušas preses konferences Nacionālais simfoniskais orķestris sāka saņemt apšveikumus sakarā ar to, ka tas beidzot ticis pie galvenā diriģenta un mākslinieciskā vadītāja. Līdz šim, kā zināms, orķestri katrs sēriņi nopūtā savu lauciņu bez pastāvīgas vadības un nacionālas atbildības. Tagad vadīšanas pienākumu uzņēmies cienījamais vācu diriģents Tomass Zanderlings. Zanderlinga kungs ir galvenais viesdiriģents. Tas nozīmē, ka Latvijas nacionālā simfoniskā orķestra priekšā viņš stāties reizes četras gadā plus dažās viesizrādēs, nevis krītnis kopā ikdienas sūro rīcienā.

Vecā vīra Ainara Mielava vadītais *Jauns Mēness* iztiekt bez viesdiriģentiem — visu, ko no ārzemniekiem vajadzēja paņemt, tas paņēma

jau jaunības laikos, un tagad, ja arī kādu viesi uzaicina, tad tikai no pašu mājām, kā žurnālā *Klubs* daudzīnāto Aigaru Voitišķi sava jaunā diska *100+1 vēlēšanās* priekšsacelšanās reizē *Andalūzijas suņa* kafejnīcā 3.aprīlī. Precīzi bez trim minūtēm sešos uz sarīkojumu ieradās Valsts prezidenta padomnieks mūzikas kultūras jautājumos Raimonds Pauls — un ilgi nevarēja atrast istas durvis. Cits liels vīrs — Ainārs Gulbis — toties smalki nokavēja un ieradies dabūja konstatēt, ka brīva sēdvietā ir palikusi tikai pie bāra, pārējās bija aizpērnis zemnieks Jānis Kinna, *brīvais žurnālists* Ojārs Rubenis, *Rīgas kamermūziķi* un daudzi citi, ieskaitot obligātos — Klāsu Vāveri, Jāni Šipkeviču, Zigmāru Liepiņu, Kāsparu Ozolu, Tāli Timrotu... Viesiem pretī stājas maiziņu rindas, kas ātri noplaka, sulu rindas, kas arī izsīka, un šnābja rindas, kas palika neizdzertas, vedit

not uz domām, ka šādas noraidošas attieksmes turpināšanās pret *mūsu* šnabi var iedragāt dažu *mūsu* komersantu labklājību. Mielavieši nospēlēja 4 dziesmas, un cauri bija. Piektdien, 31.martā, kafejnīcā *Arve* pareizas dzīvošanas piemēru rādīja Māris Zanders, jaunā žurnāla *Laterna* galvenais redaktors, kas ievadīja parasti māca citus, kā jādzīvo brīvi un atraisīti — viņš pēma un apprecēja sava šefa, arīdān *Vakara Ziņu* izdevēja Vlaža Spāres meitu Kristiānu Kaņīvecu. Sievaste pie viesību galda cita starpā pāsūrojies, ka avīzēm tagad grūti laiki, pat *Vakara Ziņas* pēdējā gadā laikā algas pālcinātas tikai divreiz — un nopūtēs: «Ja ir grūti *Vakara Ziņām*, tad kā gan klājas citām avīzēm?» Šoreiz būsim smalki un neizteiksimies. Ievērojot žurnālista ētiku, nepublicēsim arī foto un citu veidu informāciju par to, kas notika kāzu naktī. ♦

Matvejs Ķīrsis

Ēšanas smalkums atkarīgs ne tikai no ēdāja maniere un kuņģa apmēriem, bet arī no šķīvja saturā — griķu biežputra, protams, nav tas pats kas store burgundiešu mērcē. Ja runā par gastronomiskās aristokrātijas eliti, tad starp tās līderiem pirmām kārtām ierindojamas tieši jūras veltes. Ak, šis maigās ikru bumbiņas, kustīgās vēžu ūsiņas un sulīgās krabju kājiņas, šie traušie, noslēpumainie gliemežvāciņi...

4.aprīļa vakarā Rīgā tika atklāts iestādījums, kas sola apmierināt mūsu slēptākās tieksmes pēc jūras dziļu gastronomiskajām izvirtībām — *Škonto* zivju restorāns. Uz atklāšanas mielastu mājīgajās Vāgnera ielas telpās tas bija pulcējies smalko aprindu hronistam pārsvarā nepazīstamu publiku. Tomēr viņš neņemams apgalvot, ka šis aprindas ir mazāk smalkas par viņam zināmajām. No ierastajiem prezentāciju viesiem ma-

nija tik vien kā Lielbritānijas vēstnieku Ričardu Ralfu un *Necijas* grandus Andri Jakubānu un Ēriku Hānbergu. Protams, bija ieradies arī *Škonto* šefs Guntis Indriksone (protams, ar nokavēšanos). Vairāku viņam stipri līdzīgu, taču hronistam nepazīstamu vīru klātbūtnē lika domāt, ka šeit netrūkst arī citu *Škonto* vadītāju.

Daudz grūtāk par ieradušos viesu sastāvu ir aprakstīt galdu saturu. Pat prezentācijas rūditājam hronistam pēc ilgiem laikiem apreiba galva, redzot dažnedažādās paplātes, šķīvjus un bļodijas, un pēc ilgiem laikiem viņš atļāvās publiski galīgi nesmalki pierieties. Šeit gan viņu glāba pārējo, ne mazāk izsalkušo viesu izturēšanās — visi ēda, kā šņakstēja vien, pārļecinoši demonstrējot, ka smalkas var būt arī līdz ausim spīdīgas mutes, netīri pirksti un kaudzēm piekrauti šķīvji. Īmēģinot saskaitīt izliktos ēdienus, pie trīsdesmit hronis-

tam sajuka: sarkani, melni, zeltaini un vēl nezināmi krāsi, vairākas zortes gliemežu, krabji, lielāki un mazāki vēži, zivju pastētes, sāļītas zivis, sutinātas zivis, zivju mērces... Desertā — sieri, krēmi, saldējumi, saldēti augļi, kūkas... «Guntī! Noprovē tos vingliemežus!» blakus rindā stāvošajam hronistam ierunājās kāda sievietes balss. «Es tās slietas neēdu!» atbildēja uzrunātais *Škonto* priekšnieks. Kādas mulķības, nodomāja hronists, pa trešām lāgam nēma šķīvi, krāva pilnu un atkal sēdās...

Spīējot viesu pārbīvētās telpas ķermeniskajai uzmanībai, starp kumosiem viņš koķeteja ar dāmām, ieklausījās čalās krievu un nedaudz arī latviešu valodā, izbaudīja zivju un sieviešu smaržu buketes neatkārtojamību un galvā pārlīka rīdienes raksta rindkopas. Tikai nobeigumu hronists nevarēja izdomāt. Un zinātnieki vēl runā, ka fosfors veicino do-māšanu... ♦

VĒSTULES

Citiem arī viens santims ir liela nauda

Visi uztraucamies, ka Latvijā pēdējā laikā ir pavisam niecīga dzimstība. Jaunie ļaudis nespēj atlicināt pat visniecīgākajām kāzām. Nav kāzu, nav jaunu ģimeņu un nav arī bērnu. Ģimenēm, kurām jau kāds bērns ir, nav ne mazākas vēlēšanās vēl kādu laist pasaulē. Ir ļoti sāpīgi, ja valsts, kurā jau tā ir maz bērnu, nevar nokārtot, lai skolēni un studenti varētu aizbraukt uz skolu vismaz par puscentu, ja ne par velti. Taču daudziem ir jāizvēlas — vai nu trūcīgas brokastis un uz skolu nebraukt, vai arī braukt uz skolu ar tukšu vēderu. Tāpēc arī tik daudz bērnu neiegūst pat 9 klašu izglītību. Saeimas deputātiem un ministriem tas nav saprotams, ka lielākajai daļai ģimeņu tie 10 — 50 santimi, kas jāmaksā par transportu, ir milzīga nauda. Bērnu vecākiem vēl jāskaita katrs santims, lai pietiktu arī maizei. Taču vienalga — nepietiek. Šeit nerunājam par dzērājiem, nē. Bet, ja ģimēnē ir kāds bezdarbnieks un strādājošais saņem algu 30 — 40 latu?

Grūti ir noskatīties uz saviem un kaimiņu bērniem, kas bieži nav kārtīgi paēduši. Vienam otram pat nav spēka panest smago skolas somu. Tādēļ lūdzam vairāk domāt par skolēniem un studentiem. Vispirms vajadzētu vismaz divkārtot pabalstus bērniem un tikai tad palielināt Saeimas deputātu algas.

Nekādā gadījumā vismaz pagaidām augstskolās nedrīkst prasīt samaksu par studijām, tad izglītību neiegūst daudzas gaiss galvas. Nekādus maksājumus nedrīkst piedzīnāt pasaules cenām, kamēr mums nav pasaules alga.

Mums, kas šo vēstuli parakstījuši, lielākajai daļai ir darbs, bet ar saņemto algu nevar ne ģimeni pabarot, ne par dzīvokli samaksāt, par jauniem apaviem un apģērbiem nemaz nerunājot.

Seko ap 20 parakstu (no Tukuma)

Kāpēc es neieredzu ierēdņus

Es tik uzsūts no Skrundas 1949. gadā. Bet kur es esmu noziedzies? Pasakiet to skaidri un gaiši, bet ne tā, kā Liepājas departamenta priekšniece — šņākdama, ar nepatiku un apvīnošiem, ietepjoties, ka nevar uzrakstīt uzaicinājumu manai sievai krieviski. Tad, kad es saku, lai raksta anglišķi, arī to viņa nevar. Tur es eju ne jau pirmo reizi un ne pirmo gadu sūtu ielūgumu sievai, lai viņa varētu apmeklēt mani un dēlu. Diezin kā justos šī dāma, ja viņas dēls, likteņa dzīst, dzīvotu Uzbekistānā un viņai būtu liegts viņu apciemot? Viņa nosauc mani par slimo. Jā, es esmu slims ar desmitiem dažādu slimību. Taču tagad es slimoju ar to, ka neieredzu visus ierēdņus, kuri, nesen izsvieduši savas partijas biļetes, no jauna turpina komandēt. Šajā iestādē cilvēki raud. Vai tāpēc iestādē ir vajadzīga, lai raudinātu cilvēkus (lai arī tie ir krievi)? Es domāju, ka kaut kas nav kārtībā.

Un, kas attiecas uz valodu, es domāju, ka pienācis laiks visus dokumentus aizpildīt angļu valodā. Un tā dokumentu kaudze, ko man lika savākt, ir aizvietoama ar dēla dzimšanas apliecību vai izziņu no viņa dzīvesvietas.

Bet priekšniecei gribu pateikt — es atvairinos, ka liku gaidīt viņas soferim. Tāda nu man ir ierasta. Atceros, ka liku pagaidīt arī tam krievu zaldātnim, kas atbrauca man pakal 1949. gada 24. martā. Jā, es viņam teicu — kamēr nepaēdīšu pusdienas, nekūr nebraukšu un nesteigšos. Varbūt arī tas man palīdzēja iegūt trimdā augstāko izglītību. Es saku lielu paldies arī visiem tiem, ar kuriem man bija jāsatiekas dzīves ceļos, kuri nezaudēja cilvēci attiecībā uz mums, izsūtītajiem.

V. Dzerve Liepājā

Tos var aizturēt tikai akmens stabs

Pastāstīšu jums par kādu bezmaksas iebraukšanas vietu Vecrīgā. Tā atrodas tieši blakus Vecrīgas satiksmes kontroles punktam pie 3. vidusskolas. Brauciet droši gar *Pingvīna* kafējnicu, tad pagrieziet pa labi un gar Pēterbazznicu Vecrīgā iekšā. Tālāk brauciet, kur sirds tikol!

Varbūt kāds iebildīs, ka tur uzlikta ceļa zīme — «iebraukt aizliegts». Bet tas taču nekas, tur visi brauc, sevišķi visi tie, uz kuriem ceļa zīmes neattiecas, — reketieri un citi šaurpietieņi spožajos vāgos. Viņiem Ls 5 ir par dārgu, bet, ai, kā gribas Vecrīgā! Arī savus jaunus, lepnos vāgus viņi, nabadzīņi, mūita noformē kā humāno palīdzību, lai nebūtu jāmaksā mūita. Tad kādēļ gan maksāt tos Ls 5? It sevišķi, ja iebraukšana ir tik ļoti vienkārša.

Kontrolieri uz ielas stūra to labi redz, to nemaz nevar neredzēt. Lai kam taču tie arī ir uzpirkti tāpat kā mūitnieki. Bet varbūt, ka baidās kaut ko teikt. Viņi arī ir cilvēki. Vai visvienkāršākais atrisinājums nebūtu, ja pie *Pingvīna* un Pēterbazznicas ieraktu akmens stabus. Diez vai viņi gribēs tajos triekt savus vāgus? Bet kas zina, varbūt aiz ieraduma pirmo reizi arī kāds ietrieksies. Tie gan būtu joki, vai ne?

Ar cieņu Benita Bula

SIA Prove (reģ. apl. nr. 010306156) tiek likvidēta. Pretenzijas pieņem trīs mēnešu laikā no sludinājuma publicēšanas dienas.

FIRMA IEPĒRK PRIEDS ZĀGBĀKUS, minimālais diametrs tievgali 20 cm. Apmaksa tūlītēja. Tāl. Rīga 332725, 336340. Pārdodam egles dēļus.

AIZSARDZĪBAS ZINĀTŅU CENTRS IZSLUDINA KONKURSU UZ VAKANTĀM ŠTATA VIETĀM:

- profesors — 1, ● vadošais pētnieks — 1, ● pētnieks — 3.

Pretendentiem jāiesniedz CV līdz 30. aprīlim. AZC meklē pastāvīgam darbam ar datoru kvalificētu mašīnkrakstītāju (Word for Windows).

Adrese: Nacionālā aizsardzības akadēmija, Ezermalas iela 6/8. Tāl. uzzinām 522807.

JAUNĀ UNIVERSĀLVEIKALA

Maksi Markets

PASTĀVĪGAI NODROŠINĀŠANAI AR LATVIJĀ RAŽOTĀM PREČĒM LŪDZAM ATSAUKTIES

RAŽOTĀJUS,

KAS VARĒTU PIEDĀVĀT

- dažādu šķirņu sierus,
- sviestu,
- miltus un putraimus,
- desu izstrādājumus,
- svaigas, saldētas un žāvētas zivis,
- I kategorijas olas.

STARPNIĒKUS LŪDZAM NETRAUCĒT. TĀLR. 598528, 258047.

ATPŪTA

Pavasariņš vējš plivina lakata stūrus

Aiva Kalve

Tā vien gribas izkūņties ārā no kažokiem un biežajiem mēteļiem, bet vējš plānājam, pavasarīgajam apģērbam pūs cauri kā traks. Vislabākā izeja ir uzmet uz pleciem *Kolāžas* apmetni — vienkāršainu vai svitrainu, ar pogām un perfektu aizdari vai vienkāršu pončo. Nekādi vēji nepūtīs cauri, un vecais, apnikušais mētelis sāks dzīvot jaunu dzīvi. Bet, ja apmetnis šķiet šai sezonai pārāk dārgs (jāreķinās aptuveni ar 30 latiem), jādod vala fantāzijai un jāmēģina dzīvi padarīt krāsaināku ar lakatiem un šallēm. *Saktas* suvenīru un tautas daļamatu meistaru izstrādājumu veikālā rūtains pusvilnas plecu lakats maksā Ls 21,24, liels un silts vilnas plecu lakats — Ls 24,07.

Ziemas aukstumā lakati un šalles pildīja praktiskas funkcijas. Tie vairāk bija domāti siltumam, bet pavasaris ir istais laiks, kad ar tiem greznoties. Runā, ka sievietes esot burves un savu apģērbu spēj pārvērst ar vismazāko lakatiņu vai šallīti. Apnikusi kleita gūs «otro elpu», ja uz pleciem uzmetīsiet jaunu lakatu. Lietišķo ikdienas kostīmu var pārvērst par svētku tērpu, ja vakarā pēc darba koķeti apsiēsiet gaišgu šallīti.

Tirdzniecības namā *Januss & Co* nopērkami gaišgigi, viegli un caurspīdīgi indiešu lakati no dabīgā zīda (Ls 2). Tādas pat šalles maksā vienu latu.

Vilinoši un vienmēr skaisti ir *Saktas* skatlogi. Vienā no tiem galvenais akcents — lakati. Tie veikalā arī nopērkami. *Saktā* ir ļoti plaša lakatu izvēle. To cenas — sākot no Ls 0,40 (kokvilnas lakatiņi bērniem) līdz pat Ls 10,20 — Itālijā ražoti lieli un krāšņi lakati. Latvijā lakatus un šalles ražoja fabrika *Dale*, taču pārdošanā šīs preces nav daudz. *Dalles* dabīgā zīda lakati maksā Ls 3,38, pusvilnas galvas lakati — Ls 0,78 (rūtāini), Ls 0,71 (vienkrāsaini), Ls 2,92 (austumnieciskos motīvus). Sen pārdošanā nav bijuši ārzemnieku tik iecienītie lakati ar Vecrīgas un Rundāles pils skatiem.

Saktā pārdošanā ir arī Itālijā un Turcijā ražoti lakati no dabīgajiem un mākslīgajiem materiāliem. Pārdevēja pastāstīja, ka pircēji vispirms vērtē cenu, krāsu un kvalitāti.

Sogad īpaši aktuāli ir lakati ar leopardu un tīģeru attēliem. Lakats ar tīģeru galviņu motīviem maksā Ls 5,90. Interesanti ir lakati ar gleznu reprodukcijām. Taču jābūt īpašam talantam tādu mākslas darbu arī parādīt, lakatu oriģināli sasiņot

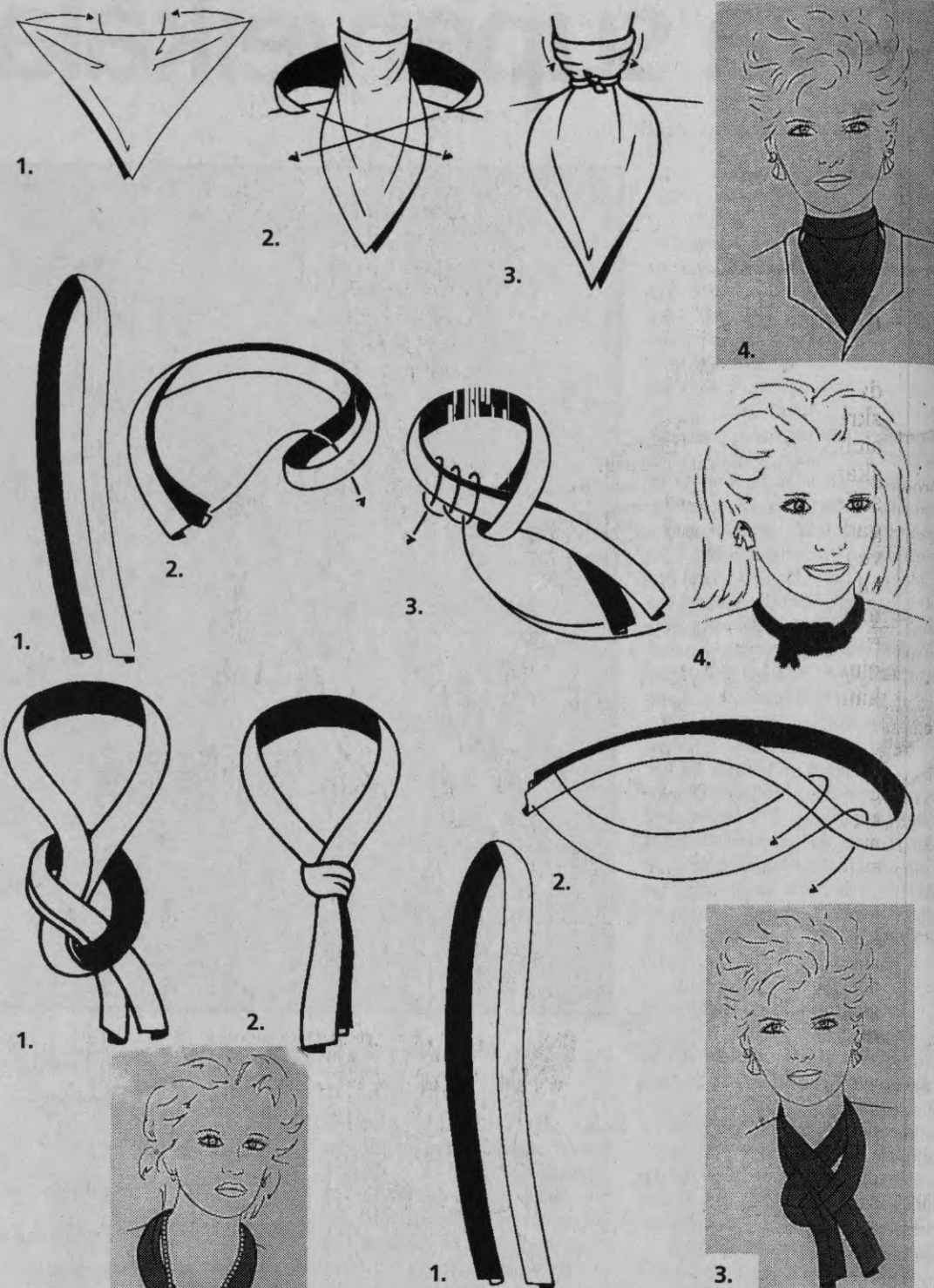

vai apmetot ap pleciem. Pērkot tādu lakatu, drīzāk jādomā nevis tas, pie kāda tērpa to pieskaņot, bet gan — kāds tērps būs gana elegants šim lakatam. Itālijā ražots neilona lakats ar Pikaso glezmas reprodukciju *Saktā* maksā Ls 8,40. Tomēr pircēji priekšroku dod raibiem lakatiem, kuros ir ziedu motīvi vai austrumnieciskais «nierīšu» raksts. Visbagātākā lakatu izvēle ir veikalā *Bergs*. Lētākais maksā Ls 8, bet dārgākais — Ls 128. Lakatā meistari iekomponēta gan vasaras plaša, gan mākslinieku glezmas, gan jūras viļņu, tukšneša smilšu un citi dažādažādi toņi. Tāds lakats bagātina katras sievietes garderobi — viegls un gaisīgs, vilinošs un kardināls. Protiet, tik lakatu skaisti un koķeti uzsiet, apsiēt, apvīt.

Ar Centrālirgus laukumā daudz iem tīrģotājiem vējš apkārt plivina lakatu buras. Lieli un skaisti Turcijā,

Indijā un Honkongā ražoti lakati maksā no Ls 0,80 līdz 5 latiem. Nevajag ņemt pirmo iepatikušos mantu, jo pēc pāris metriem kāda pārdevēja tādu pašu lakatu pārdod par desmit vai divdesmit santīmiem lētāk. Bet gandrīz par velti kolosālus lakatus var nopirkt *Second hand* veikalos. Tie ir kā pūkās, un svaru šautriņa tikko manāmi nosvārstās, kad tiek svērti trīs lakati (tajos veikalos, kur drēbes pārdod «uz svara»).

Lakatiem jābūt lieliem — vismaz 1x1m, lai tos varētu interesanti samezglot un sasiet. Efektīgi izskatās arī ap platmali apsiēti lakati. Pameģiniet! Man garastāvoklis uzreiz uzlabojas, kad tieku pie tādas eksperimentēšanas.

ROYAL CASINO

BĀRS UN RESTORĀNS

12.00 - 06.00 Tel.: 212348

IZVĒLE, KAS PĀRLIECINA

CASINO 12.00 - 06.00

VIESNĪCA "LATVIJA"

Tiešie tālrunu sakari ar ārzemēm vēl 11 000 līnijām.

8. aprīlī ciparu centrālei pieslēgs tālrunu līnijas, kas sākas ar 28 vai 217. (Šie tālrunu numuri sāksies ar ciparu 7. Tātad, jaunais numurs būs 728xxxx vai 7217xxx.)

Šajā Latvijas sakaru sistēmas modernizācijas posmā ciparu centrālei pieslēgs 11 000 līdzšinējās analogās sistēmas tālrunu līnijas.

Lattelekom nodrošinās ciparu centrāles abonentiem tiešos sakarus ar ārzemēm. Lai piezvanītu uz ārzemēm, jums vajadzēs uzgriezt 00, tad tās valsts kodu, uz kuru jūs gribēsiet piezvanīt, un izsaukamā abonenta numuru. Turklāt uzlabosies vietējo, starppilsētu un starptautisko tālrunu sakaru kvalitāte.

Nakti no 7. uz 8. aprīlī *Lattelekom* darbinieki nodrošinās pārslēgšanu no analogās uz ciparu sistēmu. Jau iepriekš atvairinājamies par neērtībām, kas var rasties tālrunu līniju un zvanišanas kārtības maiņas dēļ. Pilsētas rajonā, kurā notiks pārslēgšana, taksofoni darbosies bez pārtraukuma.

Kā jāzvina ciparu centrāles abonentiem?

No:	
ANALOGĀS SISTĒMAS TĀLRUŅA RĪGĀ	1 - 7xxxxxx
ANALOGĀS SISTĒMAS TĀLRUŅA JŪRMALĀ	1 - 7xxxxxx
ANALOGĀS SISTĒMAS TĀLRUŅA RĪGAS RAJONĀ	X vai XX 1 - 7xxxxxx
TĀLRUŅA, KURA NUMURS SĀKAS AR 710,713,714	7xxxxxx
CIPARU SISTĒMAS TĀLRUŅA	7xxxxxx
CITĀM LATVIJAS APDZĪVOTĀM VIETĀM	8 - 27xxxxxx
MOBILĀ TĀLRUŅA	7xxxxxx
ĀRZEMĒM	+ 371 7xxxxxx
BALTIJAS VALSTĪM	+ 371 7xxxxxx
NVS	8 - 013 7xxxxxx
X vai XX - pieejas kods xxxxxx - abonenta tālruna numurs	

Ja jums ir jautājumi - zvaniet Lattelekom palīdzības dienestam 079.

LUKOIL

Baltija R

TEICAMA KVALITĀTE! VISĒLAŠTĪGĀKĀS CENAS!

PĀRDOD LATVIJĀ

Baltija R

BENZĪNU, KURINĀMO UN DĪZELDEGVIELU.

Tāl. 360858, 360712, 360930. Adrese: Rīga, K.Valdemāra ielā 149, 6.st.

Diena

mājai un ģimenei

6.aprīlis

Es cerēju, bet... gads bija nokavēts

Pavasaris. No zemes spraucas ārā asni. Viss mostas dzīvei. Gribas pasaudzēt bitī, kas mazliet par ātru izskrējusi un nu kā apdullusi sitas pret loga rūti. Saule aicina mīlēt, saudzēt. Tikai lūgums pēc palīdzības izskan klusi, jo asaru kamols aizžņaudzis balsi. Kapsētā solis paliek lēnāks — uz pieminēkļa dzīves svītrīņa starp gadskaitījumiem — dzimis un miris — ir tik isa. Kāda dzīves līnija kā ar nazi pārcirsta, bet daudzi mazi bērni gul slimnīcas gultā un klusi čukst — kā es gribu nomirt, man tik ļoti sāp... Nedziedējama slimība gaida savu upuri... Taču tai var pretoties. Vajag tikai izturību un... naudu. Vecāku mīlestība un izmisums palīdz pārvarēt kaunu un iet ar pastieptu roku.

— Es nevarēju izglābt savu bērnu, bet gribu, lai to paspētu un varētu izdarīt citi vecāki. Es tagad visu zinu, kas ir jādara, bet nu jau ir par vēlu, — tā klusi mūsu sarunu iesāk Tamāra Bula.

Tamāra ir angļu valodas skolotāja ukraiņu skolā. Ik dienas apkārt smejas un skrāda, raud un aurojas bērni. Puišļi un meitenes. Viņi ir veseli, sārtiem vaigiem, skaļām balsīm. Ari Tamāras dēls būtu skraidījis kopā ar viņiem. Viņam jau drīz būtu deviņi gadi. Draiski un interesanti gadi. Ja vien neziņas dēļ nebūtu nokavēts viens gads...

— Tas bija pirms trim gadiem, — stāsta Tamāra. — Viss sākās tik pēkšņi. Poliklinikas ārsti konstatēja dzelteno kaiti un deva norīkojumu Aleksandru vest uz infekcijas slimnīcu. Bet man radās šaubas. Paši uz savu roku aizbraucām uz bērnu slimnīcu. Todien dežurēja hematoloģijas speciāliste. Viņa mums parādīja asinsanalīzi, ņēim redzot, viņai kaut kas nepatika, dēlām uz taisnīgu kaulu smadzeņu punkciju. Tika konstatēta vēža šūnas. Leikozis. Es netieču. Cereju, ka tā ir kļūda.

Nāca profesori, ārstēja. It kā labāk, it kā slīkāt, atkal labāk... Pēc negulētām dienām un nakšīm, redzot bērna ciešanas un lieļas, skumjās acis, drudžaīnī tika izdomātas visādas domas. Tamāra skrēja un taujāja — kas jādara, kādas zāles ir vajadzīgas, kas ir labākie speciālisti. Tā bija tautsīšanās mīglā. Slimo bērnu vecāki, depresijas makti, sēdēja pie savu bērnu gultiņām. Tik vien bija kā cerība.

Tamāra uzzināja, kā ārstēšanas metodes atšķiras Latvijā un Maskavā. Ik diena vilkās gliemeža lēnā gaitā. Un tad Maskavā konstatēja — Aleksandram ir «augstais risks», to pie mums izārstēt nevar. Taču nekā nav tāds, ko nespētu mātē. Tamāra meta kaunu un lepnumu pie malas, meklēja iespējas tikt uz ārzemēm. Aizbrauca. Bet ārsti tur pajautāja — kur jūs bijāt pirms gada?

— Man taču teica, ka bērns tiek ārstēts. Es vareju tikai sēdēt viņam blakus un gaidīt, un cerēt. Bet nu — tas gads skaitījās zaudēts.

Aleksandrs nomira astoņu gadu vecumā. Tas bija pagājušajā gadā, kad Ligo vakarā lietus līja nēnōrimis. Debesis raudāja...

Aleksandrs bija Tamāras vienīgais bērns. Vēl kādu bērnu?

Pēc visa notikušā? Nē, Tamāra vairs negrib riskēt. Varbūt slimība ir iedzimta? Tas viss notika tik strauji. Viņš slimoja, tāpat kā visi citi. Vienīgi biežāk nekā citiem viņam pa degunu tecēja asinis, ātrāk nekā citiem uz kājām pie nieciēiem sasitumiem parādījās zilumi. Poliklinikā ārsti teica — mammit, neceliet paniku, tā mēdz būt. Nevienš ārsts ne teica, ka vajadzētu pārbaudīties bērnu slimnīcas hematoloģijas nodaļā.

— Laiks, kad tu esi slimnicā, ir psiholoģiski liels šoks. Strādāt es nevarēju. Mana skola toreiz man ļoti palīdzēja, vāca naudu. Man nav vīra. Ļoti palīdzēja mana māte, draugi. Taču ir tik daudz mammu, kas pie slimā bērna sež vienas pašas. Nav pat draugu kam lūgt... asinis. Un viņām nav laika skraidīt apkārt un meklēt palīdzību, jo bērniem ik mirkli tik ļoti ir vajadzīgs viņu mīļums un atbalsts. Viņi ne jau tikai ar medikamentiem. Tagad, kad mēs esam biedrība, palīdzības meklēšanu organizēt ir vieglāk.

Latvijas onkoloģiski slimo bērnu invalidu un viņu ģimeņu aizsardzības biedrība jūs ap sevi esat pulcējusi tās mammas, kas ir zaudējušas savus bērnus?

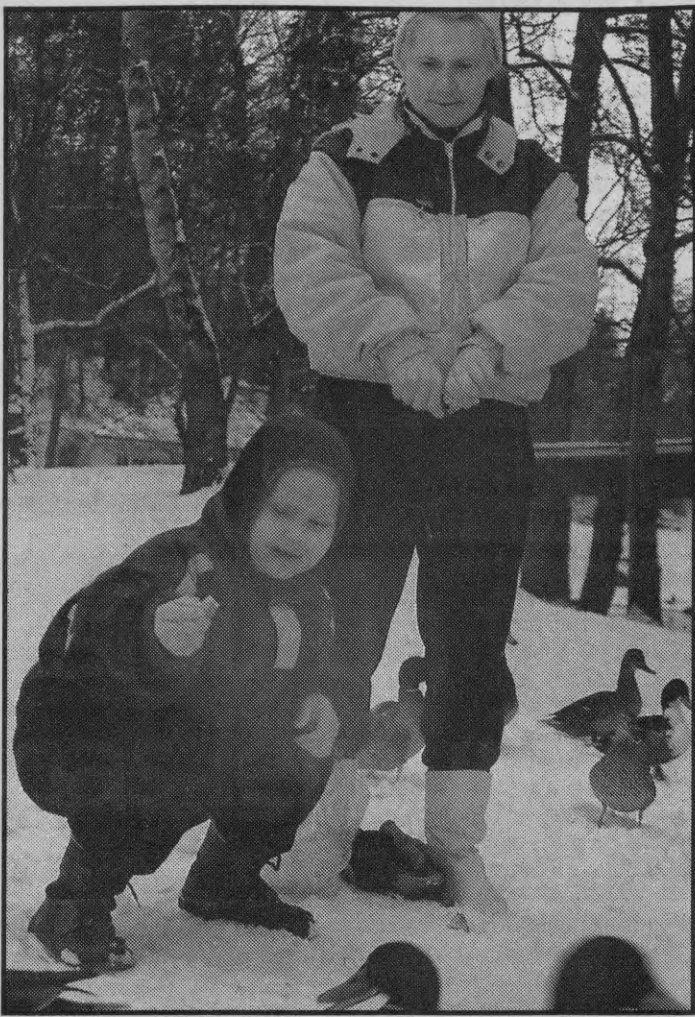
Visaktīvākās ir 20. un 2.nodaļas slimo bērnu mammas. Viņas cer un tāpēc ir gatavas darboties, iet, meklēt, lūgt, prasīt. Tās, kas savus bērnus ir zaudējušas, negrib par to vairs ne runāt, ne dzirdēt, ne atcerēties. Bet es negribu, ka kādai mammai atkal pasaka, ka gads ir zaudēts. Tā pieredze, kas man nāca par vēlu, varbūt izglābs kādu citu bērnu.

Mūsu nodaļā uzskaitē ir vairāk nekā sešdesmit bērnu. Taču cīk nav tādu vecāku, kas visam jau atmetuši ar roku. Mūsu biedrība grib apkopot statistiku. Tie, kas izdvojuši, lai dalās savā pieredzē — ko viņi darijuši, kur bijuši. Citiem tas ir tik svarīgi. Kam tu vari stāstīt par savām problēmām? Tikai tas, kas pats to reiz ir pārdzīvojis un izjutis, tev sapratis.

Kas jums palīdz?

Pirmie atsaucas tie, kas kādreiz ir saskārušies ar tādu traģediju. Atsaucas ārzemieņi. Gerhards Klepers no Hamburgas paņēma mūsu bērnus rehabilitācijai. Vācijas Jokgrimas pilsētas privātās klīnikas akteris Francis Cronauers deva bērniem imunitātes celšanas zāles. Mēs gribam tādu pašu centru izveidot arī Rīgā. Bērna organisms

ganas, bet teļa aknas — rozīgi brūnganas. Vecāka dzīvnieka aknas ir arī stiprākas un spēcīgākas gan garšas, gan aromāta ziņā. Jo vecāka dzīvnieka aknas, jo tās ir sīkstākas. Vissīkstākās ir cūku aknas, tāpēc tām vajadzētu būt arī vislētākajām. Aknas var sagatavot daudz un dažādos veidos, bet nekā nav tik garšīgs kā sviestā viegli pieceptas aknas. Nekādā gadījumā tās nedrīkst pārcept, tad tās būs sīkstas un sausas. Teļa aknas es cepu pusjēlas, tad tās ir sulīgas un mīkstas. Te gan ēdnīcās bieži vien pasniedz aknas kā kurpiju zoles. Vistas aknas ņem no jauniem putniem. Vismaz tam tā vajadzē-

Tamāra un Aleksandrs pirms gada. Foto no ģimenes arhīva.

no zālēm un šļircēm, ķīmijas terapijas ir noguris un novārdzināts. Viņiem tik ātri pieļip visas citas parastās slimības, kas veselam bērnam ir nieks, bet tādām slimīgām — traģedija. Mūsu nodaļā satiekas visādi bērni. Un tā vien liekas, ka nodaļas vadītājas dr.Ludmila Sevastjanovas, akteres Žannas Kovaļevas un bērnu hematoloģijas speciālistes akteres Mirdzas Lielpeteres kolosālā un nenogurstošā darba efektivitāti iespaido šie nepiemērotie apstākļi. Ar leikozī slimajiem bērniem jābūt savai nodaļai. Esmu bijusi Amerikā, Dānijā un Pēterburgā, visur šī sistēma ir daudz savādāka. Varbūt arī tāpēc pasaulē ar šo slimību izdzīvo 70 %, bet pie mums tikai — 11%.

Jūs visu laiku sakāt — mūsu nodaļa.

Es tur nodzīvoju divus gadus. Tās ir manas otras mājas, lai cik tas arī banāli skanētu. Ari tagad mūsu biedrība ir tās mammas, ar kurām es toreiz biju kopā. Viena ģimene vien esam. Bēdas vieno. Es aizeju uz 20.nodaļu, un man birst asaras.

Bet varbūt jums būtu vieglāk, ja rēfak par to runātu un atcerētos?

Sēdēt un raudāt vienai mājās? Tas ir vēl baidīgāks. Galu galā taču arī es varu saslimt. Drīz būs pagājis gads, kopš dēls nomira. Es vēl jorojām nevaru aiziet pie viņa uz kapiem. Tur iet mana mamma.

To divu gadu laikā, kamēr mēs bijām slimnicā, es redzēju tik daudz bērnu, kas mira. Ar to domu nekad nevarēs samierināties.

Man vismīļākā vistas aknu recepte —

apvārtiet aknas piparos, nokarsējiet smago cūguņa pannu gandrīz baltu, iemetiet aknas pannā, lai tās lēkā aiz karstuma un — divās minūtēs ēdiens ir gatavs. Daudzi ar mani strīdētos, sakot — kā viņas var būt gatavas, ja iekšā ir jēlas, bet tā tam ir jābūt. Es šīs vistas aknas pasniegtu ar mango mērci.

Aknās ir daudz proteīna, dzelzs un A vitamīna. Aknu pastēte ir īsta kulinārijas delikatese, bet zoss aknu pastēte ir īsts dārgakmens, īsta pastēšu karalienē. Seno ēģiptiešu zīmējumos

Mātes mīlestība ir tā mīlestība, kas panes visu, kas tic visu, kas cerē visu, kas nekad nebeidzas.

Teodors Grinbergs

Ar Tamāru Bulu sarunājas Aiva Kalve

bija vajadzīga manam bērnam, skolēni taisīja loterijas, pārdeva pašu gatavotus suvenīrus. Tās nav lielas summas, taču ar to ir jāsāk. Bērni redz, ka kādam ir vajadzīga palīdzība. Kad viņi izaug, reiz sētā sēkļa viņu dvēselē arī izaugs un viņiem nebūs žēl ziedot citiem. Mums ļoti palīdz farmaceutu organizācija no Francijas. Pagājušajā nedēļā Žans Luijs Boutjers un viņa palīgi atveda zāļu kravu. Palīdz Dānijas pilsētas Odenses onkoloģiskā biedrība *Kraetens Bekaempel*. Doma baznīcā dziedāja Mableanas baptistu draudzes koris. Saziedotos līdzekļus diriģents Deivids Melniks atdeva mūsu bērnu slimnīcai.

Vai tas nav pazemojoši iet un lūgt, katram skaidrot un stāstīt?

Ja redzam, ka mūs negribīgi uzklausa, pagriežamies un ejam prom. Atsaka ļoti bieži. Citi solīt sola, bet pēc tam pasaka, ka tomēr neko nedos. Grūti ir, bet ar mūsu palīdzību jau divus bērnus ārstē ārzemēs. Mums ir informācija, kur var sniegt palīdzību tiem, kam slimība jau ir ielaista. Mums nav psihologu, kas strādā ar slimo bērnu vecākiem. Viņi taču ir tādi izmisumā un stresā, ka nereti paši saslimst. Bērnam ar sistēmu vēnā piecas stundas ir bezgala grūti nogulēt. Ir jābūt blakus mīlam cilvēkam, kas runā un stāsta, kas glāsta viņu, žēlo un uzmunrina. Cik tas būtu vienkārši — katrā istabā televizoru un video. Bērniem taču ir tik skumji un garlaicīgi. Mazajiem dod stipras pretnizalona devas, un tas rada pastāvīgu bada sajūtu. Viņiem nemītīgi gribas kaut ko ēst. Bet, ja nav kas pabaro? Manā istabā bija trīs bērni un es biju viena mamma. Visi gribēja ēst, bet man bija nēnesi tikai 20 lati. Ko es dariju? Nopirku kāpostgalvu un katram devu pa lapai, lai grauž.

Mūsu nodaļā ir bērni no pusgada līdz četrpadsmit piecpadsmit gadiem. Ir sāpīgi dzirdēt, ka bērns saka — es gribu nomirt, man ir apnīcis, man sāp. Ari mans Aleksandrs raudāja vienā raudāšanā, bet līdz pēdējam cerēja, ka viņš izvilsks.♦

Labdarības akcija Donori — bērniem

Ļoti lūdzam visas veselos Latvijas iedzīvotājus atbalstīt Valsts klīniskās bērnu slimnīcas pacientus, kas slimu ar vēzi, leikēmiju un citām asins slimībām, brīvprātīgi nodot asinis, lai glābtu bērnu dzīvības. Bērni, kas gadiem ilgi ārstējas slimnicā, var iet bojā tikai nepieciešamās asins grupas trūkuma dēļ. Mēs ticam, ka ir daudz iejūtīgu cilvēku, kas saprot, ka šo bērnu vietā var būt viņu pašu bērns vai mazbērns.

Palīdzēsims cits citam

Šī procedūra donoriem ir absolūti nekaitīga, jo tiek izdarīta ar sterilu aparāturu un vienreizējām šļircēm. Diemžēl, ja donors ir kādreiz slimojis ar dzelteno kaiti (Botkina slimību), viņa asinis var smagi inficēt bērnus. Šādi cilvēki nevar būt donori. Nedrīkst arī iepriekšējā dienā lietot alkoholu.

Darbdienās no pulksten 8 jūs gaidīs Rīgas asins pārliešanas stacija, kas atrodas Sēlpils ielā 6.

Latvijas onkoloģiski slimo bērnu invalidu un viņu ģimeņu aizsardzības biedrība.

Sponsoru zināšanai — biedrības rēķins *Bankā Baltija* (Gertrūdes ielā 33/35, Rīga LV 1578) kods 310101782, konts (latiem) 000700226.

Konsultē restorāna Vincents direktors pavārs Mārtiņš Ritiņš, speciāli Dienai

Mielasts Vincentā

Mārtiņa mīkla — kas ir desa, bet nav desa? (Atbildi lasiet vakamajā ceturtdienā.)

Vistas aknas, cūkas aknas, pīles aknas

Vislielākā barības vērtība ir jauna dzīvnieka aknām. Aknas ir kā liels filtrs organismā, tās glabā un uzskūc nevajadzīgās ķīmiskājas, zāles un visu pārējo, ar ko barojam organismu. Dabiski, jo vecāks ir dzīvnieks, jo vairāk aknās uzkrājas šo kaitīgo vielu, un aknas kā produkts vairs nav tik veselīgas. Tomēr es jūš negribu baidīt — aknas ir veselīgas. Tās man ļoti garšo un vislabāk ir lietot teļa, jēra, vistas un man vismīļākās — truša aknas. Teļa aknas no liellopu aknām var atšķirt pēc krāsas un smaržas. Liellopu aknas ir sarkanīgi brūn-

ganas, bet teļa aknas — rozīgi brūnganas. Vecāka dzīvnieka aknas ir arī stiprākas un spēcīgākas gan garšas, gan aromāta ziņā. Jo vecāka dzīvnieka aknas, jo tās ir sīkstākas. Vissīkstākās ir cūku aknas, tāpēc tām vajadzētu būt arī vislētākajām. Aknas var sagatavot daudz un dažādos veidos, bet nekā nav tik garšīgs kā sviestā viegli pieceptas aknas. Nekādā gadījumā tās nedrīkst pārcept, tad tās būs sīkstas un sausas. Teļa aknas es cepu pusjēlas, tad tās ir sulīgas un mīkstas. Te gan ēdnīcās bieži vien pasniedz aknas kā kurpiju zoles. Vistas aknas ņem no jauniem putniem. Vismaz tam tā vajadzē-

Speciālista konsultācija

Esmu Krievijas latviete, tādēļ Latvijas pilsonību 1993.gadā ieguvu tiesas ceļā. Spriedumā bija rakstīts — reģistrēt mani par Latvijas pilsoni, taču par pasi ne vārda. Tagad Zemgales priekšpilsētas Pilsonības un imigrācijas departaments atsa- kās man izdot Latvijas pasi. Vai tas ir likumīgi?

Rasma Mazule Rīgā

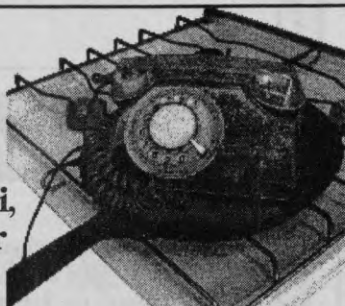
Atbild Pilsonības un imigrācijas departamenta direktors Ints Zīters

Līdz šim Mazules kundzei tik tiešām varēja rasties grūtības saņemt Latvijas Republikas pasi.

Taču no 3.aprīļa spēkā stājas jaunās izmai-

Par to, kas uztrauc sirdi un dvēseli, kā arī par jauniem veikalēm, pakalpojumiem, aktuāliem notikumiem un pasākumiem,

zvaniet pa tālruni 213907

Kur Rīgā var nopirkt apavu ieliktnus, lai bērnam neveidotos plakanā pēda? Silva Paegle Alojā

Atbild Protēžu un ortopēdijas centra registratore Inese Gailuma

Apavu ieliktnus, kas pasargās jūsu bērna kājas no plakanās pēdas veidošanās, var nopirkt medicīnas piederumu veikalā Brīvības ielā 100, Brīvības ielas aptiekā preti viesnīcai *Latvija*,

kā arī Protēžu un ortopēdijas centrā Pērnavas ielā 62. Tur apavu ieliktnus var nopirkt arī pieaugušajiem. Ja nepieciešams, tos izgatavos speciāli jūsu kājai.

Senos laikos skaistules sevi kopušas (iezdiedušas ķermeņa, sejas ādu utt.) ar dažādu augu aromātiskajām eļļām. Vai arī tagad kosmētiskajos salonos izdara līdzīgas procedūras?

Sandra O. Ziepnieklina

Atbild kosmētiķe Baiba Jevdokimova

No augiem iegūtajām eļļām piemīt dziedinošas īpašības. Par to cilvēki pārliecinājušies jau sen. Ekstrahētās (nepieciešamās), ēteriskās un aromātiskās eļļas — tie ir trīs dažādi nosaukumi vienam un tam pašam produktam. Eļļas iegūst no dažādām augu daļām — ziediem, lapām, saknēm, zariņiem, augļiem, riekstiem un mizas. Kosmētikā pārsvarā izmanto mandeļu, avokado, dzodžobas, sezama un kviešu dīgu eļļas.

Ekstrahētās eļļas uz ķermeni iedarbojas:

*tieši saskaroties ar ādu (pārsvārā sajauktas ar citām substancēm kompresēs, maskās, izdrot masāžu, pievienojot vannas ūdenim);

*ieelpojot kopā ar ūdens tvaikiem — šāda eļļas ietekme ir ļoti efektīga;

*lietojot iekšīgi — tikai konsultējoties ar kvalificētu speciālistu.

Vai ar vingrojumu palīdzību var mainīt kāju formu? Tas man ir tievās un X veida.

L. Rīgā

X un O veida kājas var korigēt ar šīnu palīdzību un ortopēdiskajiem apaviem līdz tam laikam, kamēr kauli vēl aug un attīstās. Tas būtu aptuveni līdz 13 vai 14 gadu vecumam. Īpašu vingrojumu, lai mainītu kāju formu, nav. Kāju ikrū formu var mainīt. Ja tie ir vāji un neattīstīti, palīdzēs rītenbraukšana, vingrošana, staigāšana vasarā ar basām kājām. No šiem sporta veidiem

Man ir mīkstā, plānā nagi. It īpaši trausli tie paliek pavasarī. Kāpēc? Vai ir speciāli nagus stiprinoši līdzekļi?

Vaira D. Daugavpili

Atbild manikire Brigita Caune

Nagi, tāpat kā viss cilvēka organisms, pavasarī ir novājināti un izjūt vitamīnu, saules trūkumu. Tāpēc uzstāj pastiprināti jālieto produkti, kuri satur B grupas vitamīnus — tie nepieciešami nagu stiprināšanai.

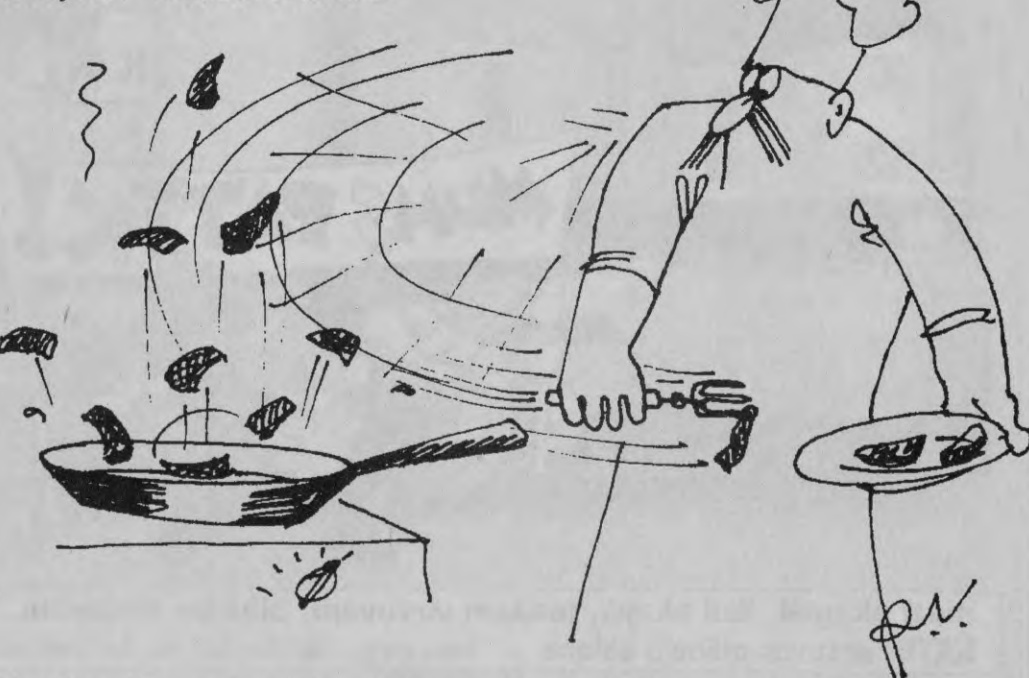
Ļoti labi nagu struktūru ietekmē vannas — siltam ūdenim pievieno 9 pilienus joda, 1 tējkaroti sāls un 1 tējkaroti sodas. Nagus vannu 20 minūtes.

Ja nagi ļoti trausli, tiem var uzklāt nagi stip-

rināšanai domātās zāles — *Revivanail*. Tās trīs dienas pēc kārtas uzklāj uz naga ar otīgu — tāpat kā nagu laku. Tās noņem ar acetona aizvieto- totajā samitrinātā vati vai salveti.

Nagu struktūru nelabvēlīgi ietekmē un bojā visi importa pulveri un citi importa mazgāšanas līdzekļi, tāpēc, mazgājot ar tiem vēlu, ieteicams lietot cimdus vai pirms mazgāšanas nagiem uzklāt minētās zāles. Var izmantot arī firmas *La- neche* nagu kopšanas līdzekli.

Zīmējums — Romāns Vitkovskis

vistas aknas, kuras es šausmīgi cieniu. Lēnā cepšana veicina pas- stētes maigāku garšu.

500 g vistas vai cūkas aknas,

2 daiviņas ķiploku,

1/2 tējk. timiāna,

1 tējk. muskatiekstu,

2 ēd.k. konjaka,

25 g sipolu,

250 bekonu vai cūkas pavēde-

res gabala,

1 lauru lapa,

2 ēd.k. baltvīna,

melnie pipari.

Izveido smalku masu no ak-

nām, siola un ķiploka, samaisa

ar pārējām piedevām un ielej šo

masu pilē. Pārklāj ar foliju un cep

ūdens vannā pusotru stundu. Tad

visu atdzesē un liec ledusskapī uz

nakti. Pasniedz ar grauzdētām mai-

zi un jānogu mērci.

1. Apcep sipolus, tos nesabrū-

ninot, cepšanas beigās pielec

ķiploka daiviņas.

2. Pievieno bekonu un sagriez-

tas aknas, arī lauru lapu. Visu

sautē aptuveni 5 minūtes.

3. Pielec klāt visas pārējās iz-

ejvielas un laiku pa laikam no-

garšo ēdienu.

4. Lai tas apmēram pusstun-

du maigi vārās.

5. Samal visu vai izspied caur

sietu.

5. Lai pastēte būtu mīkstāka,

iemaisi tajā svaigu krējumu.

Šo pastēti var smērēt uz mai-

zītēm, likt groziņos vai mazos

trauciņos un pasniegt galdā.

Rumāki

Vistas aknas ir ļoti vienkārši

sagatavot un tās ir tik ļoti gar-

šīgas. Pēc šīs receptes sagata-

votas, tās izmanto kā karsto uz-

kodu un manis sniegtos pro-

duktu daudzumus vienmēr du-

bulto, jo šis uzskodas, lai cik jū-

si neuztaisītu, vienmēr būs par

maz.

Otrā versija

Šī versija man patīk labāk, jo

pastētes gatavošanas laikā to var

pagaršot un mainīt garšu.

Sastāvdaļas pilnīgi tās pašas, kas

jau nosauktas pirmajā receptē.

Astroloģiskā prognoze ģimenei. 7.—13.IV

Piektdien, 7.aprīlī

Mēness Vēža zīmē. Auglīga diena. Viss šodien sākas un stādītais labi aug. Sējiet lecekļus puķēs, stādiēt kociņus un krūmus. Labākais laiks sējai no 9.25 līdz 10.25. Pārstatiet istabas puķes! Pērciet sīkus mājlopus. Slēdziet līgumus, kuros nav naudas nosacījumu. Grieziet matus. Neskojieties mīlestībā pret savu tuvāko.

Sestdien, 8.aprīlī

Mēness pirmais ceturksnis iestājas 8.35. Spideklis vēl joprojām atrodas Vēža zīmē. Šī ir laimīga diena, taču cilvēkiem būs tieksme pārspīlēt un pāsteigties. Var griezēt matus. Alkohola iespieds izpaužas, nekā citkārt. Sargieties no saaukstēšanās un pārēšanās. Laba diena darba darbiem, apgrieziet ogulājus un izgrieziet zarus augļu kokiem. Laimīga diena dažādiem darījumiem un kontraktu slēgšanai.

Svētdien, 9.aprīlī

Mēness pāriet Lauvas zīmē. Pūpolsvētdiena. Neaizmirstiet ar pūpolzariem nopērt visus mājniekus, arī mājlopus, lai būtu veseli. Aizejiet uz baznīcu. Nepārstatiet puķes. Aizdodiet naudu, tā nesis peļņu. Negrieziet matus. Šī diena ir labvēlīga, ja esat nolēmuši pārcelties uz jaunu dzīvokli.

Pirmdien, 10.aprīlī

Mēness Lauvas zīmē. Veiksmīga diena, izņemot laiku no 20 līdz 21. Šī ir gada 100.diena. Arī šajā dienā var pārcelties uz jaunu dzīvokli.

tu, kā arī doties ceļojumā. Tiem, kas palikuši mājās, priekšpusdienā jāsej ziedkāposti, bet pēcpusdienā — zirņi, puķu zirņi un pupas. Var pārdot automobili. Bet nav ieteicams doties pie acu ārsta.

Otrdien, 11.aprīlī

Mēness pāriet Jaunavas zīmē. Var sākt pieradināt dēstus pie āra apstākļiem. Cilvēki būs kritiski noskaņoti un kašķīgi. Visu dienu jāgavē. Neiztraucieties par neiecietību un neņemiet galvā laikabiedru trakās idejas — viss šajā dzīvē ir pārējs. Nav ieteicams uzturēties lielā lauku pulkā. Vēlams apmeklēt zobārstu vai diētas speciālistu. Matus gan negrieziet.

Trešdien, 12.aprīlī

Mēness Jaunavas zīmē. Cilvēki joprojām būs kritiski noskaņoti. Pēc astrologu vērtējuma šī ir nelaimīga diena. Neveidojiet jaunas pazīšanās. Kārtojiet vecus parādus. Panākumus gūsiet tikai ar īpašu piepili. Var potēt augļu kociņus.

Ceturtdien, 13.aprīlī

Zaļā ceturtdiena, Lielā ceturtdiena, Tirā ceturtdiena. Mēness pāriet Svaru zīmē. Jaunas iepazīšanās nebūs noturīgas. Diena visumā veiksmīga, izņemot laiku no 17 līdz 18. Visveiksmīgāk rītes klusi darbi un individuālas nodarības. Tīriet un posiet māju. Cilvēkiem būs labs garastāvoklis un tieksme pēc dvēseles harmonijas. Nekļiedziet uz bērniem un padotiem.

Interesanta informācija

Katram darbam savs laiks

Sen zināmas, bet piemirstas likumsakarības:

- Vissatīgākā maltīte jābūt no rīta, jo tad organisms ēdīnu vēl nepārstrādā taukus.
- Visnepiemērotākais laiks kārtīgai ēdienreizē ir vakars, jo vielmaiņa ir palēnināta.
- Vispiemērotākais laiks kokaileim ir agri vakara stunda. Alkoholiķis dzērieni šķiet stiprāki, bet tik ātri neregē.
- Visnepiemērotākais laiks dzēršanai ir no pulksten 2 nakti līdz pulksten 6 rītā: alkohols ļoti pazemina intelektuālās spējas.
- Visnepiemērotākais laiks sporta nodarībām ir pirms saullēkta. Kermeņa temperatūra tajā brīdī ir viszemākā.
- Ar jogas vingrojumiem vislabāk nodarboties dienas vidū — pulksten 13.30. Šajā laikā ķermenis ir vislokānāks.
- Ar jogas vingrojumiem nedrīkst nodarboties no pulksten 3 nakti līdz pulksten 6 rītā, jo šajā laikā gandrīz nemaz nav iespējams koncentrēties.
- Pie zobārsta vislabāk iet pusdienlaikā. Organisms šajā laikā ir viszemākā sāpju sajūta.
- Pie zobārsta nav ieteicams iet mīktrēšļa stundās, jo sāpju sajūta šajā laikā strauji saasinās.
- Teju, teju Lieldienas klāt. Pirms saules lēkta kailām kājām un vienā kreklā jāskrien ap māju un jāiet uz upi mazgāties — tāda bija mūsu tautas iera. Tad būsi veseli. Maģisks spēks piešķirts ūdenim. Tas ir dziedinošs, spēcināošs, auglību un skaistumu veicinošs. Mazgājieties no rīta tekošā un aukstā ūdenī. Ja sāp galva, tad ieteicams mazgāt galvu zem tekoša ūdens strūkļas.

Pat mazam namiņam vajadzīgs labs jumts!

Daudzveidīgi gumijotā bitumena jumtu segumi (izturības garantija - 40 gadi)

SIA "KARLSONS un Ko"
Rīga, Jēkaba iela 24, 24. kab.
tel. 322510, fakss 212545.

KATE

MUMS PATĪK!

mazi skapiši, lieli skapi, mazām virtuvēm, plašām virtuvēm...

KATE virtuves mēbeļu salons Stabu iela 29, tālr. 291860, fax. 8-010-8860001

LIELĀ LIELDIENU PĀRDOŠANA!

Drogas

PAŠAPKALPOŠANĀS VEIKALI RĪGĀ

Te atradīsiet daudz mazas, mīļas un vajadzīgas lietas. Vai Lieldienu Zaķiem kādu no tām neienest arī Jūsu mājā?

Īpašais Lieldienu preču piedāvājums palīdzēs Jums ne tikai dāvanību sev un saviem mīļajiem izvēlēties, bet arī māju sapos lietajiem pavasara gaidīšanas svētkiem.

Uzdāviniet sev iepirkšanās priekuli!

NEPIECIEŠAMAS LIETAS

TĒRBATAS 52
DZIRNAVU 57

Viegli novietot automašīnu

Saimniecībā noderīgas lietas

Kafija

Specializētā kofijas veikala Brupinieku ielā 20 atkal jauna kafija:

* aromatizētas (10 veidi — ar Jamaikas rumu, mandeļu, šokolādes utt.) kofijas pupiņas par Ls 15 kilogramā;

* aromatizēta maltā kofija paciņās (227 grami) par Ls 1,87

* *Movenpick cafe* un *Dalmark prodomo* — ļoti stipra, aromātiska un tāpēc arī dārga kafija. Pacīna (500grami) maksā ap 6 latiem;

* *Suisse Mocha cafe*, *Cafe Vienna*, *French Vanilla Cafe* ir kofijas amerikāņu gaumē — ne īpaši stipras un jau ar sauso pienu un cukuru. Metāla kārbā ir 230 grami kofijas. Cena — Ls 3.

Profilaktiski tonizējošs medus ar ženšenu Panacea

Tas nopērkams biškopības produktu veikalos, Kalsnavā un Lāčplēša veikalā. Medu ar ženšenu ieteicams lietot bērniem, pieaugušajiem un sportistiem kā ārstniecisku un diētisku uzturīdzekli. Produkts uzlabo organisma imunitāti, tāpēc īpaši ieteicams pavasarī, kad organismam tik ļoti trūkst vitamīnu.

Tas ir kā stimulējošs līdzeklis pēc pārciestām smagām slimībām, sirds un asinsvadu kaitē, kā arī organisma vispārējā novājinātuma gadījumos. *Panacea* stimulē sirds muskuļa darbību, palielina skābekļa pieplūdi audos un uzlabo asinsriti. Produkta sastāvā esošās vielas — fermenti, vitamīni, biostimulatori, ēteriskās eļļas, dabīgās antibiotiskās vielas — ir cilvēka organismam viegli uztveramas. Tam ir augsta ārstnieciskā vērtība.

Ženšena profilaktiskā piete-

* Lai notīrītu emaljētos, keramikas, metāla vai hromētos sadzīves priekšmetus, noderēs Dānijas ražotais mazgājamaiss līdzeklis *Cif*. Tā sastāvā ir smalks dabīgā marmora pulveris un aktīvs mazgāšanas sastāvs, kas bioloģiski viegli sadalās un nepiesārņo apkārtni. Ar *Cif* viegli tīrīt vannas, veļas mazgājamu mašīnu virtuves, atkritumu spaiņus, plīti, flīzes, katlus un pannas ar stikla vai keramikas virsmām. Nekādā gadījumā *Cif* nedrīkst lietot lakotu virsmu tīrīšanai. Sargiet *Cif* no uguns! Pēc notīrīšanas sadzīves priekšmeti ilgāku laiku saglabā svaigu, patīkamu aromātu.

* Lai notīrītu emaljētos, keramikas, metāla vai hromētos sadzīves priekšmetus, noderēs Dānijas ražotais mazgājamaiss līdzeklis *Cif*. Tā sastāvā ir smalks dabīgā marmora pulveris un aktīvs mazgāšanas sastāvs, kas bioloģiski viegli sadalās un nepiesārņo apkārtni. Ar *Cif* viegli tīrīt vannas, veļas mazgājamu mašīnu virtuves, atkritumu spaiņus, plīti, flīzes, katlus un pannas ar stikla vai keramikas virsmām. Nekādā gadījumā *Cif* nedrīkst lietot lakotu virsmu tīrīšanai. Sargiet *Cif* no uguns! Pēc notīrīšanas sadzīves priekšmeti ilgāku laiku saglabā svaigu, patīkamu aromātu.

* Gaisa uzlabošanai virtuvē, guļamistabā, priekšnamā, tualetē vai vannas istabā noderēs gaisa atsvaidzinātājs *Bonaria* ar frēziju vai lavandas aromātu. Trauciņā ir ziepēm līdzīga masa, kas žūstot izdala patīkamu aromātu. Šā līdzekļa lietošana ir gaužām vienkārša — jāņem tīk uzlieme no trauciņa un jānoviet atsvaidzinātājs vēlamā vietā.

* Lai notīrītu emaljētos, keramikas, metāla vai hromētos sadzīves priekšmetus, noderēs Dānijas ražotais mazgājamaiss līdzeklis *Cif*. Tā sastāvā ir smalks dabīgā marmora pulveris un aktīvs mazgāšanas sastāvs, kas bioloģiski viegli sadalās un nepiesārņo apkārtni. Ar *Cif* viegli tīrīt vannas, veļas mazgājamu mašīnu virtuves, atkritumu spaiņus, plīti, flīzes, katlus un pannas ar stikla vai keramikas virsmām. Nekādā gadījumā *Cif* nedrīkst lietot lakotu virsmu tīrīšanai. Sargiet *Cif* no uguns! Pēc notīrīšanas sadzīves priekšmeti ilgāku laiku saglabā svaigu, patīkamu aromātu.

* Lai notīrītu emaljētos, keramikas, metāla vai hromētos sadzīves priekšmetus, noderēs Dānijas ražotais mazgājamaiss līdzeklis *Cif*. Tā sastāvā ir smalks dabīgā marmora pulveris un aktīvs mazgāšanas sastāvs, kas bioloģiski viegli sadalās un nepiesārņo apkārtni. Ar *Cif* viegli tīrīt vannas, veļas mazgājamu mašīnu virtuves, atkritumu spaiņus, plīti, flīzes, katlus un pannas ar stikla vai keramikas virsmām. Nekādā gadījumā *Cif* nedrīkst lietot lakotu virsmu tīrīšanai. Sargiet *Cif* no uguns! Pēc notīrīšanas sadzīves priekšmeti ilgāku laiku saglabā svaigu, patīkamu aromātu.

* Lai notīrītu emaljētos, keramikas, metāla vai hromētos sadzīves priekšmetus, noderēs Dānijas ražotais mazgājamaiss līdzeklis *Cif*. Tā sastāvā ir smalks dabīgā marmora pulveris un aktīvs mazgāšanas sastāvs, kas bioloģiski viegli sadalās un nepiesārņo apkārtni. Ar *Cif* viegli tīrīt vannas, veļas mazgājamu mašīnu virtuves, atkritumu spaiņus, plīti, flīzes, katlus un pannas ar stikla vai keramikas virsmām. Nekādā gadījumā *Cif* nedrīkst lietot lakotu virsmu tīrīšanai. Sargiet *Cif* no uguns! Pēc notīrīšanas sadzīves priekšmeti ilgāku laiku saglabā svaigu, patīkamu aromātu.

* Lai notīrītu emaljētos, keramikas, metāla vai hromētos sadzīves priekšmetus, noderēs Dānijas ražotais mazgājamaiss līdzeklis *Cif*. Tā sastāvā ir smalks dabīgā marmora pulveris un aktīvs mazgāšanas sastāvs, kas bioloģiski viegli sadalās un nepiesārņo apkārtni. Ar *Cif* viegli tīrīt vannas, veļas mazgājamu mašīnu virtuves, atkritumu spaiņus, plīti, flīzes, katlus un pannas ar stikla vai keramikas virsmām. Nekādā gadījumā *Cif* nedrīkst lietot lakotu virsmu tīrīšanai. Sargiet *Cif* no uguns! Pēc notīrīšanas sadzīves priekšmeti ilgāku laiku saglabā svaigu, patīkamu aromātu.

* Lai notīrītu emaljētos, keramikas, metāla vai hromētos sadzīves priekšmetus, noderēs Dānijas ražotais mazgājamaiss līdzeklis *Cif*. Tā sastāvā ir smalks dabīgā marmora pulveris un aktīvs mazgāšanas sastāvs, kas bioloģiski viegli sadalās un nepiesārņo apkārtni. Ar *Cif* viegli tīrīt vannas, veļas mazgājamu mašīnu virtuves, atkritumu spaiņus, plīti, flīzes, katlus un pannas ar stikla vai keramikas virsmām. Nekādā gadījumā *Cif* nedrīkst lietot lakotu virsmu tīrīšanai. Sargiet *Cif* no uguns! Pēc notīrīšanas sadzīves priekšmeti ilgāku laiku saglabā svaigu, patīkamu aromātu.

* Lai notīrītu emaljētos, keramikas, metāla vai hromētos sadzīves priekšmetus, noderēs Dānijas ražotais mazgājamaiss līdzeklis *Cif*. Tā sastāvā ir smalks dabīgā marmora pulveris un aktīvs mazgāšanas sastāvs, kas bioloģiski viegli sadalās un nepiesārņo apkārtni. Ar *Cif* viegli tīrīt vannas, veļas mazgājamu mašīnu virtuves, atkritumu spaiņus, plīti, flīzes, katlus un pannas ar stikla vai keramikas virsmām. Nekādā gadījumā *Cif* nedrīkst lietot lakotu virsmu tīrīšanai. Sargiet *Cif* no uguns! Pēc notīrīšanas sadzīves priekšmeti ilgāku laiku saglabā svaigu, patīkamu aromātu.

* Lai notīrītu emaljētos, keramikas, metāla vai hromētos sadzīves priekšmetus, noderēs Dānijas ražotais mazgājamaiss līdzeklis *Cif*. Tā sastāvā ir smalks dabīgā marmora pulveris un aktīvs mazgāšanas sastāvs, kas bioloģiski viegli sadalās un nepiesārņo apkārtni. Ar *Cif* viegli tīrīt vannas, veļas mazgājamu mašīnu virtuves, atkritumu spaiņus, plīti, flīzes, katlus un pannas ar stikla vai keramikas virsmām. Nekādā gadījumā *Cif* nedrīkst lietot lakotu virsmu tīrīšanai. Sargiet *Cif* no uguns! Pēc notīrīšanas sadzīves priekšmeti ilgāku laiku saglabā svaigu, patīkamu aromātu.

* Lai notīrītu emaljētos, keramikas, metāla vai hromētos sadzīves priekšmetus, noderēs Dānijas ražotais mazgājamaiss līdzeklis *Cif*. Tā sastāvā ir smalks dabīgā marmora pulveris un aktīvs mazgāšanas sastāvs, kas bioloģiski viegli sadalās un nepiesārņo apkārtni. Ar *Cif* viegli tīrīt vannas, veļas mazgājamu mašīnu virtuves, atkritumu spaiņus, plīti, flīzes, katlus un pannas ar stikla vai keramikas virsmām. Nekādā gadījumā *Cif* nedrīkst lietot lakotu virsmu tīrīšanai. Sargiet *Cif* no uguns! Pēc notīrīšanas sadzīves priekšmeti ilgāku laiku saglabā svaigu, patīkamu aromātu.

* Lai notīrītu emaljētos, keramikas, metāla vai hromētos sadzīves priekšmetus, noderēs Dānijas ražotais mazgājamaiss līdzeklis *Cif*. Tā sastāvā ir smalks dabīgā marmora pulveris un aktīvs mazgāšanas sastāvs, kas bioloģiski viegli sadalās un nepiesārņo apkārtni. Ar *Cif* viegli tīrīt vannas, veļas mazgājamu mašīnu virtuves, atkritumu spaiņus, plīti, flīzes, katlus un pannas ar stikla vai keramikas virsmām. Nekādā gadījumā *Cif* nedrīkst lietot lakotu virsmu tīrīšanai. Sargiet *Cif* no uguns! Pēc notīrīšanas sadzīves priekšmeti ilgāku laiku saglabā svaigu, patīkamu aromātu.

Foto — Uldis Briedis

va darbojas tonizējoši uz centrālo nervu sistēmu, palīdzot bezmiega, neirožu un astmas gadījumos. *Panacea* lieto divas reizes dienā pa ēdamkaroti pieaugušajiem, bet bērniem — trīs reizes dienā pa tējkaroti. Tā cena ap Ls 1,40.

Profilaktiski ārstējoša tēja Vita

Tas sastāvā ir Latvijā augošu bioloģiski aktīvu augu drogas optimālās attiecībās.

Ženšens — paaugstina organisma imunitāti un adaptācijas spējas. Tam piemīt radioimūnās īpašības. To lieto kā tonizējošu līdzekli centrālās nervu sistēmas traucējumu gadījumā, kā arī pēc pārciestām smagām slimībām. Labs profilaktiskais līdzeklis pret neirozēm, miegu, astmu, hepatitu u.c.

Bērza pumpuri — satur bioloģiski aktīvas vielas, ēteriskās eļļas, miecvielas u.c. Ir spēcīgs urindzenošs līdzeklis, noņem tūsku. Ieteicams profilaktiski lietot pret aizdusu, kuņģa kaitēm (čūlām), saaukstēšanos, gripu.

Islandes ķērpis — ļoti spēcīgs dabīgais antibiotiķis, nonāvē tuberkulozes baktērijas, ārstē klepu, uzlabo apetīti, atjauno spēkus pēc smagām slimībām.

Pilādzogas. Tām ir bakteriocidās un asins atjaunošanas īpašības un urindzenošs efekts.

Āboli — satur daudz vitamīnu un minerāliem. Profilaktiski ieteicams pret sklerozi, mazasinību, hipertonijs.

Visas šīs vielas tējā *Vita* ir sabalansētas. Vienu ēdamkaroti drogu maisījumu aplē ar vienu

* Keramikas, porcelāna vai stikla trauku mazgāšanai lieti noderēs Itālijā ražotais mazgājamaiss līdzeklis *Sunlight*. Pārdošanā tas ir 500 ml fasējuma plastmasas traukos. Šis līdzeklis jums kalpos tikpat ilgi, cik liets parastā trauku mazgājama līdzekļa. *Sunlight* ir koncentrēts šķidrums. Šim mazgāšanas līdzeklim ir citrona aromāts, kas saglabājas pēc trauku mazgāšanas. Ar *Sunlight* palīdzību arī vis-taukainākos traukus viegli nomazgāt pat aukstā ūdenī.

* Keramikas, porcelāna vai stikla trauku mazgāšanai lieti noderēs Itālijā ražotais mazgājamaiss līdzeklis *Sunlight*. Pārdošanā tas ir 500 ml fasējuma plastmasas traukos. Šis līdzeklis jums kalpos tikpat ilgi, cik liets parastā trauku mazgājama līdzekļa. *Sunlight* ir koncentrēts šķidrums. Šim mazgāšanas līdzeklim ir citrona aromāts, kas saglabājas pēc trauku mazgāšanas. Ar *Sunlight* palīdzību arī vis-taukainākos traukus viegli nomazgāt pat aukstā ūdenī.

* Keramikas, porcelāna vai stikla trauku mazgāšanai lieti noderēs Itālijā ražotais mazgājamaiss līdzeklis *Sunlight*. Pārdošanā tas ir 500 ml fasējuma plastmasas traukos. Šis līdzeklis jums kalpos tikpat ilgi, cik liets parastā trauku mazgājama līdzekļa. *Sunlight* ir koncentrēts šķidrums. Šim mazgāšanas līdzeklim ir citrona aromāts, kas saglabājas pēc trauku mazgāšanas. Ar *Sunlight* palīdzību arī vis-taukainākos traukus viegli nomazgāt pat aukstā ūdenī.

* Keramikas, porcelāna vai stikla trauku mazgāšanai lieti noderēs Itālijā ražotais mazgājamaiss līdzeklis *Sunlight*. Pārdošanā tas ir 500 ml fasējuma plastmasas traukos. Šis līdzeklis jums kalpos tikpat ilgi, cik liets parastā trauku mazgājama līdzekļa. *Sunlight* ir koncentrēts šķidrums. Šim mazgāšanas līdzeklim ir citrona aromāts, kas saglabājas pēc trauku mazgāšanas. Ar *Sunlight* palīdzību arī vis-taukainākos traukus viegli nomazgāt pat aukstā ūdenī.

* Keramikas, porcelāna vai stikla trauku mazgāšanai lieti noderēs Itālijā ražotais mazgājamaiss līdzeklis *Sunlight*. Pārdošanā tas ir 500 ml fasējuma plastmasas traukos. Šis līdzeklis jums kalpos tikpat ilgi, cik liets parastā trauku mazgājama līdzekļa. *Sunlight* ir koncentrēts šķidrums. Šim mazgāšanas līdzeklim ir citrona aromāts, kas saglabājas pēc trauku mazgāšanas. Ar *Sunlight* palīdzību arī vis-taukainākos traukus viegli nomazgāt pat aukstā ūdenī.

* Keramikas, porcelāna vai stikla trauku mazgāšanai lieti noderēs Itālijā ražotais mazgājamaiss līdzeklis *Sunlight*. Pārdošanā tas ir 500 ml fasējuma plastmasas traukos. Šis līdzeklis jums kalpos tikpat ilgi, cik liets parastā trauku mazgājama līdzekļa. *Sunlight* ir koncentrēts šķidrums. Šim mazgāšanas līdzeklim ir citrona aromāts, kas saglabājas pēc trauku mazgāšanas. Ar *Sunlight* palīdzību arī vis-taukainākos traukus viegli nomazgāt pat aukstā ūdenī.

* Keramikas, porcelāna vai stikla trauku mazgāšanai lieti noderēs Itālijā ražotais mazgājamaiss līdzeklis *Sunlight*. Pārdošanā tas ir 500 ml fasējuma plastmasas traukos. Šis līdzeklis jums kalpos tikpat ilgi, cik liets parastā trauku mazgājama līdzekļa. *Sunlight* ir koncentrēts šķidrums. Šim mazgāšanas līdzeklim ir citrona aromāts, kas saglabājas pēc trauku mazgāšanas. Ar *Sunlight* palīdzību arī vis-taukainākos traukus viegli nomazgāt pat aukstā ūdenī.

* Keramikas, porcelāna vai stikla trauku mazgāšanai lieti noderēs Itālijā ražotais mazgājamaiss līdzeklis *Sunlight*. Pārdošanā tas ir 500 ml fasējuma plastmasas traukos. Šis līdzeklis jums kalpos tikpat ilgi, cik liets parastā trauku mazgājama līdzekļa. *Sunlight* ir koncentrēts šķidrums. Šim mazgāšanas līdzeklim ir citrona aromāts, kas saglabājas pēc trauku mazgāšanas. Ar *Sunlight* palīdzību arī vis-taukainākos traukus viegli nomazgāt pat aukstā ūdenī.

* Keramikas, porcelāna vai stikla trauku mazgāšanai lieti noderēs Itālijā ražotais mazgājamaiss līdzeklis *Sunlight*. Pārdošanā tas ir 500 ml fasējuma plastmasas traukos. Šis līdzeklis jums kalpos tikpat ilgi, cik liets parastā trauku mazgājama līdzekļa. *Sunlight* ir koncentrēts šķidrums. Šim mazgāšanas līdzeklim ir citrona aromāts, kas saglabājas pēc trauku mazgāšanas. Ar *Sunlight* palīdzību arī vis-taukainākos traukus viegli nomazgāt pat aukstā ūdenī.

* Keramikas, porcelāna vai stikla trauku mazgāšanai lieti noderēs Itālijā ražotais mazgājamaiss līdzeklis *Sunlight*. Pārdošanā tas ir 500 ml fasējuma plastmasas traukos. Šis līdzeklis jums kalpos tikpat ilgi, cik liets parastā trauku mazgājama līdzekļa. *Sunlight* ir koncentrēts šķidrums. Šim mazgāšanas līdzeklim ir citrona aromāts, kas saglabājas pēc trauku mazgāšanas. Ar *Sunlight* palīdzību arī vis-taukainākos traukus viegli nomazgāt pat aukstā ūdenī.

* Keramikas, porcelāna vai stikla trauku mazgāšanai lieti noderēs Itālijā ražotais mazgājamaiss līdzeklis *Sunlight*. Pārdošanā tas ir 500 ml fasējuma plastmasas traukos. Šis līdzeklis jums kalpos tikpat ilgi, cik liets parastā trauku mazgājama līdzekļa. *Sunlight* ir koncentrēts šķidrums. Šim mazgāšanas līdzeklim ir citrona aromāts, kas saglabājas pēc trauku mazgāšanas. Ar *Sunlight* palīdzību arī vis-taukainākos traukus viegli nomazgāt pat aukstā ūdenī.

* Keramikas, porcelāna vai stikla trauku mazgāšanai lieti noderēs Itālijā ražotais mazgājamaiss līdzeklis *Sunlight*. Pārdošanā tas ir 500 ml fasējuma plastmasas traukos. Šis līdzeklis jums kalpos tikpat ilgi, cik liets parastā trauku mazgājama līdzekļa. *Sunlight* ir koncentrēts šķidrums. Šim mazgāšanas līdzeklim ir citrona aromāts, kas saglabājas pēc trauku mazgāšanas. Ar *Sunlight* palīdzību arī vis-taukainākos traukus viegli nomazgāt pat aukstā ūdenī.

* Keramikas, porcelāna vai stikla trauku mazgāšanai lieti noderēs Itālijā ražotais mazgājamaiss līdzeklis *Sunlight*. Pārdošanā tas ir 500 ml fasējuma plastmasas traukos. Šis līdzeklis jums kalpos tikpat ilgi, cik liets parastā trauku mazgājama līdzekļa. *Sunlight* ir koncentrēts šķidrums. Šim mazgāšanas līdzeklim ir citrona aromāts, kas saglabājas pēc trauku mazgāšanas. Ar *Sunlight* palīdzību arī vis-taukainākos traukus viegli nomazgāt pat aukstā ūdenī.

Praktiskam virietim

Skrāpi krāsas noņemšanai

Konsultē būvzinieris Pēteris Krūmiņš, speciāli Dienai

Diez vai jums izdosies nokrāsot loga rāmi, nenosmērējot stiklu. Kad krāsa nozūvusi, krāsas punktiņus vai līnijas no stikla viegli notīriet ar speciālu skrāpi (1.attēls). Tas ir ļoti praktisks un ērts lietošanai. Skrāpi ievietots speciāls asmenis (2.attēls), kas atgādina zīli. Asmeņa platums ir 42 mm. Kad asmenis nodilis, to viegli apmainīt pret jaunu. Šādus skrāpus stikla tīrīšanai var nopirkt arī ar ērtu rokturi (3.attēls). Skrāpi asmeņa platums ir 170 mm.

Vēlās krāsojums jāņem arī tādā gadījumā, ja loga rāmi, durvis vai grīdu esat nolēmuši pārkrāsot. Profesionāli to veic ar karstā gaisa pistoli, taču mājās praktiskāks ir skrāpis. Vecā krāsojuma noņemšanai vienkāršākie ir trīsstūrveida skrāpi ar koka rokturi (4.attēls). To asmeņi ir 20, 50, 75, 100 un pat 125 mm plati.

Speciāli skrāpi vecā krāsojuma noņemšanai izgatavoti no rūdita metāla (5.attēls). Šāda skrāpi asmenis ir 35 — 62 mm plats. Kad tas nodilis, asmeni viegli apmainīt pret jaunu. Ar šādu skrāpi veco krāsojumu var noņemt no jebkura materiāla virsmas — koka, metāla, betona.

Ja esat nolēmuši likt pamatus jaunai būvei, noderēs speciāls cietmetāla skrāpis ar ērtu un garu rokturi (6.attēls). Ar to jaunbūvēti atbēta pamatu veidnes viegli atbrīvosiet no pielīpušajiem betona gabaliem. Skrāpi asmeņa platums ir 50 — 60 mm plats. Nodilušo asmeni viegli apmainīt pret jaunu.

Diez vai jums izdosies nokrāsot loga rāmi, nenosmērējot stiklu. Kad krāsa nozūvusi, krāsas punktiņus vai līnijas no stikla viegli notīriet ar speciālu skrāpi (1.attēls). Tas ir ļoti praktisks un ērts lietošanai. Skrāpi ievietots speciāls asmenis (2.attēls), kas atgādina zīli. Asmeņa platums ir 42 mm. Kad asmenis nodilis, to viegli apmainīt pret jaunu. Šādus skrāpus stikla tīrīšanai var nopirkt arī ar ērtu rokturi (3.attēls). Skrāpi asmeņa platums ir 170 mm.

Vēlās krāsojums jāņem arī tādā gadījumā, ja loga rāmi, durvis vai grīdu esat nolēmuši pārkrāsot. Profesionāli to veic ar karstā gaisa pistoli, taču mājās praktiskāks ir skrāpis. Vecā krāsojuma noņemšanai vienkārš

ĀRZEMJU ZINĀS

Pret Bilu Clintonu izdarītā atentāta vaininiekam draud mūža ieslodzījums

Vašingtona, 5. apr. (AP) ASV federālā zvērīnāto tiesa otrdien atzina par vainīgu Francisko Martīnu Duranu atentāta mēģinājumā pret Valsts prezidentu Bilu Clintonu, jo pagājušā gada rudenī viņš no pusautomātiskā ieroča raidīja Baltā nama virzienā vairākus šāvienus.

Durans tika arī atzīts par vainīgu uzbrukumā četriem drošības dienesta virsniekiem, nelikumīgā šaujamieroča glabāšanā, federālā īpašuma bojāšanā, ieroča izmantošanā vardarbīgos nolūkos un šaujamieroča transportēšanā, šķērsojot vairāku štatu robežas ar nodomu nogalināt prezidentu. Iespējams, ka Duranam varētu tikt piespriests mūža ieslodzījums.

Pagājušā gada 29. oktobrī Durans vairākas stundas stāvējis pie Baltā nama, pēkšņi izvilcis zem mēteļa pašlēcīgo ieroci un raidījis prezidenta mītnes virzienā vairākus šāvienus, kas nevienu no tiem nepārspēja. Kāds pusaudzis, kas atradās netālu no šāvēja, liecināja, ka Durans šācis šaut pēc tam, kad izdzirdis viņu saukām, ka pie Baltā nama stāvošais cilvēks izskatās līdzīgs prezidentam

Bilam Clintonam. Atentāta laikā B. Klintonas atradās savos Baltā nama apartamentos, kur skatījās sēdienes futbola spēles pārraidi. Pēc šāvieniem Baltā nama virzienā divi netālu stāvošie tūristi sakāra šāvēju un aizturēja līdz brīdim, kamēr viņiem palīgā piesteidzās Baltā nama drošības dienesta darbinieki. Divas nedēļas ilgstošajā tiesā Durana advokāti apgalvoja, ka viņu klients ir šizofrēniķis, kas it kā redz neparastas vizijas. Durans esot šācis šaut pēc tam, kad viņam licies, ka Balto namu pārklāj kāda noslēpumaina dūmaka, un šaušana esot bijusi tikai mēģinājums izglābt pasauli. Saskaņā ar advokātu apgalvojumiem, kas atsauca uz ārstu slēdzieniem, viņu klients kopš 1994. gada marta bijis pārliecināts, ka stāties sakaros ar daudzkrāsainu citplanēti, kas Duranu savukārt informējis par dūmaku, kas jau gadu tūkstoši klāj Balto namu. Prokurors Eriks Dubeljers izteicis neticību ārstu apgalvojumiem par viņu klienta psihisko slimību un paziņojis, ka Durans ar šo notikumu pie Baltā nama esot vēlējis vienīgi kļūt populārs sabiedrībā. ◆

Viljijs Klāss noliedz līdzdalību kukuļņemšanas skandālā

Brisele, 5. apr. (AP) Trešdien NATO vadītājs Viljijs Klāss pārtrauca nedēļas ilgo klusēšanu un paziņoja, ka viņam neesot nekāda sakara ar plaši izskanējušo kukuļņemšanas skandālu un viņš neesot vainīgs. «Es neredzu ne mazāku iemeslu, lai atkāptos no iepriekšējā amata,» V. Klāss paziņojis intervijā, kas publicēta sešos Eiropas lielākajos laikrakstos.

Lai gan NATO dalībvalstu valdības joprojām atbalsta V. Klāsa kandidātūru Ziemeļatlantijas organizācijas vadītāja posteni, viņa politiskie oponenti un Eiropas lielākie laikraksti savās slejās pauduši viedokli, ka V. Klāsam tomēr būtu nepieciešams atkāpties. NATO pašreizējais ģenerālsēkretārs tiek turēts aizdomās par līdzdalību kukuļņemšanā no Itālijas aviorūpniecības uzņēmuma Agusta, kas 1988. gadā samaksāja tolaik Belģijā valdošajai Flāmu Sociālistiskajai partijai 1,5 miljonus ASV dolāru lielu kukuļi, bet preti saņēma 330 miljonus ASV dolāru lielu kontraktu par 48 helikopteru piegādi Belģijas armijai. Tobrid Viljijs Klāss bija Belģijas finanšu ministrs un valdošās partijas augsta ranga ierēdnis.

Sā gada februārī tika arestētas trīs ietekmīgas Flāmu Sociālistiskās partijas amatpersonas, kas tika uzskatītas par galvenajiem vaininiekiem kukuļņemšanas skandālā. No sava amata skandāla rezultātā nesen bija spiesti atkāpties arī Belģijas ārlietu ministrs Franks Vandenbruks. Viljijs Klāss uzskata, ka atkāpšanās no NATO ģenerālsēk-

NATO ģenerālsēkretārs Viljijs Klāss spiež roku Polijas premjerministram Jozefam Oleksijam pēc preses konferences NATO galvenajā mītnē Briselē. J. Oleksijs ierosināja NATO līdz 1996. gadam izveidot — uzņemt vai neuzņemt jaunus dalībvalstis Ziemeļatlantijas aliansē. Foto — EPA—A.F.I.

ģijas ārlietu ministrs Franks Vandenbruks. Viljijs Klāss uzskata, ka atkāpšanās no NATO ģenerālsēk-

retāra amata ļautu uzskatīt, ka viņš atzīst savu vainu. Laikraksta Financial Times slejās V. Klāss pazi-

ņojis: «Man nav nekādas slēpības, un es varu droši skatīties cilvēkiem acīs.» ◆

ISZIŅAS

Tallina. Pasāzīeru vilciena Tallina—Maskava un autobusa sadursmes rezultātā otrdien vakarā Tallinas apkaimē gājuši bojā četri cilvēki, divas autobusa pasažieres ievietotas slimnīcā. Autobuss sadursmē pārrauts uz pusēm, un tā daļas atsvietas 350 metru attālumā. Negadījumā vainojama autobusa vadītāja neuzmanība. ◆

Brisele. Trešdien NATO ģenerālsēkretārs Viljijs Klāss noraidījis Krievijas prasības sniegt garantijas, ka gadījumā, ja kāda bijušās PSRS militārā bloka valsts pievienosies Ziemeļatlantijas aliansē, tās teritorijā netiks izvietoti ārvalstu bruņotie spēki un kodolieroči. ◆

Pekina. Ķīnas prezidents Čjans Czemins piedalīsies 9. maijā Maskavā paredzētajās svinībās par godu uzvarai pārt fašistisko Vāciju, trešdien paziņoja Ķīnas Ārlietu ministrija. ◆

Tokija. Trešdien Japānas policija paziņojusi, ka Okinavas lidostā pirmdien aizturējusi kādu sievieti, kuras somā atradās vairākas Aum Shinrikyo reliģiskās sekas locekļu pases un saraksti. Šī sievieti identificēta kā 37 gadus veca minētās reliģiskās sekas augsta amata ierēdņa sieva. Līdz šim viņa atteikusies atbildēt uz jebkādiem policijas uzdotajiem jautājumiem. ◆

Vašingtona. ASV prezidents Bils Klintonu un Lielbritānijas premjerministru Džons Meidžers otrdien vienoti puda nostāju, ka iebilst pret Irānai agrāk noteikto sankciju atcelšanu, vienojās par kopējo nostāju Bosnijas konflikta atrisināšanai un abu valstu attiecībās ar Krieviju. D. Meidžers, kas pašlaik atrodas vizītē ASV, izteicis, ka viņa personiskās attiecības ar B. Klintonu esot lieliskas un tā esot kila ASV un Lielbritānijas stabilitātes atbalstam. ◆

Maskava. Japānas reliģiskā sekta Aum Shinrikyo 1994. gadā piedāvāja

japāņu studentiem Krievijā iziet desmit dienu militāro sagatavošanas kursu kādā no militārajām bāzēm netālu no Maskavas. Japāņu studenti militārās zinības smeltnos no bijušajiem speciālo uzdevumu vienību kaujiniekiem. Reklāmas prospekti ar šādu piedāvājumu pagājušajā gadā tika izplatīti dažās Japānas augstskolās. ◆

Nujorka. Salvadoras varasiestādes otrdien paziņojušas, ka tām izdevies atklāt pret NATO ģenerālsēkretāru Butrosu Butrosu Ali vērstu atentātu. B.B. Gali pagājušās nedēļas nogalē apmeklēja Salvadoru. ANO ģenerālsēkretāram doties ceļā no lidostas uz tikšanos ar valsts prezidentu, bija paredzēts uzspriest cēlmā stāvokļa mašīna paslēptu spridzekļus. ◆

Parīze. Eiropas savienība otrdien izteikusi protestu pret Krievijas prezidenta Borisa Jeļcina parakstīto likumu, kas ārvalstu pilsoņiem, kuri ierodas Krievijā, uzliek par pienākumu izdarīt analīzi AIDS vīrusa noteikšanai. ◆

Vašingtona. Trešdien ASV Pārštāvju palāta paredzēja balsošanu par Republikāņu partijas ierosināto nodokļu samazināšanas projektu. Tas tiek veikts saskaņā ar pagājušajā gadā republikāņu sastādīto priekšvēlēšanu solījumu programmu Kontrasts ar Ameriku, un šā likumprojekta apstiprināšanas gadījumā tiks izpildīti republikāņu vēlētajiem agrāk dotie solījumi pirmajām simt dienām ASV Kongresā. ◆

Zamboanga. Ap 200 islama separatistu veikusi bruņotu uzbrukumu kādai Dienvidfilipīnu pilsētai, aplaupot bankas un veikalus, nodēzinot mājas. Filipīnas valdības armijas vienībām izdevās nemierniekus piespiest pamest pilsētu un rast patvērumu netāljā mežā. Otrdien varasiestādes, pilsētā pārņemot kontroli, atrada 37 nogalinātus cilvēkus. ◆

(AP, LETA—AFP, DPA, BNS)

Baltkrievijas prezidents bistas no pārratumiem ar NATO

Jurijs Svirko, Dienas korespondents Minskā

Minska, 5. apr. «Es gribētu, lai mēs koordinētu savas attiecības ar NATO,» Baltkrievijas prezidents Aleksandrs Lukašenko paziņoja Polijas senāta maršalam Adamam Struzikam, kura oficiālā vizīte beidzās šodien.

«Mums jāzina, ka uz rietumu robežas nebūs nekādu pārratumu,» piebilda prezidents. Pēc viņa vārdiem, Baltkrievijai nav laika, lai nodarbotos ar ekonomikas militarizāciju, jo jārisina daudzi citi jautājumi. Kā apgalvo aculiecinieki, A. Struziks šo prezidenta frāzi nav sapratis, jo nav varējis atrast sakarību starp NATO paplašināšanas problēmu un nepieciešamību militarizēt Baltkrieviju. Vēl jo vairāk tāpēc, ka Polijas senāta maršals aizskāra jautājumu, kas saistīts ar to, kā Baltkrievija izpilda līgumu par parastā bruņojuma Eiropā samazināšanu, taču atbildē saņēma komentāru par NATO.

Tūdaļ pēc «pārratumiem» uz rietumu robežas A. Lukašenko paziņoja: «100 000 poļu, kas dzīvo republikas teritorijā, pie mums jūtīsies kā savā dzimtenē.» Tiekoties šodien ar Baltkrievijas poļu diasporu Grodņas apgabalā, A. Struziks uz-

klausīja sūdzības par pašreizējo valdību. Vēl nebūdamas prezidents, A. Lukašenko solīja uzcelt Grodņas poļu skolu, taču tās nav vēl šodien. Daudzi poļi sūdzējās par valodas problēmām. Lai cik tas būtu divvalņu, viņus uztrauc nevis baltkrievizācija, bet rusifikācija. Proti, poļi ir satraukušies par Baltkrievijas prezidenta iniciatīvu rīkot referendumu jautājumā par valsts valodas statusa piešķiršanu krievu valodai līdzās baltkrievu valodai. Poļi atceras, ka 1920. gadā Baltkrievijas PSR bija četras valsts valodas: baltkrievu, krievu, poļu un ebreju.

Polijas senāta maršals tikās arī ar Baltkrievijas AP spikuru Mečeslavu Gribu, kas puda vēlni, lai Polija kā Eiropas padomes dalībvalsts palīdzētu Baltkrievijas uzņemšanā šajā organizācijā. Taču, pēc Minskas žurnālistu domām, par patiesu sensāciju A. Struzika divu dienu ilgās vizītes laikā kļuva A. Lukašenko frāze, kas Polijas viesim teica: «Mēs aizvien vairāk un vairāk ticamies pēc jūsu pieredzes un praktiski ejam pa jūsu ceļu ekonomikas reformēšanā.» Lai nu kā, bet patlaban Baltkrievija aktīvi apspriež šodien publicēto prezidenta rīkojumu par ceļu investīciju fondu darbības apturēšanu, kas būtībā nozīmē «tās privatizācijas beigas, kas vēl nav sākusies.» ◆

Tretjakovka atkal sauc ciemos

Anita Matisone, Dienas korespondente Maskavā

Maskava, 5. apr. Sauklis «Mākslu tautai» trešdien Maskavā beidzot ieguva reālu skanējumu. Pēc gandrīz desmit gadiem restoratoru loka pavadītais divtentuāls savas durvis apmeklētājiem atvēra Tretjakova galeriju.

No iepriekšējās krievu kultūras vērtību glabātuves pārbūvētajai ir atstājus tikai kriegsarkānās mājas sienas, tā vismaz stāsta galerijas darbinieki. Bet iekšpusē pēc būtības ir pilnīgi jauns muzejs. Pēc tehniskajiem rādītājiem tas ir pats mūsdienuākais Krievijā (pat ar pacēlāju invalidiem). Centieni radīt paradīzi līdzīgu klimatu (ne jau apmeklētājiem, bet gan mākslas darbiem) tik ļoti novicināja galerijas atklāšanu, ka jauno paziņojumu par

tās darbības sākšanu uztvēra ar neuzticību. Vairāki iepriekšējie mēģinājumi ielaist Tretjakovkā apmeklētājus tika pēdējā brīdī atdīti, jo mākslīgi radītais klimats pēkšņi izrādījās līdz galam neizveidots. Sienas ar labākajiem Krievijas mākslas paraugiem pēkšņi sāka «asarot», un rekonstrukciju nācās turpināt.

Trešdien totes svīdas galerijas vadība, pieņemot pirmos viesus. Tiem, gluži tāpat kā pirms desmit gadiem, nācās vilkt kājas čības, bet šoreiz maršruts bija citādāks. Galerijas teritorijā ir palielinājusies. Protams, arī eksponātu skaits pieaudzis — par 40 tūkstošiem. Pilnīgi jauns nodalījums ekspozīcijā ir grafikas zāle. Atsevišķi izstādīti avangarda darbi. Taču vairākus cilvēkus šajā dienā un, domājams, arī nākotnē nāks skatīties nevis tos, bet krievu mākslas klasiku: Repinu, Aivazovski. ◆

NACIONĀLĀS ZINĀS

Rāmavā izstādē — Pavasaris '95

Izstādē Pavasaris '95 izstāžu kompleksā Rāmava piedalās 140 firmas no 18 valstīm. Kā preses konference izteicās izstāžu vadītājs Gunārs Zalcmanis, šoreiz firmu skaits sasniedzis rekordskaitli. Lai arī G. Zalcmanis uz Dienas jautājumu atbildēja, ka pagājušajās izstādēs zemnieki labprāt iegādājušies tehniku, Diena no izstādes laikā aptaujātajiem zemniekiem dzirdēja, ka tik dārga tehnika neesot pa kabatai. Attēlā redzams, ka izstādē ieradās ne jau tikai, lai pirkto tehniku. Foto — Aigars Jansons, A.F.I.

Lursoft un Tieslietu ministrija cīnās par pieeju Uzņēmumu reģistram

Valdis Francs

Rīga, 5. apr. Tieslietu ministrija (TM) ir nolēmusi pārņemt savu kontrolē Uzņēmumu reģistru (UR) datu bāzi, ko šobrīd tehniski apkalpo SIA Lursoft, savukārt tā uzskata, ka šī datu bāze ir Lursoft intelektuālais īpašums, un nevēloties to nodot. Firma uzskata, ka, pārņemot datu bāzi, TM ierobežos informācijas pieejamības brīvību.

TM valsts sekretārs Aivars Maldups trešdien preses konferences paskaidroja, ka TM nenodarbosies ar UR datu slēpšanu. Pārņemot datu bāzi, ministrija mēģinot sakārtot UR darbu, kā arī pastiprināt kontroli pār tā informācijas bāzi, lai tā tiktu izmantota vienīgi likumā paredzētajos gadījumos.

Turklāt TM ir norēķinājusies ar Lursoft par UR uzstādīto datortehniku, programmu izstrādi un datu ievadīšanu bāzē, tādēļ TM nolēmusi vienpusēji lauzt līgumu ar Lursoft

(šādu iespēju paredz starp UR un Lursoft noslēgtais līgums), un turpmāk datu bāzi apkalpos paši UR darbinieki. Turklāt pēdējā laikā Lursoft darbinieki atsakoties izsniegt ziņas no datu bāzes pat UR galvenajam notāram R. Zolotovam. 30. martā Lursoft esot atslēdzis UR automatizēto sistēmu, tādēļ kopš tā brīža valsts iestādēm netiek izsniegta informācija, netiek reģistrēti nomas līgumi, kas traucē privatizāciju, kā arī netiek izsniegtas reģistrācijas apliecības. Lai gan Lursoft datu bāzi uzskata par savu intelektuālo īpašumu, vēl šobrīd tā TM nav sniegusi pamatojumu šim apgalvojumam.

A. Maldups informēja, ka 1992. gada 1. jūlijā starp UR un Lursoft noslēgtais līgums neatbilst likumā paredzētajiem nosacījumiem, jo torcējaisies UR vadītājs nebija tiesīgs slēgt līgumu UR vārdā, jo UR nav juridiskā persona. Taču TM nedoma panākt minētā līguma atzīšanu

par spēkā neesošu, bet cenšas panākt tā laušanu. Turklāt šis līgums ticis noslēgts, apmierinot Lursoft intereses, neparedzot adekvātu valsts interešu nodrošināšanu un aizsardzību, informēja A. Maldups. TM vadība cer, ka šo konfliktu izdosies atrisināt sarunu ceļā, taču, ja tas neizdosies, TM ir gatava aizstāvēt savas tiesības tiesā.

Savukārt Lursoft vadība, nepiekrītot TM viedoklim, nostiprinājusi Ministru prezidentam Mārim Gaīlim vēstuli, kurā informē, ka viņiem radušās nopietnas aizdomas, ka kāds mēģinot apstādīnāt UR automatizēto sistēmu, jo esot notikusi iejaukšanās sistēmas administrātorā kompjuterā. Lursoft uzskata, ka kāds mēģinot izdzēst datu bāzi, lai vēlāk varētu teikt, ka tas noticis Lursoft vainas dēļ.

TM darbinieki informēja, ka iejaukšanās datu bāzē nav konstatēta un datu bāzes telpas signalizācija neesot nostrādājusi. ◆

Birkavs nevēlas būt par aizsardzības ministru

Līga Laizāne

Rīga, 5. apr. Latvijas ārlietu ministrs Valdis Birkavs nevēlētos ieņemt arī aizsardzības ministra posteni, ja viņam tas oficiāli tiktu piedāvāts, jo viņam esot pietiekami daudz darba pašreizējā amatā, trešdien V. Birkavs sacīja intervijā Dienai. V. Birkavs pastāstīja, ka «garāmejošā sarunā» esot apspriesta iespēja viņam savienot abus šos amatus līdz nākamajām Saimes vēlēšanām, taču tas nav iespējams.

V. Birkavs sacīja, ka viņu kā ārlietu ministru ļoti nodarbina jautājums par Latvijas sadarbību ar NATO Partnerattiecību mieraun ietvaros, Rietumeiropas savienību un tām militārajiem aktivitātēm, kas saistītas ar Latvijas virzību uz NATO. Katrs nepārdomāts solis šajā ziņā radot problēmas ārlietu ministram. Tomēr «uzņemties aizsardzības ministra pienākumus, ja man to piedāvās, es gan neatsakos, jo mans uzdevums ir nodrošināt drošību ar ārpolitiskiem līdzekļiem.

Es varu ārpolitikā aktīvi veicināt šos procesus, bet šā laikā nevaru iedziļināties iekšējās Aizsardzības ministrijas un Nacionālo bruņoto spēku problēmās. Tā nebūs nopietna pieeja. Ir jāatrod cilvēks, kas spēš to veikt, un es viņam palīdzēšu ārpolitiskos aspektos,» sacīja V. Birkavs.

Māra Gaīļa prombūtnes laikā, kad premjerministrs no 2. līdz 4. aprīlim uzturējās Vācijā, Valdis Birkavs pildīja arī aizsardzības ministra pienākumus. ◆

Rīgā atver Reuter Baltijas ziņu biroju

Toms Liepiņš

Rīga 5. apr. Trešdien Rīgā viena no pasaulē lielākajām ziņu aģentūrām Reuter atvēra savu kārtējo — jau 126. ziņu biroju, kas informēs savus klientus par politiskajām, ekonomiskajām un citām norisēm Latvijā, Lietuvā un Igaunijā.

Kā informēja Reuter galvenais administrators Pīters Džobs, pēc Otrā pasaules kara Reuter informāciju, turklāt visai ierobežotu, varēja saņemt caur Maskavu, bet tagad iespējama informācijas tieša ieguve Baltijas valstīs. Kā izdevīgākos un interesētākos Baltijas ziņu pircējus P. Džobs minēja Vāciju un Skan-

dinārijas valstis. No Reuter piedāvātajiem ziņu piegādes veidiem — teksta, skaitļiem, grafiskās diagrammas, foto un video — Baltijai līdz šim bijis raksturīgs tekstuālo ziņu piegādes veids, bet Skandināvijā arvien lielāka esot interese par foto informāciju.

Reuter galvenais korespondents Baltijā un Ziemeļvalstīs Šaimons Heidons uzsvēra, ka «tāpat kā ikviens no Reuter birojiem visā pasaulē, Rīgas birojs uzturēs mūsu ātruma un precizitātes standartus. ◆

REKLĀMU UN SLUDINĀJUMUS PIENĒM

Rīgā, Pils ielā 12, 2. stāvā. Tāl. 221133.

Firma **Auxilium** ir vienīgā oficiālā pārstāve un izplatītāja Baltijas valstīs un NVS vācu firmas **NOBA Verbandmittel** medicīnas precēm. Jau vairāk nekā 75 gadus **NOBA Verbandmittel** ir specializējies pārsienamo līdzekļu ražošanā. Daudzi no šiem līdzekļiem ir oriģinālizgudrojumi, tie reģistrēti un atzīti visā pasaulē.

Firma **Auxilium** un **NOBA Verbandmittel** rīko semināru - prezentāciju

NOBA Verbandmittel
Danz GmbH u. Co KG
PĀRSIENAMIE LĪDZEKĻI

Rīgas pilsētas 7. klīniskās slimnīcas **Gaiļezers** mazajā zālē - Rīgā, Hipokrāta ielā 2

1995. gada 7. aprīlī
pulksten 11.00

Informācija par semināru un NOBA pārsienamie līdzekļiem mūsu biroja Rīgā - Audēju ielā 11. Tāl. 224978, 226248

SAEIMAS ĪSZIŅAS

Rīga, 5. apr.

SAB direktoru vēlē ar biļeteniem

Saeima šodien pēc frakcijas *Tēvzemei un brīvībai* priekšlikuma izmainīja Satversmes aizsardzības biroja direktora ievēlēšanas kārtību. Līdz šim Saeimas Kārtības rullis paredzēja aizklātu balsošanu ar elektronisko ierīci, taču tā būs jāveic ar biļeteniem. TB frakcijas vadītājs Māris Grīnblats presē paskaidroja, ka, balsojot ar elektronisko iekārtu, balsošanas aizklātumu nav iespējams nodrošināt pilnībā, jo citi deputāti var novērot kolēģa balsojumu. ◆

Aicina Ulmani lūgt Krieviju pārtraukt karu Čečenijā

Atturoties *Lidietības* deputātiem un Mārim Graudiņam no *Latvijas cēla*, Saeima trešdien pieņēma Zemnieku savienības, KDS un *Tēvzemei un brīvībai* deputātu izstrādāto aicinājumu Guntim Ulmanim nekavējoties griezties pie Krievijas Federācijas prezidenta, valdības un parlamenta ar aicinājumu tūlīt pārtraukt Krievijas bruņoto spēku uzbrukumus Čečenijas pilsētām un ciemiem, izbeigt cilvēktiesību pārkāpumus, genocīdu pret Čečenijas tautu un atzīt tās tiesības uz pašnoteikšanos. M. Graudiņš *Dienai* paskaidroja, savas atturēšanās iemeslus — viņš uzskata, ka mazam tautām ir jāpierāda savas tiesības uz pašnoteikšanos un varbūt Čečenijai nemaz nav jābūt neatkarīgai valstij. ◆

Nelliņa Ločmele

Cienjamie lasītāji!
Ja jums nav izdevies kioskā nopirkt mūsu avīzi, lūdz, zvaniet pa tālr. 327237

LĪDZJŪTĪBAS

Latvijas autoceļu direkcijas kolektīvs izsaka dziļu līdzjūtību ceļu uzturēšanas daļas vecākajam referentam Ojāram Gulbim, tēvu smiltājā pavadot.

LR Valsts ieņēmumu dienests izsaka visdziļāko līdzjūtību Valsts ieņēmumu dienesta referentei Marijai Tenisai, tēvu mūžībā aizvadot.

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Marijai Tenisai sakarā ar tēva nāvi.

Latvijas radio kolektīvs

Latvijas Zinātņu akadēmija skumst par LZA goda locekļa, Dr. hab. med., profesora **Lazara Javorkovska** nāvi un izsaka visdziļāko līdzjūtību piederīgajiem.

Rīgas slimnīcas **Bikur Holim** kolektīvs dziļi sēro sakarā ar izcilā zinātnieka un klīnista, Latvijas Zinātņu akadēmijas goda akadēmika, habilitētā medicīnas doktora, profesora **Lazara Javorkovska** nāvi un izsaka dziļu līdzjūtību nelielā ģimenei, radiem un tuviniekiem. Atvadas notiks 10. aprīlī plkst. 14. Krematorijas sēru zālē (Varoņu ielā 3). Rīgas slimnīcas **Bikur Holim** kolektīvs

Latvijas Zvērinātu notāru padome izsaka visdziļāko līdzjūtību zvērīnātai notārei Ausmai Sirmai sakarā ar tēva nāvi.

Īpašuma, pārvaldes un investīciju firma **Anno** izsaka visdziļāko līdzjūtību kolēģei Anitai Guljānei, māmuļu smiltājā izvadot.

Dzīlās sēras paziņojam, ka 2. aprīlī mirusi **Flomena Vīgante** (dzim. Barčs, 1914. g. 5. V.). Apbedīšana 7. aprīlī plkst. 12.30 II Meža kapos.

Piederīgie